

Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky

Vo voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky, uskutočnených 5. marca 2016, občania vyjadrili podporu programu, ktorý je založený na spoločensko-politickej stabilite, sociálnom dialógu, štrukturálnych reformách a systémových zmenách v relevantných oblastiach spoločnosti. Na základe získaného mandátu vzišla koaličná vláda vymenovaná v súlade s ústavnými postupmi Slovenskej republiky.

Východisko pre činnosť vlády Slovenskej republiky predstavuje rámec stabilného rozvoja spoločnosti Slovenskej republiky s pružným reagovaním na príležitosti a hrozby vonkajšieho prostredia, s cieľom zabezpečiť hospodársky, sociálny a environmentálny rozvoj Slovenska a prehĺbiť spoločenskú súdržnosť, znížiť regionálne rozdiely, posilniť aktívnu úlohu štátu a boj proti korupcii pri zvýšení kvality služieb verejného sektora poskytovaných občanom.

Vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) predstupuje pred Národnú radu Slovenskej republiky podľa článku 113 Ústavy Slovenskej republiky a spolu so žiadosťou o vyslovenie dôvery predkladá programové vyhlásenie.

Programové vyhlásenie vlády je štruktúrované v oblastiach výkonu exekutívnej činnosti vlády Slovenskej republiky, ktorými sa uchádza o vyslovenie dôvery v Národnej rade Slovenskej republiky:

1. Posilniť spoločenskú a politickú stabilitu.
2. Pružne reagovať na príležitosti a negatíva vonkajšieho prostredia.
3. Plynule pokračovať v podpore hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho rozvoja krajiny.
4. Prehĺbiť hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť Slovenska.
5. Posilniť úlohu štátu a ochranu verejného záujmu.

1. POSILNIŤ SPOLOČENSKÚ A POLITICKÚ STABILITU

Nastupujúca vláda je vládou continuity a pokroku. Je to vláda s historickou šancou prekonať staré deliace čiary z 90. rokov a sústrediť sa tak na skutočné výzvy doby, medzi

ktoré dnes patrí presadenie novej väčšinovej dohody o demokratickom fungovaní Slovenskej republiky a posilnenie úlohy dôveryhodnej politiky v nej.

Programové vyhlásenie vlády vychádza z ducha a písma Ústavy Slovenskej republiky garantujúcej uplatňovanie demokratickej formy vlády, záruk slobodného života, rozvoja duchovnej kultúry a hospodárskej prosperity. Predkladaný program vlády sa otvorene hlási k európskym demokratickým tradíciám slobody, ľudskej dôstojnosti a tolerancie v boji proti fašizmu a pravicovému extrémizmu. Na základe tohto demokratického presvedčenia je vláda pripravená posilniť politiku porozumenia a zmierenia občanov všetkých národností Slovenska s jedinečnou príležitosťou naštartovania novej etapy podpory národnostných menšín. Ako vláda spoločenského konsenzu a štátotvornej politickej dohody podporí národnoekonomické a politické záujmy občanov Slovenskej republiky v spoločnej Európe.

Žijeme v časoch významných otrasov, ktoré ohrozujú európsku jednotu, hodnoty a politické zvyklosti. Slovensko bude týmto hrozbám čeliť. V časoch spoločenských búrok a vášní bola krajina v dejinných zlomoch Slovenského národného povstania alebo naposledy pri odmietnutí autoritárskej politiky na konci dvadsiateho storočia schopná vytvoriť široký spoločenský a politický konsenzus ľavicových a pravicových síl. Dnešná vláda je pokračovateľom a nositeľom tejto myšlienky stojacej na premise nevyhnutnosti historického kompromisu štandardných politických síl v záujme krajiny.

Programové vyhlásenie vlády je postavené tak, aby vnútropolitickú a medzinárodnú stabilitu krajiny ukotvilo na prehlbovaní spoločenskej, hospodárskej a sociálnej súdržnosti s cieľom zastaviť nárast extrémizmu a extrémizácie parlamentnej politiky. Z ekonomického hľadiska vláda svojou prorastovou hospodárskou politikou prispeje k vytvoreniu ďalších 100 000 pracovných miest a k zníženiu nezamestnanosti pod 10%. Vláda sa zároveň zaväzuje dosiahnuť do roku 2020 vyrovnaný rozpočet a posilniť dodržiavanie rozpočtovej disciplíny. Podporou sociálneho dialógu a tripartity sa bude usilovať o zabezpečenie sociálnych istôt pre všetkých občanov Slovenskej republiky bez ohľadu na ich regionálny alebo spoločenský pôvod a postavenie.

Majúc na zreteli, že Európska únia je základným prostredím ovplyvňujúcim každodenný život a dianie na Slovensku, vláda urobí všetko potrebné, aby zaistila úspešný a bezpečný priebeh predsedníctva SR v Rade Európskej únie v druhej polovici roku 2016 vrátane podpory svojej národnej priority, teda dobudovania architektúry eurozóny v podobe spoločných fiškálnych nástrojov na tlmenie ekonomických šokov.

Vláda podporí sektor politik zmenšovania sociálnych a regionálnych rozdielov. Zasadí sa o verejnú politiku, ktorej cieľom je tvorba nových pracovných miest v regiónoch a budovanie lokálnej cestnej infraštruktúry. Svoje ciele v tejto oblasti bude dosahovať prostredníctvom regionálnych rozvojových programov pre najmenej rozvinuté okresy, vrátane podpory sociálnej ekonomiky prostredníctvom kombinácie grantov a finančných nástrojov. Vláda bude vo väčšej miere využívať danosti regiónov, zvyšovať potravinovú bezpečnosť a podiel slovenských potravinárskych výrobkov z domácich surovín na spotrebiteľskom trhu. Vláda sa zároveň postará o pomoc pre desaťtisíce občanov, ktorí trpia v dôsledku exekúcií a napomôže im k oddĺženiu.

Začlenením princípov otvoreného vládnutia do Programového vyhlásenia vlády deklarujeme spoločnú vôľu inštitucionalizovať a zintenzívniť boj proti korupcii. Napriek tomu, že sa Slovensku podarilo vďaka prorastovej hospodárskej politike bez väčších škôd preplávať búrlivými vodami svetovej hospodárskej krízy, nie všetkým dopadom krízy na občanov bolo možné v globálne prepojenom systéme svetovej ekonomiky zabrániť. O to väčšiu nespravodlivosť ľudia pociťujú, keď sa porušujú písané zákony i nepísané etické pravidlá. Vláda vníma korupciu ako nepriateľa demokracie, poskytujúceho priestor falošným a extrémistickým riešeniam. Aj preto je dôsledný protikorupčný program a posilnenie vlády zákona jednou z priorit.

Nastupujúca vláda si uvedomuje potrebu presadenia strategickej úlohy štátu v jednotlivých rezortoch. Na základe modernizácie a ozdravenia verejnej správy bude postupovať tak, aby občania dostávali za peniaze odvedené na daniach skutočnú hodnotu v podobe kvalitných a dostupných služieb. Oproti zjednodušeným predstavám, podľa ktorých je potrebné čo najviac funkcií štátu zrušiť alebo ich sprivatizovať, vláda presadzuje myšlienku dobre spravovaného a dobre fungujúceho sociálneho štátu - štátu rešpektujúceho solidaritu i efektívnosť. Dôsledným uplatňovaním princípu hodnoty za peniaze a prijatím nového protischránkového zákona o daňových rajoch možno zabezpečiť spoločenský pokrok, čiže tvorbu nových pracovných miest, rovný prístup k verejným službám a podmienky pre kvalitný život tak v mestách, ako i na vidieku.

Programové vyhlásenie vlády sa opiera o spoločnú vôľu koaličných partnerov ísť cestou upevnenia politickej stability krajiny a posilnenia dôvery občanov k demokratickým inštitúciám. Vláda použije všetky právne i politické prostriedky, aby nedala extrémizmu šancu a zastavila tak ďalšiu antisystémovú eróziu parlamentnej demokracie. Od úspechu dnešnej vládnej koalície závisí aj ďalší vývoj štandardnej parlamentnej a straníckej politiky na Slovensku. Toto je výzva pre všetkých zodpovedných občanov štátu a zároveň politický záväzok a dôvod vzniku dnešnej väčšinovej koaličnej vlády – vlády štátotvornej dohody.

2. PRUŽNE REAGOVAŤ NA PRÍLEŽITOSTI A NEGATÍVA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA

Vývojové trendy vonkajšieho prostredia ovplyvnia spoločenský rozvoj Slovenska, ktorý bude determinovaný viacerými procesmi sociálneho, ekonomického, environmentálneho a bezpečnostného charakteru. To môže mať kladný aj záporný vplyv v najbližších rokoch na Slovenskú republiku. Procesy sú náročné najmä svojim komplikovaným globálnym, európskym, ale aj regionálnym rozmerom.

Z komplikovaného vývoja externého prostredia rezonujú pre Slovensko strategické výzvy, ktoré ovplyvnia ďalší sociálny a ekonomický vývoj štátu a rozvoj celej spoločnosti.

Ide o strategické oblasti ako:

- Budúce postavenie a vplyv Európskej únie vo svetovom hospodárstve vo väzbe na globálne procesy a súčasne jej schopnosť rešpektovať špecifiká jednotlivých členských štátov v integračnom procese Európskej únie.
- Výsledky Parížskej dohody k zmene prírodných podmienok na konkurenčnú schopnosť odvetví priemyslu, energetiky a dopravy s dosahom na zamestnanosť a environmentálny rozvoj Slovenska.
- Reindustrializácia Európskej únie spojená so zásadnými technologickými zmenami, označovaná ako štvrtá priemyselná revolúcia, ovplyvňujúca štruktúru hospodárstva Slovenskej republiky.

Zahraničná a európska politika

Rámec zahraničnej a európskej politiky

Národno-štátnym záujmom krajiny je ***jednoznačná kontinuita v proeurópskej a proatlantickej orientácii Slovenskej republiky, založená na širokej politickej zhode.***

Zahraničná a európska politika Slovenskej republiky je podriadená záujmom štátu a slúži občanom. Základom činnosti vlády preto budú potreby občana a ekonomické záujmy štátu.

Medzinárodná situácia sa dramaticky mení. Európska únia prechádza zložitým obdobím dôležitých rozhodnutí, ktoré môžu ovplyvniť jej zloženie, menovú úniu, aj slobodu pohybu tovarov, pracovníkov, služieb a kapitálu. Nestabilita na východ od Slovenskej republiky je znepokojivá. Komplikuje sa situácia v oblasti energetických zdrojov a bezpečnosti. Na Blízkom východe a v severnej Afrike sa k moci násilím prebývajú rôzne neštátne štruktúry, nezlučiteľné s výhľadom stabilného sveta 21. storočia. Do svetovej ekonomiky a politiky vstupujú noví silní hráči.

Slovenská republika musí aj v tomto prostredí konať ako predvídateľný a spoľahlivý partner v rámci EÚ. Vláda bude vychádzať nielen z dlhodobých vývojových tendencií a výziev, ale aj aktuálnej dynamiky regionálneho vývoja. Európska únia je základným prostredím ovplyvňujúcim každodenný život a dianie na Slovensku. Ukotvenie Slovenskej republiky v Európskej únii umožňuje, aby sa občania cítili bezpečne politicky, ekonomicky a sociálne.

Slovenská republika vníma ako najakútnejšie vonkajšie výzvy: pásmo pretrvávajúcej nestability na hraniciach EÚ, ozbrojené konflikty v susedstve EÚ, ktoré sú zdrojmi masovej migrácie a medzinárodného terorizmu, porušovanie či odklon od základných noriem medzinárodného práva a princípov povojnovej európskej architektúry, tradičné a nové hybridné formy hrozieb a snahy o oslabovanie národno-štátnej identity.

K hlavným cieľom zahraničnej a európskej politiky patrí zaistenie stability, bezpečnosti, prosperity a pozitívneho vnímania Slovenskej republiky vo svete. Vláda bude vychádzať z predvídateľnej, dôveryhodnej a transparentnej zahraničnej politiky a členstva v Európskej únii a NATO. Vláda bude podporovať rozvoj transatlantických vzťahov ako základný pilier zaručenia bezpečnosti a budovania prosperity SR. Za najbližších partnerov vláda považuje členské krajiny EÚ a spojencov v NATO.

Vláda bude dbať o posilňovanie postavenia EÚ z pozície predsedníctva Slovenskej republiky v Rade EÚ, usporiadaných a obohacujúcich vzťahov so susedmi, z podpory rozširovania stability, demokracie a prosperity na západnom Balkáne a v priestore Východného partnerstva. Jej politika sa bude zakladať na rešpektovaní práva, presadzovaní ekonomických záujmov Slovenskej republiky, podpore investícií a inovácií, posilňovaní energetickej bezpečnosti a zodpovednom prístupe ku globálnym výzvam s využitím potenciálu medzinárodných organizácií. Bude pomáhať občanom Slovenskej republiky v zahraničí.

Rozvoj stabilnej a prosperujúcej EÚ

Európska únia predstavuje primárne prostredie/základný rámec, s ktorým sa spájajú kľúčové záujmy Slovenskej republiky. Vláda bude posilňovať postavenie krajiny ako kredibilného, rešpektovaného a transparentného partnera v EÚ. Aktívnym prístupom s dôrazom na spoločné riešenia a dodržiavanie pravidiel, bude SR prispievať k vyriešeniu najväčších výziev, ktorým v súčasnosti Únia čelí. Dynamický hospodársky rozvoj Slovenskej republiky a EÚ sú neoddeliteľne previazané.

Bezprostrednou prioritou vlády bude **dôstojný a úspešný priebeh historicky prvého predsedníctva Slovenskej republiky v Rade Európskej únie v druhej polovici roku 2016**. Cieľom slovenského predsedníctva je pozitívna agenda s vplyvom na každodenný život občanov. Priority predsedníctva budú zamerané na konkrétne výsledky v oblastiach definovaných strategickou agendou Európskej rady. Zvyšovanie odolnosti EÚ ako celku – a tým aj jednotlivých členských krajín – a zabránenie ďalšej fragmentácie únie stojí v popredí strategickéhó vízie predsedníctva Slovenskej republiky.

Vláda bude usilovať o zachovanie inštitucionálnej rovnováhy v rámci EÚ v zmysle platných zmlúv a zároveň podporovať **posilňovanie postavenia národných parlamentov v zmysle dohody medzi EÚ a Veľkou Britániou**. S výhľadom na voľby do Európskeho parlamentu v roku 2019 sa bude usilovať o zintenzívnenie domácej diskusie o európskych otázkach.

V rámci európskych politík vláda považuje za kľúčové podporovať opatrenia, ktoré prispievajú k lepšiemu manažovaniu vonkajších hraníc EÚ a funkčnému schengenskému priestoru ako pozitívnemu výdobytku európskej integrácie. Vláda je pripravená podporiť aj konštruktívne riešenia bezprecedentnej migračnej krízy so zachovaním špecifik a možností jednotlivých členských krajín.

Rovnako chce vláda podporovať ďalšie posilňovanie vnútorného trhu ako hlavného nástroja EÚ na dosiahnutie hospodárskeho rastu a pracovných miest. Osobitne sa chce sústrediť na spoločné európske projekty akými sú energetická únia, jednotný digitálny trh či únia kapitálových trhov a zároveň zdôrazňovať význam a nedotknuteľnosť všetkých štyroch slobôd vnútorného trhu únie.

V energetickej oblasti zostane v centre pozornosti projekt európskej energetickej únie. Aj vďaka slovenskému predsedníctvu V4 došlo k zintenzívneniu spolupráce krajín tohto zoskupenia v sektore energetiky. Prioritou vlády v plynárskom sektore bude efektívne využívanie existujúcich prepravných kapacít, vytvorenie severojužného koridoru a predovšetkým projekt plynovodu *Eastring*.

Vláda bude počas predsedníctva SR v Rade EÚ, ako aj zvyšku svojho mandátu, aktívne presadzovať prehlbovanie Hospodárskej a menovej únie na základe Správy piatich predsedov. Hlavným cieľom bude viesť diskusiu o ekonomickej a fiškálnej integrácii členských štátov EÚ, konkrétne prostredníctvom vytvárania fiškálnych nástrojov za účelom tlmenia negatívnych dopadov z ekonomických a finančných kríz. Ako súčasť týchto opatrení vláda podporí spoločné európske poistenie v nezamestnanosti, ktoré formou dočasných transferov medzi krajinami zmierni negatívny vplyv ekonomických šokov na ekonomický rast a obyvateľstvo. Druhým takýmto fiškálnym nástrojom by mal byť spoločný európsky investičný program, ktorý vychádza z Európskeho fondu pre strategické investície navrhnutého predsedom Európskej komisie.

Vláda bude konštruktívne pristupovať k rokovaniam o zabezpečení udržateľnosti a stability eurozóny a Európskej únie a v rámci nich hľadať kompromisné riešenie, ktoré bude akceptovateľné pre všetky strany.

Medzi prioritnými témami zostáva aj politika súdržnosti a Európske štrukturálne a investičné fondy ako významný príspevok k rozvoju Slovenskej republiky.

Vláda nadviaže na nadštandardné vzťahy s Českou republikou. Naďalej chce rozvíjať aj partnerstvo v rámci Vyšehradskej štvorky a využívať ho na pragmatickú koordináciu pozícií krajín V4 v rámci EU s cieľom presadzovať záujmy SR. Ambíciou sú aj intenzívnejšie bilaterálne vzťahy s jednotlivými členskými krajinami únie, a osobitne posilnenie partnerstva s Nemeckom ako kľúčovým členským štátom v EÚ a strategicky významným politickým a ekonomickým partnerom SR.

Nemennou prioritou Slovenskej republiky zostáva rozširovanie Európskej únie a odovzdávanie transformačných skúseností kandidátom na členstvo, ktoré napomôžu ich približovaniu sa európskym hodnotám a štandardom. V duchu susedskej politiky EÚ bude vláda podporovať aj krajiny Východného partnerstva v ich demokratizačnom, reformnom a transformačnom úsilí. Vzhľadom na bezpečnostné súvislosti bude adekvátnu pozornosť venovať aj južnému pilieru susedskej politiky EÚ.

Multilaterálne vzťahy

Vláda bude rozvíjať spoluprácu s ďalšími partnermi Slovenskej republiky v medzinárodnom spoločenstve v rámci efektívneho multilateralizmu. Jej medzinárodné aktivity budú vychádzať z medzinárodného práva a hodnôt európskej civilizácie.

Svojimi vojenskými, policajnými a civilnými kapacitami sa Slovenská republika bude aktívne zapájať do operácií medzinárodného krízového manažmentu v súlade s mandátmi schválenými Národnou radou Slovenskej republiky.

Bude naďalej aktívne podporovať prevenciu, mediáciu a mierové riešenie konfliktov, odzbrojenie a kontrolu zbrojenia a bojovať proti terorizmu a extrémizmu.

Nadväzujúc na medzinárodne rešpektované postavenie Slovenskej republiky v problematike reformy bezpečnostného sektoru, vláda bude pokračovať v aktivitách v tejto oblasti, osobitne v rámci OSN, OBSE a EÚ.

Vláda bude podporovať kandidatúry Slovenskej republiky a jej odborníkov na pozície v štruktúrach OSN a ďalších medzinárodných organizáciách.

Vláda si uvedomuje dôležitosť reformy OSN aj v kontexte slovenskej ambície predsedáť 72. Valnému zhromaždeniu OSN v 2017 - 2018.

Bude aktívne pracovať na postupnom získavaní podpory pre kandidatúru Slovenskej republiky za nestáleho člena Bezpečnostnej rady OSN pre roky 2028 – 2029.

Vláda bude vytvárať alebo posilňovať vhodné inštitucionálne rámce pre národnú implementáciu Agendy OSN 2030 pre trvalo udržateľný rozvoj.

Vláda si uvedomuje potrebu každoročného zvyšovania prostriedkov na rozvojovú pomoc v súlade so záväzkami SR v EÚ, OSN a Organizácii pre hospodársku spoluprácu a rozvoj.

Pristúpime k zefektívneniu systému poskytovania vládnych štipendií na štúdium na verejných vysokých školách v SR pre študentov z krajín, ktoré sú pre Slovenskú republiku prioritné z hľadiska rozvojovej pomoci.

Občan v zahraničí

Pomoc občanom Slovenskej republiky v zahraničí tvorí podstatnú súčasť zahranično-politickej koncepcie vlády. Je súčasťou diplomacie a službou, ktorú občan dnes už považuje za samozrejmosť.

Vláda **posilní starostlivosť o zahraničných Slovákov**. Bude moderným dynamickým spôsobom podporovať ich inštitúcie a vzťahy so Slovenskou republikou v súlade s prijatou Koncepciou štátnej politiky na roky 2016 – 2020. Pripraví nový model poskytovania vládnych štipendií pre Slovákov žijúcich v zahraničí.

Vláda bude adekvátne reagovať na aktuálne zmeny demografickej štruktúry Slovákov v zahraničí.

Vláda bude prijímať efektívne opatrenia, ktoré posilnia otvorenosť občanov zahraničnému prostrediu a súčasne podporia využitie ich skúseností a potenciálu s umožnením efektívneho návratu do spoločenského, hospodárskeho a sociálneho života na Slovensku.

Viac ako 130 štátov sveta nevyžaduje od našich občanov víza. V tretích krajinách, kde Slovenská republika nie je zastúpená, bude vláda spolupracovať s členskými krajinami EÚ pri ochrane práv a záujmov občanov EÚ a rokovať o rozširovaní dohôd o zastupovaní pri vydávaní víz.

Vláda bude naďalej pokračovať v zefektívňovaní a maximálnej modernizácii systému pomoci a konzulárnej asistencie slovenským občanom v zahraničí.

Na zvyšujúcu sa cezhraničnú mobilitu Slovákov bude reagovať formou ďalšieho zlepšenia ich informovanosti. Bude podporovať aj využívanie ďalších moderných aplikácií v službe rezortu diplomacie občanovi SR.

Prezentácia Slovenska v zahraničí

Po niekoľkoročnom systematickom úsilí sa vytvorila moderná značka Slovenska. Vláda bude identifikovať jednotlivé reálne politiky, ktoré budú vychádzať z bližšieho rozpracovania komunikačných posolstiev „značky Slovensko“ a ktoré tieto posolstvá transformujú do podoby konkrétnych pozitívnych krokov, umožňujúcich ich pretavenie do atraktívnej a kreatívnej kultúrnej, ekonomickej, a turistickej podoby.

Vláda bude implementovať jednotnú prezentáciu Slovenskej republiky v zahraničí a cielenú ambicióznú propagáciu tejto značky krajiny ako výraz modernej sebavedomej krajiny. Bude naďalej podporovať aktivity kreatívnej a širokospektrálnej kultúrnej a verejnej diplomacie.

Moderná a profesionálna zahraničná služba

Rezort diplomacie bude flexibilne reagovať na dynamické zmeny globálneho vývoja a nové potreby efektívnej zahraničnej služby aj prostredníctvom skvalitňovania a ďalšej profesionalizácie svojho odborného aparátu.

Vláda bude podporovať koordinovanú spoluprácu slovenských štátnych aj neštátnych subjektov v zahraničí a neustále zvyšovanie efektivity zahraničnej služby. V súlade s národno-štátnymi záujmami SR bude tento postup vychádzať z potrieb a očakávaní slovenských občanov a podnikateľskej komunity v súlade s globálnymi trendmi.

Bezpečnostná politika

Hlavným poslaním bezpečnostnej politiky štátu je aktívne pôsobiť na bezpečnostné prostredie tak, aby chránila, obhajovala a presadzovala bezpečnostné záujmy Slovenska. Vláda považuje zachovanie bezpečnosti občanov a štátu za nevyhnutné pre jeho stabilitu a dynamický ekonomický a sociálny rozvoj.

Pre bezpečnosť SR majú zásadný význam systém kolektívnej obrany NATO a Spoločná bezpečnostná a obranná politika EÚ. Vláda bude prispievať k zvýšeniu ich potenciálu a kredibility. V rámci NATO bude presadzovať ako prioritu kolektívnu obranu a odstrašenie pri zachovaní ich flexibility vo vzťahu k plneniu ostatných základných úloh. Podporí zvyšovanie ich pripravenosti a akcieschopnosti a dlhodobú adaptáciu. V rámci tvorby a realizácie Spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky EÚ sa bude zasaďovať za zvyšovanie efektívnosti krízového manažmentu EÚ a prehlbovanie spolupráce členských štátov pri tvorbe ich civilných a vojenských spôsobilostí. Bude podporovať napĺňanie cieľov Globálnej stratégie EÚ pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku a posilňovanie komplexného prístupu EÚ ku krízam a konfliktom s efektívnym využitím širokej škály nástrojov EÚ.

Vláda bude v súlade s bezpečnostnými záujmami SR spoločne so spojencami a partnermi aktívne prispievať poskytovaním civilných a vojenských spôsobilostí k udržiavaniu mieru a posilňovaniu medzinárodnej bezpečnosti a stability.

V reakcii na zmenu bezpečnostného prostredia, ktorá má dlhodobý a komplexný charakter, bude vláda v rámci bezpečnostnej politiky aktívne prijímať potrebné systémové a operatívne opatrenia, iniciovať príslušné legislatívne úpravy, spoluvytvárať a implementovať súvisiace rozhodnutia NATO, EÚ a širšieho medzinárodného spoločenstva.

Vláda sformuluje základné ciele bezpečnostnej a obrannej politiky a parametre zachovania bezpečnosti občanov a štátu v súčasnom a budúcom bezpečnostnom prostredí v *aktualizovanej bezpečnostnej stratégii a obrannej stratégii SR* pri zohľadnení strategickej adaptácie NATO a EÚ, ktorá bude predložená do Národnej rady SR najneskôr v roku 2017. Pri aktualizácii bude využitý participatívny spôsob spracovania s cieľom zabezpečiť ich schválenie a dlhodobú podporu implementácie naprieč politickým spektrom. Vláda bude primerane informovať verejnosť o výzvach a riešeniach zachovávaní bezpečnosti SR a spolupracovať pritom s mimovládnu bezpečnostnou komunitou a médiami.

Vláda bude uskutočňovať bezpečnostnú a obrannú politiku založenú na nedeliteľnosti bezpečnosti SR a jej spojencov a komplexnom prístupe k bezpečnosti. Bude vytvárať podmienky pre rozvoj odolnosti štátu a zodpovedné plnenie spojeneckých a ďalších medzinárodných záväzkov SR.

Spoločne s ostatnými krajinami EÚ sa zasadí za posilnenie mechanizmov medzinárodných organizácií pri riešení globálnych hrozieb a problémov, ktoré ohrozujú sociálno-ekonomickú stabilitu, mier a bezpečnosť.

Vláda bude:

- aktívne podporovať kroky Organizácie Spojených národov v oblasti prevencie katastrof, pripravenosti na ne a zvyšovania odolnosti voči nim, najmä ciele Sendaiského rámca pre znižovanie dôsledkov katastrof 2015-2030 (Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030), prijatého OSN na 3. Svetovej konferencii o znižovaní rizík katastrof v Sendai (Japonsko).
- aktívne podporovať kroky európskeho spoločenstva pri plnení Európskeho programu v oblasti bezpečnosti na roky 2015 – 2020 so zameraním sa na tri hlavné priority, ako sú terorizmus, organizovaná trestná činnosť a počítačová kriminalita. Zvýšenú pozornosť sústredí najmä na otázky nelegálnej a nekontrolovateľnej migrácie.

Vláda zabezpečí bezpečný priebeh konania podujatí v rámci predsedníctva Slovenskej republiky v Rade Európskej únie v súvislosti s ochranou verejného poriadku, ochrany života a zdravia osôb a ich majetku.

Vláda bude dôsledne obhajovať dodržiavanie politiky ochrany vonkajších hraníc Európskej únie a bude sa aktívne zasaďovať za zvýšenie bezpečnosti schengenského priestoru.

Vláda sa zaväzuje posilniť bezpečnosť občanov SR zlepšením a podporou spolupráce všetkých zložiek integrovaného záchranného systému s dobrovoľníckymi organizáciami (najmä dobrovoľnými hasičskými zbormi). Pri výskumných a inovačných iniciatívach záchranných zložiek a bezpečnostných zložiek bude spolupracovať so slovenskými a zahraničnými partnermi v oblasti vedy, výskumu a vývoja.

Vláda sa zaväzuje rozvíjať spoluprácu relevantných zložiek MV SR a MO SR v rámci civilno-vojenského rozhrania s cieľom posilniť a rozšíriť možnosti domáceho krízového manažmentu, využívajúc všetky možnosti spolupráce v rámci NATO.

Vláda pripraví *novú právnu úpravu fungovania a organizácie spravodajských služieb* tak, aby na jednej strane zabezpečovala čo najúčinnější nástroje na vykonávanie ich pôsobností, najmä na úseku boja s terorizmom a na realizáciu medzinárodnej spolupráce, osobitne so spravodajskými zložkami členských štátov Severoatlantickej aliancie, a na druhej strane obsahovala efektívny systém kontroly činnosti spravodajských služieb.

Súčasťou bezpečnostnej politiky je aj ekonomická bezpečnosť štátu, ktorá je strategickou prierezovou prioritou. Kľúčovou je energetická bezpečnosť. Vláda bude naďalej presadzovať zachovanie existujúcich prepravných trás energonosičov, zároveň podporovať diverzifikáciu energetických zdrojov a prepojenie energetických sietí so susednými štátmi.

Medzinárodná ekonomická politika

Pre Slovenskú republiku ako proexportne orientované hospodárstvo je kľúčové mať ucelenú hospodársku diplomaciu. Je dôležitým prvkom hospodárskej politiky štátu. Vláda bude aktívne využívať právo spolupodieľať sa a ovplyvňovať tvorbu spoločných pozícií EÚ, reprezentovaných Európskou komisiou v Medzinárodnom menovom fonde, Svetovej banke v Organizácii pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) a vo vzťahu k tretím krajinám v záujme podpory slovenských producentov v exportných odvetviach a pri ochrane domáceho trhu.

Pri rokovaníach Európskej komisie o dohodách o voľnom obchode bude presadzovať, aby výsledok bol akceptovateľný z pohľadu záujmov SR a bol v súlade so schváleným negociačným mandátom.

Vláda bude klásť dôraz na bezpečnosť a vysokú kvalitu potravín najmä vo vzťahu ku geneticky modifikovaným organizmom, ako aj na ochranu domácich spotrebiteľov, poľnohospodárskych subjektov, malých a stredných podnikateľov a energeticky náročného priemyslu.

Vláda bude naďalej využívať a rozširovať bilaterálne dohody o hospodárskej spolupráci a systém medzivládnych a zmiešaných komisií vrátane podnikateľských misií pre zintenzívňovanie hospodárskych vzťahov a spolupráce s krajinami s perspektívnym hospodárskym rastom. V tomto kontexte bude vláda naďalej presadzovať uľahčovanie prístupu slovenských tovarov a služieb na medzinárodné trhy a podporovať diverzifikáciu orientácie proexportnej politiky, zvlášť do východnej Európy, Ázie, Afriky a Latinskej Ameriky. Zároveň sa sústreďí na vytváranie podpory podnikateľského a exportného prostrediam aj s vytváraním inovačných centier na slovenských veľvyslanectvách.

Vláda bude dbať o synergiu a koordináciu aktérov presadzujúcich ekonomické záujmy Slovenskej republiky v zahraničí vrátane mnohostrannej obchodnej diplomacie, využívaním dialógu s podnikateľským a akademickým prostredím.

Vláda bude v oblasti rozvojovej spolupráce presadzovať predovšetkým transfer poznatkov v oblasti verejnej správy, ktoré SR zhromaždila počas ekonomickej transformácie. Vláda zároveň pomôže posilniť úlohu súkromného sektora v podpore udržateľného rozvoja. Na transfer poznatkov vláda využije vlastné nástroje a kapacity, ale aj platformy v medzinárodných organizáciách a finančných inštitúciách, najmä Rozvojový Program OSN a inštitút Svetovej banky Leadership, Learning and Innovation. Geografickými prioritami budú západný Balkán, krajiny Východného partnerstva a stredná Ázia, ako aj post-socialistické krajiny v iných regiónoch. Na napĺňanie cieľa účasti súkromného sektora na rozvojovej spolupráci sa využijú finančné aj nefinančné nástroje, ako napríklad zvýhodnené exportné úvery poskytované komerčnými bankami v spolupráci s Eximbankou SR, či tzv. styčný dôstojník pre súkromný sektor vo vzťahu k multilaterálnym rozvojovým bankám vrátane Európskej banky pre obnovu a rozvoj a Svetovej banky.

3. PLYNULE POKRAČOVAŤ V PODPORE HOSPODÁRSKEHO, SOCIÁLNEHO A ENVIRONMENTÁLNEHO ROZVOJA KRAJINY

Pre trvalý rast kvality života občanov Slovenskej republiky, spojenej s rastom ich životnej úrovne, je nevyhnutná regulačná úloha štátu, ktorou sú korigované krátkodobé, ale aj dlhodobé odchýlky od rovnováhy medzi hospodárskym, sociálnym a environmentálnym rozvojom. Dosahovanie rovnováhy medzi hospodárskym, sociálnym a

environmentálnym rozvojom je možné iba premyslenou, cieľavedomou a komplexnou hospodárskou politikou zahŕňajúcou efektívne spravovanie verejných finančných zdrojov, vytváranie optimálnych podmienok pre podnikateľskú činnosť, vytváranie zdrojov pre prostredie stimulujúce harmonické medziľudské vzťahy, ktoré sú základom sociálneho rozvoja spoločnosti v prijateľnom environmentálnom prostredí.

Hospodárska politika

Vláda určí základné kontúry perspektívneho smerovania hospodárstva v strednodobom a dlhodobom období prijatím stratégie hospodárskej politiky. Bude spracovaná v spolupráci so sociálnymi partnermi a odbornými špecializovanými inštitúciami. Tým bude vytvorené konsenzuálne hospodársko-politické východisko pre jej rýchlu a kvalitnú implementáciu s konkrétnymi efektmi v spoločnosti. Efektívnu implementáciu hospodárskej politiky ako celku je možné dosiahnuť iba časovým a vecným zosúladením rezortných, odvetvových a prierezných politík. Hospodárskou politikou vláda identifikuje oblasti, ktoré sú významné z hľadiska zabezpečenia makroekonomickej stability, rozvoja podnikania, vyššieho a trvalo udržateľného rastu hospodárstva a zamestnanosti ako garancie sociálneho rozvoja SR. Vláda v nadväznosti na prijatú stratégiu hospodárskej politiky pripraví **nové znenie zákona o strategických podnikoch a zákaze privatizácie strategického majetku štátu**.

V hospodárstve SR má dominantné postavenie priemysel. Priemyselná výroba bude naďalej kľúčovým národohospodárskym odvetvím. Priemysel bude v roku 2020 hlavným nositeľom kvalitnej zamestnanosti, tvorby pridanej hodnoty v hospodárstve SR, garantom makroekonomickej stability, najmä svojou vysokou exportnou výkonnosťou, a motorom vysoko efektívnych inovácií. Význam spracovateľského priemyslu vyplýva z jeho nepriamych väzieb na rozvoj spoločnosti, najmä indukovaných efektov pre ostatné odvetvia národného hospodárstva. Dôležitým prvkom spracovateľského priemyslu v roku 2020 bude jeho charakteristická vlastnosť nositeľa a generátora nových technologických zmien, ktoré sú nositeľmi „inteligentnej“ zamestnanosti. Takzvaná eko-efektívnosť rozvoja priemyselnej výroby bude elementom, ktorý zohrá významnú úlohu v hľadaní rovnováhy hospodárskeho, sociálneho, politického a environmentálneho rozvoja SR. V riešenia problémov akumulovaných v oceliarskom priemysle bude vláda prihliadať najmä k prijatiu Akčného plánu pre oceliarsky priemysel prijatého európskou komisiou.

Je nevyhnutné v SR plne rozvinúť princípy a kultúru nového stupňa výrobných vzťahov nazývaných ako PRIEMYSEL 4.0. Východiskom bude už prijatá Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu (RIS3). To si vyžaduje vytvoriť podnikateľské podmienky, ktoré povedú nosných veľkých výrobných podnikoch, najmä v automobilovom priemysle a v spotrebnej elektrotechnike, vytvoria sieť vysoko inovatívnych stredných podnikov. K naplneniu tohto cieľa prispievajú zdroje na zvýšenie inovačnej výkonnosti stredných podnikov prostredníctvom Operačného programu výskum a inovácie. Vláda bude pokračovať v podpore integrovaného a dlhodobého systému návratnej podpory národných investičných priorít SR prostredníctvom štruktúry Slovak Investment Holding. Finančné nástroje implementované prostredníctvom integrovanej štruktúry Slovak Investment Holding predstavujú návratnú a revolvingovú formu implementácie Európskych štrukturálnych a investičných fondov, ktorá je strategicky podporovaná Európskou úniou, či už na národnej alebo centrálnej úrovni.

Okrem univerzitného výskumu je nevyhnutné vytvárať základňu pre priemyselný výskum zvýšením a spružnením inovačnej výkonnosti celého priemyslu v SR. Len tak je možné vytvoriť inštitucionálne podmienky pre razantnejšie zapojenie sa do európskych technologických platforiem ako nevyhnutnosti globálnej konkurenčnej spôsobilosti priemyslu

v Slovenskej republike. Hlavným organizátorom takejto nevyhnutnej premeny stredného stavu priemyselných podnikov bude rezort hospodárstva, ktorý v spolupráci so Slovenskou záručnou a rozvojovou bankou, EXIMBANKOU a ostatnou bankovou sférou najmä dynamizuje kapitálovú vybavenosť stredných podnikov na Slovensku. Nová priemyselná politika nebude zameraná na poskytovanie subvencií energeticky náročným odvetviám, ale na podporu zavádzania inovácií, ktoré znižujú energetickú, materiálovú a emisnú náročnosť.

Agentúra SARIO, ako organizácia ministerstva hospodárstva, bude podľa stratégie hospodárskej politiky pružne vyhľadávať investičné možnosti pre domácich a zahraničných podnikateľov, uskutočňovať zodpovedajúcu postinvestorskú starostlivosť s cieľom dynamizovať exportné možnosti hospodárstva SR, vytvárajúce podmienky pre rast zamestnanosti.

V energetickej politike ako súčasť hospodárskej politiky vláda považuje za svoj hlavný cieľ vyvážený prístup medzi jej tromi piliermi bezpečnosti, konkurencieschopnosti a udržateľnosti s cieľom zabezpečenia bezpečnej, udržateľnej a cenovo dostupnej dodávky všetkých druhov energie. V riešení energetickej bezpečnosti bude kladený dôraz na udržanie vyváženého energetického mixu a zvyšovanie bezpečnosti dodávok energie. V rámci zdrojovej základne je to optimálne využívanie domácich zdrojov energie a nízko uhlíkových technológií, ako sú obnoviteľné zdroje energie a jadrová energia. Vláda bude vytvárať podmienky pre dostavbu 3. a 4. bloku jadrovej elektrárne Mochovce. Zanalyzuje možnosti ďalšieho postupu prípravy nového jadrového zdroja v lokalite Jaslovské Bohunice.

Slovenská republika je vysoko závislá na dovoze energetických surovín. Preto budú vytvárané podmienky pre zvyšovanie bezpečnosti dodávok plynu a ropy a podporu infraštruktúrnych projektov, ktoré umožnia diverzifikáciu energetických zdrojov a trás. Posilníme regionálnu spoluprácu podporou významu medzištátnych prepojení energetických sústav so susednými krajinami. Prioritou bude podpora konceptu severojužného energetického prepojenia. Zároveň bude presadené maximálne využitie prenosových sústav a prepravných sietí prechádzajúcich cez územie Slovenskej republiky.

Vláda považuje **dôsledné využívanie regulačného rámca na stabilitu cien energií** za dôležitú súčasť energetickej bezpečnosti SR a jeden z dôležitých nástrojov podporujúcich udržateľný rozvoj hospodárstva, konkurencieschopnosť priemyslu a kvalitný život domácností. Z uvedených dôvodov bude vláda v súlade s právom EÚ a SR vytvárať podmienky pre nezávislosť regulačného orgánu pri plnení jeho úloh. Vláda zároveň dôrazne podporí zabezpečenie ochrany zraniteľných odberateľov vrátane riešenia energetickej chudoby. Pre podporu konkurencieschopnosti priemyslu vláda posúdi možnosti, ktoré povedú k zníženiu koncovkej ceny elektriny pre priemyselných odberateľov, a to v súlade s pravidlami EÚ pre oblasť štátnej pomoci. Slovensko v súlade so svojimi národnými a štátnymi záujmami prispeje k budovaniu Energetickej únie s dôrazom na zvýšenie jej energetickej bezpečnosti a konkurencieschopnosti, ako aj synergie medzi energetickou politikou a politikou zmeny klímy. Pri navrhnutých riešeniach a legislatívnych návrhoch bude vláda vyžadovať ich dôsledné posúdenie vplyvu na koncové ceny energií a konkurencieschopnosť priemyslu.

Vláda zreformuje systém podpory výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie a kombinovanej výroby elektriny a tepla. Budú vytvorené podmienky pre optimálne využívanie obnoviteľných zdrojov energie v energetickom mixe, tak aby boli zabezpečené ciele SR vyplývajúce z legislatívy EÚ. Pri využívaní obnoviteľných zdrojov bude prioritou zabezpečiť nákladovú efektívnosť pri podpore týchto zdrojov s minimalizáciou vplyvov na koncové ceny energie. Vláda vytvorí podmienky pre zvyšovanie energetickej efektívnosti a znižovanie energetickej náročnosti.

Vláda bude podporovať prechod na obehové hospodárstvo zabezpečujúce racionálne využívanie zdrojov, energetickú efektívnosť a znižovanie environmentálnych dosahov. V tejto oblasti bude preskúmaná surovinová politika SR s identifikáciou kritických surovín pre rozvoj

hospodárstva SR. Surovinová politika bude vychádzať z efektívneho nasadenia inteligentných technológií v oblasti spracovania surovín a odpadov v regióne ich výskytu. Vláda vytvorí podmienky pre efektívne riadenie ťažby nerastných surovín s dôrazom na sociálne, ekonomické a environmentálne aspekty a to tak, aby sa efektívne zhodnotil potenciál slovenskej základne nerastných surovín v prospech občanov SR.

Malé a stredné podnikanie (ďalej len „MSP“) považuje vláda a rezort hospodárstva za kľúčový predpoklad ekonomického rastu a rozvoja v regiónoch. To si vyžiada výraznejšie zapojenie do výrobných a dodávateľských sietí aj medzinárodných spoločností pôsobiacich na Slovensku. V rámci podpory zlepšenia podmienok pre MSP sa bude vláda orientovať najmä na zlepšenie legislatívnych a administratívnych podmienok, poskytovaných služieb a vytváranie stimulov pre podporu podnikania.

Vláda pripraví nový zákon o MSP, ktorého cieľom bude vytvoriť lepšie podnikateľské prostredie pre malých a stredných podnikateľov. Budú spracované konkrétne opatrenia pre zabezpečenie prístupu k financovaniu MSP nielen prostredníctvom grantových programov, ale hlavne uvedením nových návratných foriem financovania využitím Slovenského záručného a rozvojového fondu a Slovenského investičného holdingu. Vláda bude podporovať rozvoj centier podnikateľských služieb v snahe zvyšovať podiel zamestnancov v oblasti služieb s vyššou pridanou hodnotou. Vláda vytvorí primerané podmienky pre aktívne využívanie princípov iniciatívy Európskeho odporúčania pre malé podnikanie (Small Business Act for Europe) a Akčného plánu pre podnikanie 2020.

Dôležitým prvkom podpory MSP bude systematické monitorovanie podnikateľského prostredia s cieľom identifikovať zlyhania trhu a hodnotenia efektivity realizovaných podporných opatrení. Vláda vytvorí predpoklady na systematické zlepšovanie postavenia Slovenskej republiky voči krajinám OECD a EÚ v hodnoteniach podnikateľského prostredia, napríklad postavenie SR v Doing Business.

Vláda bude pokračovať v prijímaní komplexných riešení na **znižovanie administratívneho zaťaženia pri podnikaní, napríklad zrušením povinnej zdravotnej služby**. Bude dokončený audit platnej legislatívy z pohľadu nadbytočnej regulačnej záťaže, tak aby došlo k jej zásadnému zníženiu. Vláda si uvedomuje potrebu zlepšenia kvality prijímaných dokumentov v transparentnom legislatívnom procese. Analytické podklady pre legislatívny proces musia objektívne posúdiť výšku administratívnej záťaženosti vo väzbe na efekt dosiahnutý navrhovanou reguláciou. Vláda novelizuje strategický dokument pre lepšiu reguláciu „RIA 2020“ a prijme dlhodobú stratégiu znižovania regulačného zaťaženia podnikania v Slovenskej republike.

Pri preberaní európskej legislatívy budú jej predkladatelia povinní odlišiť obsah nevyhnutne vyžadovaný EÚ od obsahu, ktorý je vložený predkladateľom z vlastnej iniciatívy.

Pre podporu hospodárskeho rastu vláda zabezpečí opatrenia vo vzťahu k vnútornému trhu. Dôležitým prvkom bude problematika dostupnosti informácií pre podnikateľov a príjemcov služieb na moderných komunikačných prostriedkoch, rozširovanie funkčnosti elektronického jednotného kontaktného miesta, fyzických jednotných kontaktných miest pre podnikateľov, využívanie a rozširovanie informačného systému vnútorného trhu EÚ.

Vláda sa zameria aj na oblasť zlepšovania podmienok pre presadzovanie práv spotrebiteľov najmä na dobudovanie účinného mechanizmu mimosúdneho riešenia spotrebiteľských sporov prístupného širokej verejnosti. Vláda podporí reformu trhového dohľadu v SR a vyhodnotí pôsobnosti jednotlivých orgánov zodpovedných za vynucovanie právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa presnejším a prehľadnejším legislatívnym vymedzením kompetencií jednotlivých orgánov dohľadu. Tým sa vytvoria podmienky pre zlepšenie systému koordinácie trhového dohľadu v SR s dôrazom na efektívnu vnútroštátnu i cezhraničnú spoluprácu medzi orgánmi príslušnými na vynucovanie predpisov na ochranu záujmov spotrebiteľov. V oblasti informovanosti spotrebiteľov a podnikateľov bude kladený

dôraz na systematické zvyšovanie povedomia spotrebiteľov i podnikateľov o právach a povinnostiach vyplývajúcich z legislatívy na ochranu spotrebiteľov. Vláda bude aj naďalej zvyšovať ochranu spotrebiteľov pred nebezpečnými výrobkami. Osobitnú úlohu v ochrane spotrebiteľa pred nebezpečnými výrobkami bude plniť Slovenská obchodná inšpekcia. Pri kontrole spotrebiteľských výrobkov sa posilní jej spolupráca s colnými orgánmi a s orgánmi dohľadu nad trhom z iných členských štátov.

Cestovný ruch

Zámerom vlády v cestovnom ruchu bude zvyšovanie jeho konkurencieschopnosti, spojené s tvorbou pracovných príležitostí. Vláda prehodnotí možnosť prijatia pružnejších foriem pre sezónny charakter cestovného ruchu.

Na rozvoji cestovného ruchu vo vybraných turisticky atraktívnych lokalitách bude participovať aj celoštátna a regionálna doprava. Vláda prijme opatrenia s cieľom lepšej koordinácie železničnej a autobusovej dopravy a prevádzkovateľov stredísk cestovného ruchu na celoročnej a sezónnej báze.

Vláda má záujem využiť predsedníctvo SR v Európskej únii, ako jeden zo spôsobov prezentácie Slovenska ako turisticky atraktívnej a bezpečnej destinácie, ktorá dokáže zaujať. Jednou z úloh bude nielen zvyšovať počet turistov, ale aj predlžovať čas, ktorý strávia na Slovensku.

Prostriedkom k tomuto kroku bude aj podpora destinačného manažmentu cez oblastné organizácie cestovného ruchu a aktívna prezentácia Slovenska prostredníctvom aktivít Slovenskej agentúry pre cestovný ruch.

Vzhlľadom na potenciál cestovného ruchu je možné vyrovnávať regionálne hospodárske a sociálne rozdiely. Bude potrebné posilniť rozvoj tých produktov cestovného ruchu, ktoré majú vysokú pridanú hodnotu, a prinášajú vyššiu efektivitu vynaložených nákladov. Ide najmä o voľnočasové aktivity ako vidiecka turistika, zimný a zážitkový cestovný ruch. Väčší dôraz sa bude klásť na podporu rozvoja kúpeľníctva.

Preto vláda posúdi možnosť zavedenia daňových zvýhodnení a *osobitných stimulov pre rozvoj slovenského kúpeľníctva*.

Oblasť dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja

Budovanie dopravnej infraštruktúry a podpora moderných a efektívnych spôsobov dopravy je jednou z priorít vlády Slovenskej republiky v rokoch 2016 až 2020. Špeciálnu pozornosť bude vláda venovať výstavbe a modernizácii dopravnej infraštruktúry v regiónoch, ktoré patria medzi menej rozvinuté, keďže dostupnosť dopravnej siete je jedným zo základných predpokladov ich ďalšieho rozvoja.

Medzi ďalšie priority vlády bude patriť zjednodušenie pravidiel a skrátenie stavebného konania, zabezpečenie zvýšenej ochrany spotrebiteľov pri bytovej výstavbe a pokračovanie v cieľenej podpore menej rozvinutých regiónov.

Vláda sa zameria aj na celkové znižovanie administratívnej záťaže podnikateľov v doprave, pri uvádzaní cestných vozidiel do prevádzky, v stavebníctve a cestovnom ruchu. Zvážia aj zavedenie opatrení, ktoré umožnia vlastníkom vozidiel predísť automatickému uloženiu sankcie za nepodrobenie vozidla technickej alebo emisnej kontrole.

Národný generel dopravy pre Slovenskú republiku

Vláda podporí spracovanie Národného generelu dopravy SR. Jeho cieľom bude zabezpečenie ekonomicky efektívnej, bezpečnej, kapacitnej, kvalitnej a plynulej dopravy.

Základom bude vypracovanie celonárodného socio-demografického prieskumu definujúceho dopravný dopyt obyvateľstva, podložené podrobnými dopravnými prieskumami pre všetky relevantné druhy dopravy. Generel dopravy zohľadní aj medzinárodné dopravné vzťahy využívajúce Slovenskú republiku ako tranzitnú krajinu a bude úzko prepojený s územnými generelmi dopravy realizovanými na úrovni samosprávnych krajov a výstupov rozvojových dokumentov jednotlivých krajských miest. Cieľom tohto dokumentu bude získať komplexný pohľad na riešenie všetkých dopravných vzťahov na Slovensku, čo umožní jasne nastaviť priority v oblasti dopravy.

Cestná doprava

Vláda sa zaväzuje udržať vysoké tempo výstavby diaľnic a rýchlostných ciest. Výstavba diaľnice D1 medzi Bratislavou a Košicami je aj naďalej najdôležitejšou prioritou vlády pri výstavbe diaľnic. Cieľom vlády je umožniť motoristickej verejnosti už od roku 2020 využívať všetky diaľničné úseky.

Vláda bude pokračovať v **rozvoji dopravnej infraštruktúry, osobitne rýchlostných ciest R2, R3, R4, R7**. Bude pokračovať v budovaní diaľničného prepojenia s Poľskom. Okrem pokračovania vo výstavbe na diaľnici D3 naprieč regiónom Kysúc sa sústreďí na prípravu výstavby východného prepojenia od Prešova na Poľsko prostredníctvom rýchlostnej cesty R4. Najvyššou prioritou na tomto cestnom ťahu je severný obchvat Prešova a v závislosti od výšky disponibilných zdrojov financovania pokračovať smerom na sever v úsekoch s najvyššou intenzitou. Na Orave sa sústreďí na výstavbu rýchlostnej cesty R3. V záujme vlády bude pokračovať aj vo výstavbe južného ťahu R2 medzi mestami Zvolen a Košice. Vláda bude pripravovať prepojenie Banskej Bystrice s D1 rýchlostnou cestou.

Kritickú dopravnú situáciu v okolí hlavného mesta bude vláda riešiť podpísaním koncesnej zmluvy na výstavbu diaľnice D4 a rýchlostnej cesty R7 prostredníctvom projektu verejno-súkromného partnerstva (PPP). Použitie tejto metódy financovania bude vláda zvažovať aj pri ďalších projektoch cestnej infraštruktúry.

Pokračovať budú prípravné práce aj na ďalších úsekoch rýchlostnej cesty R7, a to aj s dôrazom na možnosť napojenia rýchlostnej komunikácie na nový most cez Dunaj v Komárne.

Realizácia významných investícií do cestnej dopravnej infraštruktúry má nespochybniteľne pozitívne ekonomické a sociálne vplyvy nielen regionálneho významu, ale pozitívne vplýva aj na znižovanie regionálnych rozdielov. Rozsah ich realizácie bude však ovplyvnený disponibilnými možnosťami štátu so zohľadnením prijatia tzv. investičnej výnimky vzťahujúcej sa na financovanie významných investícií. Vláda bude preto usilovať o ústavnú dohodu na prijatie tzv. investičnej výnimky.

Aj napriek zintenzívneniu výstavby diaľnic a rýchlostných ciest v posledných rokoch a ambicióznym plánoch nastupujúcej vlády sú z pohľadu dopravy pre Slovensko stále mimoriadne dôležité cesty prvej triedy, po ktorých sa realizuje takmer polovica dopravných výkonov na cestnej sieti. Stav ciest prvej triedy do veľkej miery ovplyvnilo dlhodobé podfinancovanie. Vláda má ambíciu začať s modernizáciou viac ako 180 kilometrov ciest prvej triedy. Prioritou budú úseky s najväčším stupňom poškodenia a cesty prvej triedy na významných cestných koridoroch, na ktorých nie sú vybudované paralelné diaľničné úseky. Dobudovaním a zmodernizovaním niektorých úsekov ciest prvej triedy vláda podporí regióny, cez ktoré neprechádza diaľnica alebo rýchlostná cesta, ale práve kvalitné cesty prvej triedy ich dokážu aspoň dočasne nahradiť.

Vláda počas nasledujúcich štyroch rokov zmodernizuje približne 60 mostov na hlavných cestných ťahoch a prostredníctvom Integrovaného regionálneho operačného

programu 2014 až 2020 podporí opravu a modernizáciu ciest druhej a tretej triedy v regiónoch.

Železničná doprava

V súlade s plánmi Európskej únie bude vláda podporovať ďalší rozvoj koľajovej dopravy na Slovensku. Prioritou bude podpora verejnej osobnej dopravy ako najekologickejšieho a zároveň jedného z najbezpečnejších spôsobov dopravy. Vláda sa zaväzuje optimalizovať rozsah objednaných výkonov vo verejnom záujme v oblasti vlakovej dopravy, a to v rozsahu potrebnom na nastavenie cieľového grafikonu do roku 2020. Cieľom je vytvorenie dostatočnej ponuky a intenzity vlakového spojenia na trasách, ktoré majú potenciál byť efektívne z pohľadu železničnej dopravy tak, aby sa vytvoril nosný systém verejnej osobnej dopravy pre najväčšie prúdy cestujúcej verejnosti.

Vláda bude pokračovať v rozsiahlom modernizačnom programe v oblasti vozňového parku osobnej železničnej dopravy s cieľom urýchleného zvýšenia komfortu cestovania. V tejto súvislosti vláda zväzi strategické riešenia slúžiace posilneniu konkurencieschopnosti Železničnej spoločnosti Slovensko a ďalšiemu zvýšeniu kvality jej služieb vrátane možnosti úzkej spolupráce so strategickými partnermi v EÚ. Cieľom je presadenie Železničnej spoločnosti Slovensko (ŽSSK) ako prozákaznícky orientovaného operátora osobnej železničnej dopravy. Dôraz sa bude klásť aj na zefektívnenie spôsobu predaja cestovných lístkov prostredníctvom moderných nástrojov ako internet či mobilné aplikácie a na celkovú úroveň komunikácie ŽSSK s verejnosťou.

Vláda sa zaväzuje naďalej poskytovať sociálne zľavy pre zraniteľné skupiny obyvateľstva, zjednodušiť vydávanie cestovných lístkov a odstrániť formality, ktoré sú so zvýhodneným cestovaním spojené. Vláda ešte v roku 2016 **prehodnotí zrušenie vlakov Intercity** na najvyťaženejšej diaľkovej trati medzi Bratislavou a Košicami s cieľom čo najrýchlejšieho obnovenia tejto trate.

Vláda bude pokračovať v modernizácii železničných koridorov a podnikne kroky, aby sa podarilo vyčerpať celú alokáciu fondov EÚ určenú pre oblasť železničnej infraštruktúry. Začnú sa prípravné práce na modernizácii asi 250 kilometrov železničných tratí a vláda zväzi aj rozšírenie a modernizáciu v súčasnosti preťažených regionálnych tratí.

Vláda vytvorí vhodné podmienky pre Železnice Slovenskej republiky a samosprávy na budovanie záchytných odstavných plôch v okolí železničných staníc a zastávok tak, aby sa zvýšila atraktivita vlakovej dopravy pri dennom dochádzaní do regionálnych centier. Vláda podporí proces revitalizácie železničných staníc a zastávok s cieľom zvýšiť kultúru a kvalitu cestovania, a to aj prostredníctvom premiestňovania existujúcich a budovania nových staníc a zastávok s možnosťou bezbariérového prístupu. Zámerom je zabezpečiť vysoký komfort cestujúcej verejnosti počas pobytu na staniaciach a zastávkach nosných dopravných uzlov aj prostredníctvom zabezpečenia internetového pripojenia. Vláda zabezpečí zosúladenie zákona o dráhach so zákonom o používaní jazyka národnostných menšín v oblasti označovania názvov železničných staníc a zastávok na národnostne zmiešaných územiach.

V oblasti nákladnej železničnej dopravy vláda prijme opatrenia pre presun tovarov z cestnej dopravy na železničnú v súlade s cieľmi EÚ. Zámerom je ekologizovať dopravu a odľahčiť cestnú sieť ako aj znížiť negatívne dopady na obyvateľov žijúcich v okolí hlavných ťahov. Okrem zintenzívnenia aktivít štátneho nákladného dopravcu ZSSK Cargo pôjde aj o výstavbu nových terminálov intermodálnej dopravy predovšetkým v regiónoch s vysokým rastom ekonomickej aktivity a s veľkým exportno-importným potenciálom.

Ostatné druhy dopravy

Prioritou bude aj efektívnejšia spolupráca verejnej autobusovej a železničnej dopravy. Vláda pripraví podmienky pre vznik dopravnej authority, ktorá by zastrešila objednávanie výkonov vo verejnom záujme tak v železničnej, ako aj autobusovej doprave a zabezpečila nevyhnutnú synchronizáciu jednotlivých spojov za účelom zvýšenia dostupnosti a komfortu kombinovanej dopravy a ochrany práv a právom chránených záujmov cestujúcich.

Vláda bude podporovať aj intenzívnejšie budovanie systémov integrovanej dopravy, zabezpečenie stabilného, dostatočného a udržateľného spôsobu financovania verejnej osobnej dopravy a modernizáciu vozidlového parku podnikov mestskej hromadnej dopravy. V spolupráci so samosprávami má vláda ambíciu podporiť budovanie záchytných parkovísk na hlavných prístupových ťahoch, ktoré spolu s nadväzujúcimi opatreniami budú smerovať k odľahčeniu vnútromestských komunikácií od cieľovej a statickej dopravy.

S cieľom minimalizovať daňové úniky formou fiktívnej prepravy tovarov na verejných komunikáciách vláda zavedie systém monitorovania cezhraničnej prepravy tovaru prostredníctvom elektronického tranzitného kontrolného systému.

Vláda v súlade s európskou dopravnou politikou a medzinárodnými záväzkami bude naďalej finančne podporovať a zvyšovať úroveň bezpečnosti leteckej prevádzky. So zreteľom na nové bezpečnostné výzvy vláda posilní ochranu a bezpečnosť civilného letectva. V intenciách práva EÚ a v spolupráci so strategickým partnerom vláda **prípraví podmienky pre zriadenie národného leteckého dopravcu**, čím sa zabezpečí pravidelné letecké spojenie Slovenska s najvýznamnejšími leteckými uzlami v Európe a hlavného mesta s regionálnymi letiskami. Dôležitou súčasťou strategického partnerstva bude rozvoj letiska M. R. Štefánika v Bratislave a vytvorenie nových investičných a podnikateľských príležitostí.

V oblasti vodnej dopravy vláda v plnom rozsahu využije skutočnosť, že vodná doprava sa po prvý raz dostala medzi priority financované z fondov EÚ. Realizáciou projektov financovaných v rámci Operačného programu Integrovaná Infraštruktúra sa v rokoch 2016 až 2020 zabezpečí rozvoj a modernizácia dunajských prístavov a zlepši splavnosť Dunaja. Aj tieto opatrenia môžu napomôcť **príprave podmienok pre zriadenie národného vodného dopravcu**. Vláda zameria pozornosť na prípravu výstavby mostov cez rieku Ipeľ, ku ktorej sa Slovenská republika zaviazala už v minulosti.

Po úspešnom začlenení cyklo dopravy medzi štandardné druhy dopravy bude v tomto trende vláda pokračovať aj v nasledujúcich rokoch. Rovnako ako pri leteckej doprave aj tento druh dopravy má veľký potenciál podporiť rozvoj cestovného ruchu a regionálny rozvoj. Za účelom zvýšenia podielu cyklo dopravy na výkonoch v osobnej doprave vláda podporí budovanie cyklotrás zo zdrojov EÚ s dôrazom na kvalitnú projektovú prípravu cyklistickej infraštruktúry s prednostným využitím pozemkov v majetku štátu.

Výzvou je aj očakávaný rozmach elektromobility, ku ktorému vláda prispeje podporou budovania potrebnej infraštruktúry.

Výstavba a bývanie

Prijatie nového stavebného zákona bude jednou z priorit vlády. Problematiku čiernych stavieb je potrebné vnímať najmä ako následok komplikovaného a zdĺhavého stavebného konania, a preto vláda zabezpečí zjednodušenie stavebného konania, osobitne pre stavby typu rodinné domy a malé bytové domy. Súčasťou územného a stavebného konania musí byť aj hodnotenie stavebnej činnosti z hľadiska dopadov na kvalitu prostredia a architektúru. Posun v oblasti služieb občanom bude znamenať digitalizácia procesov v oblasti územného a stavebného konania. V rámci nového stavebného zákona budú implementované aj opatrenia, ktorých cieľom bude eliminácie možných daňových únikov, a to najmä pri dani z pridanej hodnoty.

Vláda iniciuje legislatívnu úpravu zabezpečujúcu účinnejšiu ochranu práv subdodávateľov na všetkých stupňoch dodávateľského reťazca v stavebníctve s dôrazom na stavby financované z verejných zdrojov.

V záujme ochrany práv spotrebiteľov pri bytovej výstavbe vláda navrhne legislatívne opatrenia, ktoré zavedú potrebnú rovnováhu vo vzťahoch medzi súkromnými investormi a vlastníkami bytov v bytových domoch. Pôjde o opatrenia, ktoré majú za cieľ zabrániť mareniu práv spotrebiteľov zo zodpovednosti za nedostatky stavby v dôsledku účelovej insolventie či výmazu investora z obchodného registra.

Budovy na Slovensku, podobne ako v iných krajinách EÚ, majú vysoký podiel na konečnej energetickej spotrebe a emisiách CO₂. Vláda bude preto pokračovať v politike zlepšovania energetickej hospodárnosti budov a prispievať tak k zvyšovaniu energetickej efektívnosti. V rámci skvalitňovania sídiel bude podporovať odstraňovanie systémových porúch v bytových domoch a ich obnovu, a rovnako plánuje pokračovať aj v programe zateplovania stavieb, ktorý však administratívne zjednoduší s cieľom participácie širšej verejnosti.

Vláda bude naďalej prijímať opatrenia na efektívnejšiu podporu nájomného bývania, a to aj cestou zapojenia súkromných zdrojov. Výstavba nájomných bytov bude jedným z prostriedkov podpory menej rozvinutých regiónov.

V nadchádzajúcom období bude vláda riešiť aj problematiku právnych vzťahov a zodpovedností pri správe a údržbe bytových domov vyplývajúcich z vlastníctva bytov v bytových domoch.

Pôdohospodárska politika

Slovensko je prevažne vidieckou krajinou. Cieľom politiky vlády je podpora rozvoja vidieka a zlepšovanie životných podmienok vidieckeho obyvateľstva. Vláda preto považuje pôdohospodárstvo, potravinárstvo a lesníctvo za strategické odvetvia hospodárskej politiky štátu, ktoré majú nezastupiteľné miesto v štruktúre ekonomiky. Vláda vníma agropotravinársky komplex, lesnícku prvovýrobu, drevospracujúci priemysel a hospodárenie na vidieku ako významnú podpornú platformu pre politiku zamestnanosti a ako potenciálny parciálny nástroj pre riešenie dlhodobej nezamestnanosti. Vláda si tiež uvedomuje, že tieto odvetvia čelia zvýšeným globalizačným tlakom a často nepredvídateľným trhovým turbulenciám. Prejavuje sa to dlhodobo negatívnou obchodnou bilanciou s agropotravinárskym tovarom.

Vláda si uvedomuje dôležitosť podpory rozvoja vidieka a zlepšovania životných podmienok vidieckeho obyvateľstva.

Vláda považuje úspešné a transparentné čerpanie fondov Európskej únie za rozhodujúce vo vzťahu k poľnohospodárstvu a rozvoju vidieka.

V príprave reformy spoločnej poľnohospodárskej politiky (ďalej len „SPP“) po roku 2020 vyvinie vláda v rámci prípravného procesu v orgánoch EÚ maximálne úsilie na odstránenie negatívneho vplyvu SPP na slovenské agropotravinárstvo a presadzovanie nediskriminačných podmienok pre domácich poľnohospodárov a potravinárov.

Vláda bude podporovať hospodárne využívanie poľnohospodárskeho pôdneho fondu, vytvorí podmienky na jeho ochranu pred neodôvodnenými zábermi na nepoľnohospodárske aktivity a bude hľadať ďalšie možnosti nákupu pôdy pre domácich poľnohospodárov. Podporí doriešenie vlastníckych vzťahov k pôde ako predpokladu rozvoja trhu s pôdou.

Vytvorí právny rámec pre jednoznačnú identifikáciu pôdy a oprávnenosť žiadosti na poskytnutie podpory za účelom odstránenia nezrovnalosti v deklarácií užívateľov pôdy.

Vláda bude vytvárať prostredie pre ďalšie prehlbovanie procesu nadobúdania poľnohospodárskej pôdy aktívnymi poľnohospodármi ako jedného z rozhodujúcich preventívnych nástrojov jej ochrany a jej efektívneho využívania. K tomu vláda využije všetky nástroje podporujúce racionálne usporiadanie pozemkového vlastníctva.

Vláda v spolupráci so záujmovými združeniami vrátane ZMOS prehodnotí vplyv miestnych daní - predovšetkým dane z pozemkov - na poľnohospodárske podnikanie.

Vláda prehodnotí daňové zaťaženie farmárov. Vláda navrhne funkčný poisťovací systém za participovania štátu, komerčných poisťovní, prvovýrobcov a ostatných hráčov na agrárnom trhu s cieľom zmierniť dopady škôd spôsobených volatilitou klimatických zmien, ktoré komerčné poisťovne nepoisťujú.

Pri rešpektovaní špecifik poľnohospodárskej výroby bude vláda podporovať rozvoj voľného trhu s agropotravinárskymi výrobkami a slobodnú konkurenciu v poľnohospodárskom podnikaní. Bude podporovať začínajúcich, mladých ako aj malých poľnohospodárov a vytvárať pre nich podmienky, aby sa dokázali uplatniť na voľnom trhu.

Vytvorí podmienky pre príchod mladých ľudí do agrosektora, hlavne zabezpečí funkčný spôsob odborného vzdelávania pre kvalifikované pracovné sily. Podporí výskum, inovácie a zavádzanie progresívnych postupov.

V súlade s pravidlami SPP vláda zintenzívni podporu sektorov, ktoré sú potenciálnymi zdrojmi zamestnanosti, najmä živočíšnej výroby, ovocinárstva, zeleninárstva, vinohradníctva, ale aj potravinárskeho priemyslu.

Vláda sa bude zasadzovať o úpravu pravidiel štátnej pomoci, ako aj notifikácie z EK, v smere pružnej reakcie členského štátu na trhové zmeny.

Bude tiež vytvárať podmienky na rozvoj živočíšnej výroby využívaním podporných opatrení a nástrojov v rámci SPP tak, aby sa zvýšila spotreba živočíšnych produktov z domácej produkcie.

Vláda bude odstraňovať zbytočnú administratívnu záťaž vo vzťahu k vedeniu účtovníctva, k výkazníctvu a iným povinným hláseniam poľnohospodárov a potravinárov a bude podporovať jej zjednodušenie. Pripraví návrh nových a úpravu existujúcich právnych predpisov tak, aby nimi uložené povinnosti nešli nad rámec harmonizovanej legislatívy EÚ.

Bude podporovať prípravu opatrení súvisiacich s adaptáciou poľnohospodárstva na zmenu klímy prostredníctvom takých spôsobov hospodárenia, ktorými sa zvýši zadržiavanie vody v krajine a prípravou účinnej politiky zachovania a rozvoja hydromelioračných zariadení.

Vláda podporí využitie obnoviteľných zdrojov energií na vidieku.

Vláda prispôbiť legislatívu v oblasti šľachtenia a plemenitby hospodárskych zvierat, ako aj v rámci rybného hospodárstva a farmového chovu zveri aktuálnym problémom týchto odvetví.

V oblasti poľnohospodárskej a potravinárskej výroby vláda podporí spracovanie a finalizáciu produktov z domácej výroby, okrem iného aj zvýšením propagácie domácich potravín prostredníctvom marketingového fondu. Bude presadzovať nákup domácej agropotravinárskej produkcie organizáciami štátnej a verejnej správy.

V záujme ochrany malých a stredných podnikateľov zväži zavedenie osobitného odvodu pre veľké obchodné systémy, ako aj opatrení proti nekalým praktikám.

V rámci opatrení na zvýšenie sebestačnosti Slovenska v základných potravinách a potravinovej bezpečnosti vláda **podporí obnovu domáceho výrobného a spracovateľského potravinárskeho segmentu**, prednostne s majetkovou účasťou prvovýrobcov, osobitne kapacít na spracovanie jatočných zvierat a mlieka.

Podporí dlhodobé koncepčné **riešenie zvýšenia potravinovej bezpečnosti SR a podielu slovenských potravinárskych výrobkov z domácich surovín na spotrebiteľskom trhu** a zvýšenie miery ich propagácie vrátane systému jej financovania a bude naďalej

podporovať propagáciu kvalitných slovenských potravín prostredníctvom národného programu Značka kvality SK.

Vláda podporí predaj poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov vyrobených na Slovensku na vnútornom trhu SR, ako aj export na vnútorný trh EÚ a na trhy tretích krajín.

Využijú sa všetky dostupné ekonomické a právne nástroje na podporu priameho predaja farmárskych výrobkov konečnému domácemu spotrebiteľovi pri zachovaní podmienok zdravotnej nezávadnosti a kvality čerstvých produktov slovenského pôvodu s dôrazom na rozvoj výrobných a spracovateľských kapacít.

Dôslednou úradnou kontrolou celého potravinového reťazca vláda zabezpečí vysokú úroveň bezpečnosti potravín a dôveru spotrebiteľov prostredníctvom včasného a transparentného systému zverejňovania výsledkov kontrol.

Podporí zvýšenie počtu a frekvenciu úradných kontrol potravín z iných štátov, ako aj produktov predávaných ambulantným spôsobom, so zameraním na kvalitu a zdravotnú bezpečnosť potravín, ako aj s cieľom zabrániť daňovým únikom predávajúcich subjektov.

Vláda vníma les ako integrálnu súčasť vidieckeho prostredia, kde je potrebné hospodáriť podľa zásad trvalo udržateľného rozvoja tak, aby bola zabezpečená permanentná distribúcia ostaných verejnoprospešných funkcií lesov pre spoločnosť.

Vláda bude venovať pozornosť drevospracujúcemu priemyslu ako významnému činiteľu domácej zamestnanosti v regiónoch. Za tým účelom podporí politiku ťažby a konečného spracovania slovenského dreva domácimi producentmi tak, aby zabránila neprimeranému vývozu nespracovanej drevnej hmoty do zahraničia, čím vytvorí pridanú hodnotu pre slovenský drevospracujúci priemysel.

Vláda podporí ekologizáciu a ekonomiku lesnej výroby a prírode blízke obhospodarovanie lesov ako súčasť sofistikovanej lesnej ekonomiky.

Vláda bude podporovať cieľavedomú starostlivosť o lesy, založenú na historických tradíciách a skúsenostiach a systéme administratívneho a odborného riadenia podľa programov starostlivosti o lesy v súlade s neustále narastajúcim významom plnenia širokej škály ekosystémových služieb pre verejnosť.

Vláda bude hľadať efektívny prienik úloh vyplývajúcich zo starostlivosti o lesy so záujmami ochrany prírody a zabezpečí postupný prechod od administratívne - direktívneho spôsobu riadenia po motivačne kooperatívny spoločný postup rezortov MPRV SR a MŽP SR.

Vláda bude podporovať prispôsobovanie lesov účinkom klimatickej zmeny ako nástroja na zmiernenie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy.

Finančná politika

Finančná politika vlády cieleným využívaním nástrojov rozpočtovej, daňovo-odvodovej, colnej a cenovej politiky zabezpečí úlohu štátu pri plnení alokačnej, distribučnej, stabilizačnej a stimulačnej funkcie verejných financií. Verejné financie naďalej budú základným finančným rámcom trvalo udržateľného rozvoja celej spoločnosti. Vláda si je vedomá, že bez vyváženosti vývoja a stability verejných financií nie je možné dosiahnuť makroekonomickú stabilitu, ktorá vytvára nevyhnutné predpoklady pre hospodársky rast a rozvoj. Stabilita verejných financií naďalej bude dôležitým determinantom získavania finančných prostriedkov pre štát na finančných trhoch.

Vláda za primárny zdroj prosperity Slovenska a finančnej situácie štátu považuje hospodársky rast a stabilný makroekonomický vývoj. Medzi ďalšie zdroje patria štrukturálne zmeny v priemysle a hospodárstve, inštitucionálne reformy štátnej správy spojené so

znižovaním nákladov spravovania štátu a zvyšovaním hospodárnosti a efektívnosti poskytovaných verejných služieb domácnostiam a podnikom.

K zabezpečeniu výkonu základných funkcií štátu je podľa vlády nevyhnutné v oblasti verejných financií zvýšiť účinnosť výberu daní, cieľ a odvodov a zároveň efektívnosť alokovania verejných výdavkov. Z uvedeného dôvodu patria medzi hlavné priority vlády v oblasti finančnej politiky konsolidácia verejných financií a posilnenie aktívnej úlohy štátneho rozpočtu v rozvoji hospodárstva. Medzi priority vlády preto patrí ***dosiahnutie vyrovnaného rozpočtu verejnej správy do roku 2020 a dodržiavanie rozpočtovej disciplíny***, zníženie dane z príjmov právnických osôb na 21% a každoročné prehodnocovanie možnosti ďalšieho znižovania, zrušenie daňových licencií pre zdaňovacie obdobie počnúc rokom 2018, zvýšenie limitov na uplatňovanie paušálnych výdavkov pre živnostníkov, pokračovanie v uplatňovaní osobitných odvodov a daní v regulovaných odvetviach hospodárstva s možnosťou ich rozšírenia na ďalšie odvetvia, prehodnotenie daňovej a účtovnej legislatívy s cieľom podpory investícií.

Reformy rozpočtových pravidiel

S cieľom nájsť ústavnú väčšinu vláda bude iniciovať širokú odbornú a politickú diskusiu o reforme ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti na základe doterajších skúseností s jeho praktickým uplatňovaním. Cieľom bude najmä dosiahnuť neutralitu tzv. dlhovej brzdy pri riadení verejného dlhu naviazaním sankčných pásiem ústavného zákona na čistý verejný dlh namiesto hrubého verejného dlhu, zohľadnenie strategických verejných investícií pri uplatňovaní sankcií a nastavenie parametrov sankčných pásiem podporujúcich hospodársky rozvoj Slovenska. Diskusia by sa tiež mala zamerať na neutralizáciu vplyvu metodologických zmien na výšku dlhu.

Vláda pripraví novelu zákona o rozpočtových pravidlách s cieľom zosúladiť národné právne normy s európskymi rozpočtovými pravidlami a so zámerom ďalej modernizovať rozpočtový proces.

Lepšie verejné rozhodovanie

Vláda pod vedením ministerstva financií a v úzkej spolupráci s úradom vlády a všetkými ministerstvami zreformuje pravidlá, nastaví procesy a posilní inštitúcie, ktoré podporia prijímanie dobrých rozhodnutí vo verejnom záujme, a významne zlepšia výsledky slovenského verejného sektora. Rozhodnutia o kľúčových investíciách, politikách, regulácii správania občanov a firiem a prevádzkových výdavkoch štátu budú prechádzať komplexným hodnotením.

Vláda posilní svoje kapacity na prípravu predbežných hodnotení najmä na úrade vlády a kľúčových ministerstvách a podporí vybudovanie kapacít Najvyššieho kontrolného úradu na prípravu kvalitných a nezávislých následných hodnotení. Dôležité predpoklady, metodiky a výsledky hodnotení bude zverejňované.

V rámci rozpočtového procesu bude vláda pravidelne a systematicky revidovať verejné výdavky tak, aby v horizonte volebného obdobia posúdila väčšinu verejných výdavkov, vrátane daňových s cieľom dosiahnuť vyššiu efektívnosť verejných výdavkov, lepšie služby štátu a konsolidáciu verejných financií. V prvom kroku prebehne revízia zameraná na zdravotníctvo, dopravu a informatizáciu verejnej správy, ktoré predstavujú 40 percent výdavkov verejnej správy. Snahou bude vstupovať aj výsledky verejného sektora v čo najväčšej miere pravidelne a systematicky porovnávať s najlepšou praxou doma aj v zahraničí s dôrazom na kvalitu dát, ktoré sú nevyhnutné pre korektné porovnávanie.

Boj proti daňovým a colným únikom

Vláda prijme opatrenia v oblasti boja proti daňovým a colným únikom, praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, pričom bude venovať pozornosť trendom v oblasti medzinárodného zdaňovania s dôrazom na vývoj situácie na európskej a globálnej úrovni. Vláda bude v oblasti priamych a nepriamych daní zvyšovať efektívnosť výberu a vymáhania daní, podporovať dobrovoľné plnenie daňových povinností a posilňovať prevenciu vzniku daňových nedoplatkov. Vláda tiež bude pokračovať v plnení úloh vyplývajúcich z Aktualizovaného akčného plánu boja proti daňovým podvodom.

Vláda bude presadzovať za účelom dosiahnutia maximálnej efektívnosti boja proti únikom zavedenie superzaisťovacieho príkazu do legislatívy SR tak, aby bola zabezpečená v plnej miere ochrana finančných záujmov štátu.

Vláda za účelom presnej identifikácie očakávaného príjmu do štátneho rozpočtu, pre riadenie verejných financií a najmä identifikovanie daňovej medzery, podporí implementáciu simulácie daňovej povinnosti na základe behaviorálnej analýzy ekonomického správania sa hospodárskeho subjektu.

Vláda s cieľom eliminovať krátenie prijatých tržieb novelou zákona o používaní elektronickej registračnej pokladnice zabezpečí rozšírenie priameho elektronického prepojenia registračných pokladníc.

Vláda podporí úsilie finančnej správy využívať dáta týkajúce sa vlastníckych štruktúr na identifikovanie subjektov v daňových rajoch. Upraví legislatívu na základe odporúčaní EÚ a OECD v oblasti erózie základu dane a presunov ziskov, v oblasti výmeny informácií a zabezpečí ich efektívnu implementáciu. Vláda tiež prehodnotí existujúcu politiku pri uzatváraní zmlúv o zamedzení dvojitého zdanenia tak, aby sa obmedzil priestor na vyhýbanie sa daňovej povinnosti prostredníctvom zneužitia týchto zmlúv.

Vláda posúdi možnosť zavedenia povinnosti predložiť správcovi dane elektronickú archíváciu účtovníctva v prípade, keď má správca dane nárok na vymeranie dane. V nadväznosti na výsledky analýzy navrhne zmenu dotknutých zákonov.

Vláda vykoná analýzu sankčných inštitútov pri nedodržaní povinností upravujúcich účtovníctvo, daňový poriadok a dane až po možnosť zrušenia živnostenského oprávnenia pri porušovaní ustanovení zákona o účtovníctve a daňového poriadku a navrhne zmenu príslušných zákonov.

Vláda bude presadzovať zvyšovanie transparentnosti informácií vo vzťahu k problematike oznamovania informácií o podnikoch podľa krajín, ale súčasne bude podporovať, aby bola povinnosť vykazovania zameraná len na veľké spoločnosti.

Vláda v spolupráci so Združením miest a obcí Slovenska vytvorí technické predpoklady pre zmenu systému zdaňovania nehnuteľností smerom k určovaniu základu dane podľa hodnotového princípu s cieľom zvýšiť daňovú spravodlivosť a efektívnosť v oblasti miestnych daní.

Vláda prehodnotí, s ohľadom na plnenie a dodržiavanie fiškálnych pravidiel Paktu stability rastu, ktorými je SR viazaná, a pri zohľadnení zákona o rozpočtovej zodpovednosti, zavedenie režimu samozdanenia pri dovoze tovaru z tretích štátov po roku 2017.

Vláda pristúpi k zvýšeniu spotrebnej dane z tabaku s dôrazom na ochranu zdravia obyvateľov. Vláda zvaží prijatie legislatívneho návrhu s vopred preddefinovaným zvyšovaním sadzieb dane na strednodobý časový horizont.

Vláda v rámci podpory dobrovoľného plnenia daňových povinností zanalyzuje zavedenie možnosti hodnotenia daňových subjektov na základe spoľahlivosti, čoho výsledkom má byť tiež prevencia vzniku daňových a colných nedoplatkov.

Znižovanie administratívnej záťaže a podpora podnikateľského prostredia vo finančnej oblasti

Plnenie daňových povinností predstavuje dlhodobo kritický moment, ktorý je podnikateľskou verejnosťou označovaný za jednu zo záťaží v podnikaní v Slovenskej republike. S cieľom udržať kvalitné a konkurencieschopné podnikateľské prostredie a dosiahnuť spravodlivú a efektívnu hospodársku súťaž vláda pristúpi ku krokom, ktoré povedú k zníženiu administratívnej záťaže podnikateľov v oblasti daní.

Vláda zabezpečí:

- *zníženie dane z príjmov právnických osôb na 21 % a každoročné prehodnocovanie ďalšieho znižovania,*
- *zrušenie inštitútu daňovej licencie pre zdaňovacie obdobie počnúc rokom 2018,*
- *zvýšenie limitu na uplatňovanie paušálnych výdavkov pre živnostníkov,*
- *a bude pokračovať v uplatňovaní osobitných odvodov a daní v regulovaných odvetviach s možnosťou ich rozšírenia na ďalšie odvetvia,*
- *prehodnotenie daňovej a účtovnej legislatívy s cieľom podporiť investície.*

Efektívna finančná správa

Vláda bude pokračovať v budovaní efektívnej a zákaznícky orientovanej finančnej správy s minimalizáciou nutnosti kontaktu klienta s verejnou správou. Verejnosť získa jednotné prístupové miesto na finančnej správe pre oblasť výberu daní a odvodov, kde nájde všetky potrebné služby a zdieľané údaje pre túto oblasť bez nutnosti viacnásobnej komunikácie s rôznymi orgánmi verejnej správy.

Finančná správa bude zároveň proaktívne poskytovať svoje služby a prinesie nové produkty pre organizácie verejného, ale aj súkromného sektora tak, aby tieto mohli komunikovať s klientom bez potreby fyzického kontaktu s finančnou správou. Poskytne tak pre povinné subjekty transparentný prístup k informáciám o plnení si svojich daňovo-odvodových povinností, ako aj zavedie do praxe služby s pridanou hodnotou pre občanov a produkty pre podnikateľov. Vláda tým zníži bremeno byrokracie a záťaže pre občanov a podnikateľov nielen v daňovo-odvodovej oblasti, ale aj v iných sférach spoločnosti nadväzujúcich na túto oblasť.

Vláda bude podporovať rozvoj motivačných a edukačných nástrojov na ďalšie zvyšovanie dobrovoľného plnenia daňových povinností, na zvýšenie informovanosti a transparentnosti legislatívy pre malých a stredných podnikateľov.

S cieľom zvýšenia efektivity správy daní a účinnosti daňových kontrol vláda podporí ďalší rozvoj procesov elektronizácie finančnej správy aj so zameraním na elektronickú výmenu potrebných informácií s daňovými správami iných štátov.

Vláda bude dbať na to, aby bola zabezpečená plná funkčnosť obojsmernej elektronickej komunikácie finančnej správy.

Novelou daňového poriadku vláda upraví daňové tajomstvo tak, aby tento inštitút v plnom rozsahu rešpektoval medzinárodné a európske štandardy administratívnej spolupráce v daňovej oblasti a nebol prekážkou v boji proti daňovým únikom a podvodom, pričom ambíciou bude ďalšie zvyšovanie daňovej transparentnosti. Novelou daňového poriadku sa nahradia jednotlivé výnimky z daňového tajomstva všeobecnou formuláciou tak, aby sa v prípade nových požiadaviek ostatných štátnych orgánov na poskytnutie daňového tajomstva, nemusela zakaždým dopĺňať nová výnimka do daňového poriadku. Je potrebné zachovať minimálny štandard ochrany daňového tajomstva, aby v plnom rozsahu rešpektoval medzinárodné a európske záväzky administratívnej spolupráce v daňovej oblasti.

Vláda pripraví návrh zákona, ktorý ustanoví jednotné pravidlá štátnej služby vo finančnej správe pre všetkých jej odborných pracovníkov, a zakotví jednotnú úpravu kompetencií orgánov finančnej správy, oprávnení a povinností jej pracovníkov. Podstatou predmetného návrhu bude prispôbenie právneho postavenia štátnych (civilných) zamestnancov finančnej správy právnemu postaveniu colníkov, pričom nebude obsahovať prvky negácie súčasných benefitov. Zároveň sa zväží možnosť naviazať mechanizmus odmeňovania pracovníkov finančnej správy na objektívne ukazovatele jej výkonnosti.

Vláda podporí vznik Úradu pre vybrané hospodárske subjekty transformáciou úradu pre vybrané daňové subjekty. Úlohou tohto úradu bude zabezpečovať osobitný servis pre vybrané subjekty pôsobiace na Slovensku. Zvýši sa tak efektívnosť komunikácie s finančnou správou v rámci daňovej a colnej agendy, metodická podpora pri riešení sporných otázok a vytváranie správnej praxe pre dosiahnutie právnej istoty. Finančná správa zavedením tohto inštitútu získa možnosť monitoringu dodržiavania dohodnutých podmienok a zákonných povinností subjektov s využitím štandardných audítorských postupov.

Prehodnotenie zabezpečenia dlhodobého financovania slovenského bankového sektora

Vláda pristúpi ku komplexnej revízií v oblasti vydávania hypotekárnych záložných listov v nadväznosti na evidované podnety od subjektov finančného trhu, ako aj plánované odporúčania v tejto oblasti na európskej úrovni najmä zo strany Európskeho orgánu dohľadu nad bankovníctvom a rastúcu potrebu prehodnotenia dlhodobého financovania v slovenskom bankovom sektore. Výsledkom bude úprava príslušnej legislatívy.

Hazardné hry

Vláda bude svojou legislatívnou iniciatívou naďalej zabezpečovať primeranú, systematickú a súdržnú realizáciu svojej politiky v oblasti hazardných hier s nastavením nediskriminujúcich regulačných opatrení v zmysle základných princípov práva EÚ.

Jej zámerom bude najmä reagovať na poznatky a skúsenosti z doterajšieho vývoja tohto špecifického segmentu podnikania, technologický rozvoj a zároveň aj trendy vývoja segmentu hazardu v okolitých krajinách za súčasného sledovania verejného záujmu, ochrany spotrebiteľa a posilnenia princípov zodpovedného hrania.

Vláda preto:

- prehodnotí prístup k regulácii hazardných hier zmenou zákona o hazardných hrách v oblasti prevádzkovania a propagovania hazardných hier zahraničnými subjektmi,
- navrhne efektívnejšie pravidlá a podmienky v oblasti dozoru nad prevádzkovaním hazardných hier s dôrazom na výherné prístroje,
- zvýši úroveň ochrany spotrebiteľov, hráčov a maloletých v oblasti online hazardných hier v nadväznosti na Odporúčanie EK vo sfére poskytovania služieb online hazardných hier.

Kapitálový trh a poisťovníctvo

V oblasti finančného trhu sa vláda bude naďalej usilovať o zvýšenie súčasnej úrovne ochrany investorov a spotrebiteľov využívajúcich finančné služby a bude presadzovať primeranú reguláciu jednotlivých účastníkov finančného trhu.

Vláda zvýši ochranu finančného spotrebiteľa pri distribúcii finančných služieb za účelom skvalitnenia systému osobitného finančného vzdelávania pre sprostredkovateľov finančných služieb a finančných poradcov, zvýšenia transparentnosti a prehľadnosti nákladov finančných sprostredkovateľov spojených s distribúciou finančných služieb vrátane provízií finančných sprostredkovateľov a v neposlednom rade aj obmedzenia prenosu finančnej záťaže na finančných spotrebiteľov, vyplývajúceho zo zvyšovania distribučných nákladov.

Vláda bude analyzovať súčasný stav a následne zváži prípravu legislatívy na zavedenie systému ochrany klientov poisťovní v záujme dosiahnutia porovnateľnej ochrany klientov na celom finančnom trhu s prihliadnutím na špecifiká jednotlivých sektorov finančného trhu. V súvislosti s tým vláda zváži aj zavedenie osobitného odvodu pre poisťovne s cieľom financovať ochranu klientov poisťovní z príspevkov sektora.

Ochrana finančného spotrebiteľa v oblasti finančných služieb

Medzi hlavné priority vlády v oblasti politiky finančného trhu a dohľadu nad finančným trhom patrí zvýšenie ochrany spotrebiteľov na finančnom trhu a vyššia účinnosť dohľadu.

V súvislosti s požiadavkou na zvyšovanie úrovne finančnej gramotnosti bude vláda presadzovať model celoplošného finančného vzdelávania, najmä prostredníctvom systému školských zariadení. Zámerom je presadenie otvorenej diskusie na úrovni spolupráce s Ministerstvom školstva SR, ktorého cieľom je nájsť nové inovatívne postupy pri tvorbe materiálov a podkladov pre vzdelávanie v školských zariadeniach. Následnou spoluprácou sa vytvárajú predpoklady pre efektívnejšie finančné vzdelávanie učiteľov ako sprostredkovateľov vedomostí pre svojich študentov prostredníctvom Národného štandardu finančnej gramotnosti.

Témy v súvislosti s SK PRES 2016

V oblasti finančného trhu bude vláda naďalej vyvíjať maximálne úsilie o posilňovanie stability, dôveryhodnosti a bezpečnosti finančného sektora vrátane úverových a investičných inštitúcií, ochrany vkladateľov, investorov a spotrebiteľov a taktiež presadzovať primeranú a dlhodobu udržateľnú a obozretnú reguláciu tak vo vzťahu k jednotlivým účastníkom finančného trhu, ako aj vo vzťahu k európskym inštitúciám.

Vláda podporí dobudovanie plne funkčnej a akcieschopnej bankovej únie skladajúcej sa z troch pilierov, menovite jednotného mechanizmu dohľadu nad úverovými inštitúciami, jednotného mechanizmu na riešenie krízových situácií bánk a európskej schémy poistenia vkladov.

Vláda sa bude usilovať o dosiahnutie dohody na úrovni EÚ v priebehu nasledujúceho roka a o schválenie návrhu vo forme nariadenia o vytvorení Európskej schémy poistenia vkladov, ako aj o tvorbu opatrení na znižovanie rizík v európskom finančnom sektore.

Vláda zabezpečí uzavretie tzv. Loan Facility Agreement medzi SR a Jednotnou rezolučnou radou a taktiež zabezpečí nadväzujúce úpravy v legislatíve SR, spojené s uzavretím tejto dohody za účelom posilnenia dôveryhodnosti a stability druhého piliera bankovej únie a bankového sektora SR.

Vláda podporí snahu o vytvorenie spoločného zabezpečovacieho mechanizmu pre úverové inštitúcie pomocou Európskeho stabilizačného mechanizmu a vykoná potrebné a nadväzujúce opatrenia, ktoré posilnia dlhodobú stabilitu a dôveryhodnosť úverových inštitúcií v eurozóne.

Vláda bude podporovať a presadzovať opatrenia a činnosti, prostredníctvom ktorých môže čo najúčinnnejšie odhaľovať a obmedzovať pohyb finančných prostriedkov a iných aktív

zameraných na podporu a financovanie teroristických činov. Ďalej bude uplatňovať opatrenia napomáhajúce sledovaniu teroristických organizácií všade tam, kde je to možné, s cieľom zabrániť im v páchaní trestnej činnosti o obmedziť zdroje príjmov teroristických organizácií.

Vláda bude aj naďalej podporovať vytváranie únie kapitálových trhov. V rámci vytvárania tejto únie sa predpokladá prijatie viacerých legislatívnych aj nelegislatívnych opatrení upravujúcich fungovanie na kapitálových trhoch. Tieto opatrenia by mali vo zvýšenej miere uľahčiť a rozvinúť možnosti poskytovania a získavania finančných prostriedkov pre malé a stredné podniky aj mimo bankového sektora.

Strategické investície

Efektívne verejné investície sú dôležitým prvkom pre štrukturálne zmeny v spoločnosti a národného hospodárstva. V minulom období boli výrazne znížené v dôsledku potreby konsolidácie verejných financií. V podmienkach Slovenskej republiky sú fondy EÚ vrátane národného spolufinancovania kľúčovým zdrojom podpory rozvojových aktivít. Je predpoklad, že po roku 2020 budú zdroje EÚ určené na dosahovanie cieľov kohéznej politiky v porovnaní so súčasným obdobím obmedzené. Preto vláda musí pri verejných investíciách klásť dôraz na väčšiu diverzifikáciu zdrojov financovania investičných potrieb SR.

Vláda vytvorí podmienky na zavedenie strategického plánovania a strategického projektového riadenia na centrálnej úrovni v zmysle špecifických odporúčaní Európskej únie a OECD. Medzi tieto opatrenia bude patriť vypracovanie národného strategického investičného rámca, ktorý bude kvantifikovať strednodobú potrebu investícií do jednotlivých oblastí, a návrhu zdrojov financovania týchto potrieb vrátane inovatívnych zdrojov financovania.

Politika využívania fondov Európskej únie

Vláda v snahe zabezpečiť udržateľný a vyvážený rozvoj regiónov SR vytvorí stabilné prostredie pre proces realizácie politiky súdržnosti a podmienky pre efektívne využitie finančných prostriedkov z fondov EÚ. Základným rámcom presadzovania úspešnej a efektívnej politiky súdržnosti bude maximálne koncentrované zameranie verejných financií do konkurencieschopnosti, udržateľného rastu a zamestnanosti a účinná spolupráca verejného a súkromného sektora. V záujme naplnenia cieľov stratégie Európa 2020, smerujúcim k inteligentnému, udržateľnému a inkluzívnemu rastu, budú finančné zdroje z fondov EÚ prioritne využívané na podporu týchto oblastí:

1. Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie založené na moderných poznatkoch vedy a výskumu
2. Infraštruktúra pre hospodársky rast a tvorbu pracovných miest
3. Rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce
4. Udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov
5. Moderná a profesionálna verejná správa

V oblasti využívania európskych štrukturálnych a investičných fondov (ďalej len „EŠIF“) bude preto vláda podporovať:

- dôrazné uplatňovanie výsledkovo orientovaného prístupu pri implementácii EŠIF na obdobie 2014 – 2020, čím sa umožní jasné preukázanie prínosov fondov EÚ k hospodárskemu rastu a zvýšeniu zamestnanosti,
- ďalšie zjednodušovanie procesu implementácie EŠIF s cieľom znížiť administratívnu záťaž pre prijímateľov a subjekty zapojené do tohto procesu pri rešpektovaní požiadaviek vyplývajúcich z platnej legislatívy EÚ,

- zavedenie princípov e-kohézie prostredníctvom využitia efektívneho systému na výmenu informácií a dát medzi prijímateľom a poskytovateľom príspevkov, ako aj ďalšími subjektmi zapojenými do implementácie EŠIF, výlučne v elektronickej podobe,
- systematický, koordinovaný a vzájomne prepojený postup pri tvorbe a implementácii sektorových stratégií v súlade s Partnerskou dohodou Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020 ako základným strategickým dokumentom SR na využívanie fondov EÚ,
- rozvojový potenciál regiónov Slovenska pri zohľadnení ich hospodárskych, sociálnych a územných špecifik,
- súčinnosť a účinnú koordináciu medzi všetkými dostupnými nástrojmi finančnej podpory na európskej, národnej a miestnej úrovni pri zabezpečení synergických účinkov a zvyšovania efektívnosti využívania jednotlivých finančných zdrojov,
- partnerstvá najmä s krajinami V4, ostatnými členskými štátmi EÚ pre udržanie pozície politiky súdržnosti ako hlavnej investičnej politiky EÚ na podporu rastu, zamestnanosti a konkurencieschopnosti regiónov a pre formovanie maximálne prospešnej budúcej podoby politiky súdržnosti EÚ na programové obdobie po roku 2020,
- aktívnu spoluprácu so sociálno-ekonomickými partnermi v oblasti politiky súdržnosti EÚ.

S cieľom posilniť princípy transparentnosti, efektívnosti, účelovosti a výsledkovej orientácie pri využívaní fondov EÚ vláda prijme účinné opatrenia na posilnenie riadiacich, koordinačných a kontrolných kompetencií podpredsedu vlády pre investície pre oblasť EŠIF vrátane zodpovedajúcej úpravy kompetenčného zákona. S cieľom eliminácie problémov v implementačnom procese EŠIF v programovom období 2014 – 2020 vláda prijme rozhodnutie o zapojení Úradu pre verejné obstarávanie do kontroly verejného obstarávania v rámci systému riadenia EŠIF pre programové obdobie 2014 – 2020. Pre zlepšenie implementácie EŠIF a dosahovania ich výsledkovej orientácie novovytvorený Úrad podpredsedu vlády SR pre investície stanoví po konzultácii s riadiacimi orgánmi operačných programov záväznú ukazovateľ dosahovania cieľov operačných programov a bude sledovať ich plnenie. Bude dohliadať nad súladom obsahu intervencií podporovaných z EÚ zdrojov s národnými a rezortnými stratégiami, ako aj zabezpečením synergických efektov pre financovanie politik prostredníctvom financovania ako z EŠIF, tak aj zo štátneho rozpočtu so zohľadnením možností využitia súkromných zdrojov. Týmto sa vytvorí podmienky pre posilnenie dodatkivosti EŠIF a znížia sa riziká spojené s obmedzením zdrojov politiky súdržnosti roku 2020. V spolupráci s Ministerstvom financií Slovenskej republiky bude spolugestorom témy „hodnoty za verejné peniaze“.

Prostredníctvom výkonu vládnych auditov vláda zabezpečí efektívne odhaľovanie systémových nedostatkov, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť hospodárenie s verejnými financiami, najmä vznikom neoprávnených výdavkov a neefektívnym čerpaním európskych fondov.

Politika podpory výskumu a inovácií

Vláda vníma vedu, výskum a inovácie ako nadrezortné kategórie. Vláda sa preto v súlade so Stratégiou inteligentnej špecializácie SR (RIS3) zasadí o vzájomné inštitucionálne prepojenie a nadrezortnú koordináciu prípravy a realizácie štátnej politiky v tejto oblasti. Pritom vychádza z toho, že výskumné a inovačné aktivity nie je možné obmedziť iba kompetenčným rámcom MŠVVaŠ SR a MH SR, pretože sú vykonávané aj v pôsobnosti MPRV SR, MŽP SR, MZ SR, MDVRR SR, MV SR resp. aj v ďalších rezortoch a ÚOŠS. V tejto oblasti bude preto účinne využité pôsobenie splnomocnenca vlády SR pre výskum a inovácie (SVVI). Výskum a inovácie majú interdisciplinárnu povahu a budú realizované v úzkej spolupráci príslušných ministerstiev, ÚOŠS a SVVI so SAV, vysokými školami, výskumnými inštitúciami štátneho, verejného a súkromného sektora, ako aj so zástupcami podnikateľského prostredia. Cieľom výskumných a inovačných aktivít bude posúvanie hraníc poznania tvorbou nových poznatkov, materiálov, technologických, diagnostických a liečebných postupov, ako aj nových poznatkov umožňujúcich riešenie spoločenských problémov s potenciálom pre budúce aplikácie v hospodárskej, spoločenskej a decíznej sfére.

Vláda sa zasadí o vytvorenie priaznivého prostredia pre rozvoj podnikového výskumu, vývoja a inovácií a nastavenie efektívnych nástrojov pre motiváciu priemyselného sektora na podporu výskumu v ukotvených, ako aj perspektívnych oblastiach hospodárstva:

- zvýšenie odpočtu výdavkov na výskum a vývoj po vyhodnotení skúseností z praxe,
- do roku 2020 zvýšenie podielu celkových výdavkov na výskumu a vývoj,
- zmena podielu aplikovaného a základného výskumu v zmysle priblíženia sa k európskym štandardom.

Vláda bude pokračovať v napĺňaní cieľov RIS3 s dôrazom na dopracovanie a implementáciu jej Akčného plánu. S cieľom zefektívnenia celého systému výskumu, vývoja a inovácií SR vrátane oblastí, ktoré nie sú pokryté v RIS3 vláda bezodkladne zabezpečí, aby medzinárodne uznávaná inštitúcia vykonala audit tohto národného systému. Následne bude navrhnutá optimalizácia a zjednodušenie riadiacej štruktúry systému aj so zreteľom na záujem o zvýšenie súkromných investícií do výskumu a inovácií prostredníctvom spolupráce výskumných inštitúcií a podnikateľskej sféry. Výsledky auditu budú využité na vytvorenie komplexnej celoštátnej stratégie v oblasti výskumu, vývoja a inovácií, ktorá bude riešiť aj systém hodnotenia výskumných organizácií. Cieľom bude efektívne použitie zdrojov štátneho rozpočtu a štrukturálnych fondov EÚ pre výskum a inovácie (ďalej len „VaI“) v prospech podpory projektov, oblastí a odborov prispievajúcich k hospodárskemu rastu SR, na výrazné zvýšenie súťažného financovania. Týmto sa dosiahne zníženie fragmentácie tém, podpory a požadovanej infraštruktúry. Súčasťou auditu bude identifikácia špičkových slovenských vedecko-výskumných kolektívov a jednotlivcov na základe objektívnych údajov dostupných v medzinárodne akceptovaných databázach v oblasti základného výskumu a na základe posúdenia ich inovačného potenciálu a ekonomických prínosov v oblasti aplikovaného výskumu a vývoja.

Bude zavŕšený proces prípravy zákona o verejných výskumných inštitúciách a následne sa uskutoční transformácia SAV, ktorá spolu s vysokými školami tvorí základ výskumného potenciálu SR.

Vláda bude venovať zvýšenú pozornosť dlhodobému strategickému výskumu a vývoju v oblasti vnútornej bezpečnosti a rozvoju nástrojov civilnej ochrany s primárnym zameraním na ochranu obyvateľov, ich majetku, kritickej infraštruktúry a životného prostredia.

Vláda podporí výskum na vysokých školách ako nevyhnutný predpoklad zabezpečenia kvality vysokoškolského vzdelávania, osobitne doktorandského štúdia ako jeho najvyššieho stupňa.

Bezodkladne bude dokončené hodnotenie využívania výskumnej infraštruktúry financovanej zo zdrojov európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) v rokoch 2007-2013. Výsledky hodnotenia budú uplatnené pri implementácii ako existujúcich, tak aj pripravovaných projektov EŠIF 2014-2020 zameraných na rozvoj výskumnej infraštruktúry a jej využívanie.

Vláda posúdi možnosti legislatívnych úprav, ktoré by umožnili, aby infraštruktúra výskumu obstaraná z prostriedkov Európskej únie mohla byť za odplatu využitá súkromným (podnikateľským) sektorom.

Vláda prijme opatrenia na ciele podporu projektov špičkových výskumných tímov v oblasti základného výskumu a aplikovaného výskumu reagujúceho na špecifické potreby hospodárskej praxe v súlade s RIS 3 a tiež spoločenskej praxe. Vláda bude vo všeobecnosti podporovať výskum, vývoj a inovácie prispievajúce k hospodárskemu rastu SR a bude podporovať aj excelentný výskum zameraný na rozvoj poznania, vzdelávania, a tiež excelentný výskum s aplikačným potenciálom zameraný na riešenie celospoločensky významných tém. V súlade so schválenou stratégiou RIS3 sa postupne dosiahne vyváženosť medzi základným výskumom a výskumom zameraným na inovácie v podiele analogickom s obdobnými štátmi. Týmto sa vytvoria podmienky pre zvyšovanie konkurencieschopnosti podnikateľských subjektov.

Vláda zabezpečí stabilné a predvídateľné financovania excelentného výskumu. Zabezpečí tiež efektívnu alokáciu disponibilných zdrojov pre VaI. Vláda prijme opatrenia na zníženie administratívnej záťaže a zjednodušenia procesov pri implementácii projektov financovaných z verejných zdrojov, najmä EŠIF, vrátane verejného obstarávania tovarov a služieb potrebných pre VaI.

Vláda vynaloží úsilie na posilnenie financovania výskumu a vývoja z prostriedkov štátneho rozpočtu.

Vláda zabezpečí prijatie štátnej stratégie financovania VaI tak, aby pri zohľadnení pravidiel EŠIF, ktoré neumožňujú dostatočné financovanie potrieb VaI v rozvinutejšom regióne, bolo pre Bratislavu, ako miesta s najväčšou koncentráciou výskumných kapacít v SR, zabezpečené primerané financovanie zo zdrojov štátneho rozpočtu.

Vláda vytvorí priaznivé prostredie pre rozvoj priemyselného výskumu, vývoja a inovácií a pre nastavenie efektívnych nástrojov pre motiváciu priemyselného sektora na podporu výskumu v tak ukotvených, ako aj perspektívnych oblastiach hospodárstva. Po vyhodnotení skúseností z praxe vláda zväzi zvýšenie odpočtu výdavkov na výskum a vývoj.

Prioritou vlády bude podpora aplikovaného výskumu s priamym dopadom na priemysel a hospodárstvo celkovo, založeným na výsledkoch excelentného výskumu, a vytvorenie podmienok pre regionálnu a medzinárodnú spoluprácu jednotlivých aktérov. To umožní podporu technologických inovácií ústiacych do nových výrobkov a služieb, vznik nových firiem aj prostredníctvom inkubátorov. Určujúce pritom budú oblasti špecializácie podľa RIS3.

V oblasti priemyselného výskumu financovaného z OP VaI bude určujúce pôsobenie hospodárskej sféry, pričom sa navrhne a uplatní pružná schéma na vytváranie konzorcií podnikov a výskumných inštitúcií na riešenie inovačných potrieb hospodárstva. V oblasti inovácií vláda zadefinuje jednoznačnú kompetenčnú zodpovednosť ministerstva hospodárstva SR za túto oblasť.

Vláda bude aktívne aj s využitím významnej čiastky zo zdrojov EŠIF podporovať priemyselný výskum, vývoj a inovácie najmä u dodávateľov v národohospodársky

významných oblastiach. Cieľom bude permanentné zvyšovanie pridanej hodnoty výrobkov a udržanie, resp. rast zamestnanosti.

Vláda v spolupráci so zamestnávateľskými zväzmi a združeniami zabezpečí spracovanie analýzy zameranej na identifikáciu a inovačný potenciál subdodávateľských reťazcov pozostávajúcich z podnikov pôsobiacich v SR, ktoré sú dodávateľmi pre finalizujúce ukotvené, resp. perspektívne odvetvia hospodárstva. Na tomto základe budú definované podporné schémy v oblasti výskumu, vývoja a inovácií pre tieto subjekty.

Dôležitým prvkom výskumnej a inovačnej činnosti je ochrana duševného vlastníctva. Vláda prijme dlhodobú národnú stratégiu v oblasti duševného vlastníctva ako systémový prierezový nástroj v oblasti koordinácie aktivít súvisiacich s cielenou podporou výskumu a inovácií, ich využívania a ochrany. Budú sformulované ciele skvalitnenia vzdelávania v oblasti duševného vlastníctva v školskom a podnikateľskom sektore vrátane nástrojov na posilnenia súdnej a mimosúdnej vymožitelnosti práv duševného vlastníctva.

Politika podpory tvorby pracovných miest

Prioritným cieľom vlády v oblasti zamestnanosti je **podporou hospodárskeho rastu vytvoriť ďalších 100 000 pracovných miest a znížiť nezamestnanosť pod hranicou 10%**. Zvyšovanie zamestnanosti vníma ako úlohu, ktorej splnenie si vyžaduje koordináciu rezortných politík, ktorú bude vykonávať ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny, o. i. v súlade s Národnou stratégiou zamestnanosti. V uplynulých štyroch rokoch sa cielenými opatreniami podarilo sústavne znižovať nezamestnanosť najmä umiestňovaním krátkodobo nezamestnaných na trh práce a aktivitami, ktoré eliminovali dlhšie zotrvanie mladých v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Naďalej však výzvou zostáva uplatnenie dlhodobo nezamestnaných oscilujúcich v dôsledku straty pracovných návykov často na hrane absolútneho vylúčenia zo spoločnosti. Vláda preto prijme opatrenia na riešenie dlhodobej nezamestnanosti s dôrazom na individuálny prístup zohľadňujúci potenciál a proaktívny postoj konkrétnych uchádzačov o zamestnanie.

Vláda si je vedomá prekážok pre vstup dlhodobo nezamestnaných na trh práce. Spočívajú jednak v žiadnej alebo nedostatočnej kvalifikácii, alebo v chýbajúcich pracovných návykoch, často spojených s nedostatkom základných sociálnych zručností. Vláda preto poskytne dlhodobo nezamestnaným pracovné príležitosti spojené s komplexnou podporou pracovného a spoločenského začleňovania, rozvoja sociálnych kompetencií a učením sa prácou, ako aj adekvátne odborné vzdelávanie. Za týmto účelom bude podporovať subjekty sociálnej ekonomiky nielen vhodnými finančnými nástrojmi, ale aj vytvorením legislatívneho prostredia, vrátane uplatnenia princípu pozitívnej diskriminácie vo verejnom obstarávaní, vychádzajúc zo zahraničných príkladov dobrej praxe a platných európskych pravidiel. Podporí aj tie hospodárske odvetvia a regióny, ktoré sú svojím charakterom spôsobilé zamestnať dlhodobo nezamestnaných občanov.

Pre dôsledné odstránenie prekážok pre vstup dlhodobo nezamestnaných na trh práce vláda **posilní boj s úžerou** tak v legislatívnej, ako aj exekatívnej oblasti, a to i v spolupráci s miestnymi aktérmi. V tejto súvislosti vláda **zavedie účinný inštitút osobného bankrotu (mechanizmus oddĺženia fyzických osôb)**, aby sa zvýšila jeho reálna uplatniteľnosť s cieľom eliminovať dlhovú pascu, s osobitným zreteľom na nízkopříjmové skupiny a s prihliadnutím na potrebu ochrany základných životných potrieb, najmä bývania.

Tieto kroky bude vláda s ďalšími potrebnými opatreniami adresne smerovať a následne uplatňovať najmä najmenej rozvinutých okresoch. Vláda zabezpečí **rozšírenie pôsobnosti zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov na ďalšie okresy**. Zameria ich aj na ďalšie znevýhodnené skupiny, napríklad na mladých, ktorí nie sú v práci,

ani v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy, alebo na **podporu práce ľudí žijúcich v sociálne zaostalých komunitách**. Špecifickými vyrovnávacími opatreniami tak zabezpečí, aby aj ich obyvatelia pocítili výhody ekonomického a sociálneho rastu.

Predpokladom pre úspech tohto úsilia vlády je však aktívny prístup samotných nezamestnaných. Preto vláda **sprísni podmienky pri poskytovaní sociálnych dávok pre osoby odmietajúce pracovať**. Prehodnotí v súlade s princípom zásluhovosti a solidarity systém a výšku sociálnych dávok, dôsledne uplatní existujúce a prijme nové opatrenia na prevenciu a elimináciu zneužívania sociálnych dávok a systému služieb zamestnanosti. Tak sa dosiahnu **adresné sociálne opatrenia**.

Pri rozhodovaní o opatreniach na podporu zamestnanosti bude vláda zohľadňovať potreby zamestnávateľov, najmä pokiaľ ide o pracovné sily, uvedomujúc si, že nedostatok kvalifikovaných pracovníkov dnes predstavuje vážnu hrozbu pre ďalší rast slovenských podnikov. Hlavnou úlohou je zosúladiť vzdelávania s potrebami trhu práce, preto ich monitorovanie a predvídanie, ako aj definovanie špecifických požiadaviek jednotlivých sektorov na odborné vzdelávanie zamestnancov bude vláda naďalej realizovať za aktívnej účasti sociálnych partnerov. Vláda spracuje komplexný postup pre návrat občanov Slovenskej republiky, zamestnaných v súčasnosti v zahraničí, pričom svojou kvalifikáciou môžu byť zdrojom kvalifikovaných pracovných síl pre kľúčové priemyselné odvetvia Slovenskej republiky.

Vláda **zabezpečí dôsledné uplatňovanie sociálneho dialógu** ako jedného z rozhodujúcich nástrojov tvorby svojich rozhodnutí vo všetkých oblastiach a všetkých úrovniach odvetví a regiónov. V súlade so všeobecne akceptovanými európskymi zásadami zostane Hospodárska a sociálna rada SR kľúčovým konzultačným a dohodovacím orgánom vlády.

Vláda sa zaväzuje využiť všetky existujúce nástroje na ochranu a zabezpečenie dôstojných pracovných podmienok spĺňajúcich európske štandardy. Skutočnosť, že neistoty a riziká vývoja na trhu práce musia byť rovnomerne znášané zamestnancami i zamestnávateľmi, vláda vníma ako imperatív politiky zamestnanosti vychádzajúcej z tripartitného modelu. Orgány inšpekcie práce budú dôslednejšie a nekompromisnejšie odhaľovať a postihovať nelegálne zamestnávanie, ale aj obchádzanie pravidiel a zneužívanie dočasného zamestnávania tak zo strany poskytujúcich agentúr, ako aj zo strany užívateľských zamestnávateľov. Flexibilita pracovných síl nesmie viesť k zhoršovaniu pracovnoprávných vzťahov a ochrany bezpečnosti a zdravia pri práci. Naopak, vláda bude naďalej podporovať zosúladňovanie pracovného a rodinného života, ako aj vyrovnávanie rodových rozdielov, napríklad v mzdovej oblasti a začleňovaní znevýhodnených skupín žien na pracovný trh.

Pre ochranu dôstojnosti práce bude vláda naďalej presadzovať **primerané zvyšovanie minimálnej mzdy**, rešpektujúc zákonné kompetencie sociálnych partnerov. V súlade s Ústavou SR podporí **uplatňovanie kolektívneho vyjednávania najmä pri mzdových požiadavkách** s cieľom zabrániť škodlivému konkurenčnému boju založenému na znižovaní mzdových a ostatných pracovných podmienok a podporiť všeobecný rast platov v slovenskom hospodárstve, ktorý povedie jednak k zvyšovaniu životnej úrovne pracujúcich a jednak k zvýšeniu kúpyschopnosti domácností ako dôležitého faktora udržateľného ekonomického rastu.

Školská politika

Vzdelanosť občanov Slovenskej republiky, ktorú má zabezpečovať v prvom rade kvalitné školstvo, je základným a nevyhnutným predpokladom jej dlhodobej existencie a

prosperity. Preto je rozvoj školstva jednou z najvyšších priorít vlády v nadchádzajúcom volebnom období.

Spoločnosť očakáva, že absolventi škôl budú pripravení nielen úspešne vstúpiť na trh práce a byť ekonomicky aktívni, ale aj zmysluplne prežiť svoj život, plniť svoje osobné a rodinné ciele a spoluvytvárať prosperujúcu a tolerantnú krajinu.

Väčšina európskych krajín vrátane našich susedov v posledných desaťročiach naštartovala globálnu súťaž vo vzdelávaní, pretože si uvedomili, že úroveň školstva determinuje ich ekonomickú a politickú silu v budúcnosti. Podľa analýz OECD Slovensko na tento trend zatiaľ nezareagovalo a v mnohých ukazovateľoch sa prepadáme na koniec európskeho rebríčka. Medzi kľúčové oblasti, kde slovenské školstvo potrebuje pridať, patria výsledky v čitateľskej a matematickej gramotnosti, atraktivita učiteľského povolania a schopnosť vzdelávať deti zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Vláda preto konštatuje, že súčasný stav slovenského školstva, a to tak regionálneho, ako aj vysokého, považuje za veľkú výzvu. Zlepšenie tohto stavu si vyžaduje zásadné vnútorné aj vonkajšie systémové zmeny a vláda je odhodlaná ich pripraviť a začať neodkladne uskutočňovať. Návrh týchto zmien sformuluje vláda do konca roku 2016 v Národnom programe rozvoja výchovy a vzdelávania, ktorý bude obsahovať aj **dlhodobú koncepciu obsahu výchovy a vzdelávania** a bude pokrývať v 10-ročnom výhľade dlhodobé zámery a ciele SR v oblasti výchovy a vzdelávania od predprimárneho vzdelávania, cez primárne, sekundárne, až po vysokoškolské vzdelávanie, ako aj ďalšie vzdelávanie s cieľom osobného rozvoja a získania relevantných vedomostí a zručností potrebných pre úspešné uplatnenie absolventov na trhu práce. Návrh národného programu bude vychádzať aj zo *Správ o stave školstva*, ktorú NR SR prerokovala v roku 2013. Vláda ho predloží na verejnú diskusiu a po jeho prijatí bude každoročne uskutočňovať odpočet jeho plnenia a v prípade potreby ho aktualizovať na základe novozískaných údajov a poznatkov.

Vláda zabezpečí **výrazné zvýšenie verejnej investície do školstva, spojené so zásadnými vnútornými zmenami systému školstva**. Zvýšenie zdrojov do školstva je o to naliehavejšie, že doterajší stav, ako to opakovane zdôrazňujú aj významné medzinárodné inštitúcie ako napríklad OECD alebo Európska komisia, vykazuje z hľadiska medzinárodných porovnaní jednoznačne črty nedostatočného financovania. Nedostatočné financovanie sa v prvom rade prejavuje v nízkom platovom ohodnotení učiteľov, a to nielen v porovnaní s inými krajinami, ale aj vo vzťahu k iným vysokoškolsky vzdelaným občanom Slovenskej republiky. Táto skutočnosť má priamy a prioritný negatívny dopad na kvalitu školstva.

Preto je vláda rozhodnutá spojiť realizáciu zásadných vnútorných zmien s pravidelným medziročným zvyšovaním verejných zdrojov do výchovy a vzdelávania tak, aby celkový objem zvýšenia za volebné obdobie dosiahol 2 mld. € a aby úroveň verejných zdrojov, vkladaná ročne do školstva, na konci volebného obdobia v roku 2020 bola porovnateľná s priemerom krajín EÚ.

Pre riadenie školstva sú nevyhnutné odborné kapacity schopné pripraviť politiky a metodicky podporovať ich implementáciu. Vláda preto podporí rozvoj odborných kapacít pre tvorbu vzdelávacích politík založených na faktoch a prenose najlepšej zahraničnej praxe do podmienok SR.

Navrhované riešenia v regionálnom a vysokom školstve sú vzájomne previazané so zvýšením kvality a výkonnosti výchovného a vzdelávacieho systému Slovenskej republiky majúceho vplyv na prípravu absolventov pre potreby spoločnosti v súčasnosti a v budúcnosti a ich osobného rastu.

Regionálne školstvo

Strategickým cieľom vlády je efektívne fungujúce regionálne školstvo poskytujúce kvalitnú výchovu a vzdelávanie, reagujúce na aktuálne i očakávané potreby jednotlivca a spoločnosti, a osobitne na potreby hospodárskej praxe, dostupné pre všetky vrstvy spoločnosti, poskytujúce deťom a žiakom radosť zo získavania vedomostí a ich osobného rastu, ako i základ zdravého životného štýlu, a zabezpečujúce učiteľom postavenie a ohodnotenie zodpovedajúce mimoriadnemu významu ich práce.

Vláda sa v úsilí o nasmerovanie regionálneho školstva k tomuto strategickému cieľu sústreďí na realizáciu opatrení zabezpečujúcich napĺňanie všetkých jeho zložiek. Neoddeliteľnou súčasťou týchto opatrení bude poskytnutie dostatočných finančných zdrojov na ich realizáciu s podmienkou ich efektívneho využívania.

Vláda si uvedomuje, že základom pre všetky potrebné zmeny v regionálnom školstve sú v prvom rade kvalitní učitelia. Vláda preto:

- vytvorí predpoklady na zvýšenie atraktívnosti povolania učiteľa prostredníctvom jeho finančného ocenenia, vhodného pracovného prostredia a podpory zvyšovania kvality jeho práce; zvyšovanie finančného ocenenia sa bude realizovať u všetkých kategórií pedagogických a odborných zamestnancov s osobitným dôrazom na začínajúcich učiteľov;
- vykoná legislatívne úpravy tak, aby sa platová tarifa pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov od 1.9.2016 a následne, za predpokladu realizácie zásadných vnútorných zmien v systéme výchovy a vzdelávania, počínajúc dňom 1.1.2018 každoročne zvýšila priemerne o 6 %, na čo zabezpečí primerané zvýšenie finančných prostriedkov;
- pripraví legislatívne zmeny v systéme kontinuálneho vzdelávania, kreditovom systéme, kariérovom systéme a vykonávaní atestácií vo väzbe na profesijné štandardy pedagogických a odborných zamestnancov regionálneho školstva.

Na zabezpečenie kvalitnej výchovy a vzdelávania vláda:

- prijme opatrenia na garantovanie vysokých štandardov uchádzačov o pedagogické štúdium a jeho absolventov a významného skvalitnenia ich prípravy na učiteľské povolanie na stredných a vysokých školách, aby sa učiteľmi mohli stať len talentovaní a pre prax pripravení ľudia;
- bude smerovať výchovno-vzdelávaciu činnosť k rozvíjaniu inovatívnosti, tvorivému experimentovaniu, podnikavosti a zároveň k morálnemu správaniu sa a rešpektovaniu iných;
- podporí, osobitne na gymnáziách, zvýšenie dôrazu na posilnenie analytického, kritického a hodnotového myslenia žiakov s cieľom vytvoriť podmienky pre ich úspešné štúdium na vysokej škole;
- postupne zavedie vo všetkých vzdelávacích programoch model, v ktorom bude definovaný základný obsahový a výkonový štandard, a zároveň sa podstatne zväčší priestor pre školy a pedagogických zamestnancov na doplnenie učiva podľa individuálnych podmienok, predpokladov a možností dieťaťa a žiaka. Tým sa umožní každému dieťaťu a žiakovi zažiť radosť z úspechu pri zvládnutí základného učiva, a zároveň naplní potenciál pre rozvíjanie jeho individuálnych predpokladov a na osobnostný rast;
- zabezpečí priebežnú aktualizáciu štátnych vzdelávacích programov, akceptáciu dobrých výsledkov experimentálne overených alternatívnych vzdelávacích programov, prepojenie vzdelávacích programov s praxou a neustále inovovanie učebných zdrojov

a vypracovanie modelových vzdelávacích programov pre školy, ktoré ich budú potrebovať;

- vypracuje indikátory kvality jednoducho aplikovateľné v školskej praxi, inovuje a rozšíri objektívne kritériá hodnotenia žiakov pri prechode na vyšší stupeň vzdelávania a vypracuje tiež model autoevalvácie škôl na základe oblastí a indikátorov kvality a prepojí ich s externou evalváciou;
- zefektívni proces zabezpečovania učebníc a ďalších učebných zdrojov vrátane verejných licencií a postupne umožní školám výber z viacerých druhov učebníc;
- zlepši podmienky pre tvorbu digitálneho vzdelávacieho obsahu a jeho využívanie vo výchovno-vzdelávacej činnosti, podporí rozvíjanie digitálnych zručností detí, žiakov a aj pedagogických zamestnancov, vytvorí centrálny archív digitálneho vzdelávacieho obsahu a zabezpečí školám prístup k nemu;
- vytvorí v nadväznosti na povinné materiálne technické a priestorové zabezpečenie výchovno-vzdelávacej činnosti predpoklady na zníženie modernizačného dlhu.

Na zlepšenie situácie v oblasti riadenia a efektívneho fungovania regionálneho školstva a jeho financovania vláda:

- zabezpečí systémovú a pravidelnú spoluprácu so zástupcami zainteresovaných aktérov v oblasti výchovy a vzdelávania, osobitne pri tvorbe koncepčných a strategických materiálov;
- komplexne prehodnotí školskú legislatívu s cieľom jej zjednodušenia a redukcie jej rozsahu; zadefinuje obsah právnej identity školy s jej ukotvením naprieč legislatívou;
- uskutoční v priebehu roku 2016 diskusiu o prehodnotení presunu časti kompetencií štátnej správy v oblasti riadenia a financovania regionálneho školstva z MŠVVaŠ SR na MV SR, uskutočneného v roku 2013;
- vytvorí systém odborného a metodického riadenia miest a obcí v oblasti preneseného výkonu štátnej správy v školstve vrátane podmienok na systematické vzdelávanie zamestnancov územnej samosprávy plniacich úlohy štátnej správy;
- zabezpečí implementáciu a priebežné skvalitňovanie rezortného informačného systému zahŕňajúceho všetky údaje potrebné pre efektívne riadenie regionálneho školstva;
- posilní decentralizáciu školstva v oblasti rozhodovania riaditeľov škôl o obsahu, metódach a formách, akými budú plniť stanovené ciele vzdelávania;
- prijme opatrenia na posilnenie manažmentu školy a jeho administratívne a odborné zázemie tak, aby škola mohla kvalitne plniť svoje úlohy a fungovala ako dobre spravovaná organizácia;
- pripraví nový zákon o financovaní škôl a školských zariadení, ktorý bude riešiť komplexne problematiku financovania škôl a školských zariadení v oblasti prenesených kompetencií a originálnych kompetencií s cieľom zvýšiť jeho efektívnosť, rozšíriť transparentnosť na všetky poskytované finančné prostriedky, podporiť zvyšovanie kvality vzdelávania a umožniť grantovú podporu inovatívnych projektov škôl a pedagogických zamestnancov;
- podporí efektívnosť vynakladania finančných prostriedkov v regionálnom školstve postupnou optimalizáciou siete škôl a školských zariadení s dôrazom najmä na druhý stupeň základných škôl a stredné školy, ako aj so zohľadnením potrieb jednotlivých regiónov;
- zachová normatívny spôsob financovania škôl a na základe analýzy posúdi možnosť jeho doplnenia o nové prvky, ktoré zvýšia efektívnosť financovania škôl, ako sú napríklad zohľadnenie nevyhnutného počtu tried v škole, ich naplnenosť, dĺžka praxe

pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov a pri určovaní normatívu prihliadanie na reálne náklady na výchovno-vzdelávaciu činnosť;

- príjme legislatívne a technické opatrenia na systematické znižovanie administratívnej záťaže škôl; osobitnú pozornosť v tejto oblasti bude venovať znižovaniu administratívnej záťaže spojenej so spracovaním niektorých druhov nenormatívnych výdavkov;

V oblasti zabezpečenia plnenia aktuálnych a očakávaných potrieb spoločnosti a hospodárskej praxe vláda:

- zabezpečí **d'alšie skvalitnenie systému duálneho vzdelávania**, v rámci neho podporí proces špecializácie stredných odborných škôl v systéme odborného vzdelávania a prípravy;
- zabezpečí realizáciu efektívnej kariérovej výchovy a kariérového poradenstva v základných školách a stredných školách na zosúladenie individuálnych potrieb a záujmov žiakov s potrebami spoločnosti;
- podporí rast post-sekundárneho odborného vzdelávania a prípravy prostredníctvom vytvárania profesijne orientovaných programov pre vyššie odborné vzdelanie;
- nastaví podporné mechanizmy pre vstup malých a stredných podnikov do systému duálneho vzdelávania;
- rozšíri možnosti vstupu zamestnávateľov do počiatočného a ďalšieho profesijného vzdelávania učiteľov odborných predmetov a majstrov odbornej výchovy podporou ich umiestnenia na stáže vo firmách.

V rámci zabezpečenia dostupnosti ku kvalitnej výchove a vzdelávaniu pre všetky vrstvy spoločnosti vláda:

- vytvorí postupne podmienky na to, aby sa Slovenská republika priblížila čo najviac k 100 % zaškolenosti detí v materských školách od štyroch rokov veku;
- naďalej bude vytvárať podmienky pre rozširovanie kapacít materských škôl rozmanitými formami rešpektujúcimi možnosti zriaďovateľov, vytvorí lepšie možnosti prístupu detí ku kvalitnému predprimárnemu vzdelávaniu aj odstránením finančných bariér pre deti z rodín s nízkym príjmom;
- bude venovať osobitnú pozornosť predprimárnemu vzdelávaniu detí v materských školách od troch rokov veku v oblastiach s vysokou mierou nezamestnanosti a v ohrozených a vylúčených komunitách;
- sústreďí sa na rozvíjanie inkluzívneho vzdelávania vo všetkých školách ako efektívneho nástroja na odstraňovania sociálneho vylúčenia vrátane vytvorenia potrebných materiálno-technických podmienok na zabezpečenie naplnenia potrieb detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami;
- podporí opatrenia vrátane optimalizácie štruktúry zamestnancov s cieľom umožniť zvýšenie počtu odborných zamestnancov v školách, najmä asistentov učiteľa, sociálnych pedagógov, školských psychologov a špeciálnych pedagógov;
- zabezpečí nástroje na skvalitnenie činnosti školských zariadení výchovného poradenstva a prevencie, posilnenie ich personálnych kapacít a zabezpečenie vhodných testovacích nástrojov určených k správnej diagnostike špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb detí a žiakov vrátane špeciálnych výchovno-

vzdelávacích potrieb žiakov vyplývajúcich z ich vývinu v sociálne znevýhodnenom prostredí;

- postupne odstráni dvojzmennú prevádzku v základných školách najmä v lokalitách s vysokou koncentráciou marginalizovaných rómskych komunít.

Vláda zabezpečí posilnenie výchovy detí a žiakov k zdravému životnému štýlu najmä:

- podporou telesnej výchovy a športu a iných žiaducich voľnočasových aktivít detí a žiakov;
- podporou zamerania obsahu výchovno-vzdelávacej činnosti smerom k zdravému životnému štýlu;
- vytvorením finančných a legislatívnych podmienok na podporu využívania priestorov škôl na pohybové, umelecké a iné tvorivé aktivity aj v čase mimo vyučovania.

Vláda podporí vzdelávanie žiakov základných škôl v materinskom jazyku, a to aj rozšírením podmienok poskytovania príspevku na dopravné, ak v obci nie je zriadená základná škola s príslušným vyučovacím jazykom.

Vláda tiež zvýši pozornosť v oblasti zabezpečenia výučby smerujúcej k efektívnej a cielenej prevencii prejavov rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu, extrémizmu a ostatných foriem intolerancie, zabezpečí **posilnenie občianskej výchovy proti extrémizmu a totalitným režimom**. Podporí projekty a aktivity škôl zamerané na rozvoj hodnotového a právneho povedomia detí a žiakov vedúce k eliminácii rizikového správania, delikvencie a kriminality, záškoláctva, šikanovania a bezpečného používania internetu. Posilní hodnotové vzdelávanie u žiakov a ich vedenie k ideálom slobody, ľudskosti a uvedomelého občianstva, a to tak v rámci formálneho, ako aj neformálneho vzdelávania.

Vysoké školstvo

Strategickým cieľom vlády je efektívne fungujúce vysoké školstvo ako stála súčasť európskeho priestoru vysokoškolského vzdelávania a európskeho výskumného priestoru, poskytujúce vysokoškolské vzdelávanie s kvalitou zodpovedajúcou medzinárodným štandardom, dostupné pre všetkých občanov, ktorí oň prejavia záujem a preukážu predpoklady na jeho úspešné absolvovanie. Vysoké školstvo musí zároveň byť jadrom výskumného potenciálu Slovenska v oblasti základného výskumu a v oblasti aplikovaného výskumu a vývoja a hybnou silou rozvoja spoločnosti a regiónov Slovenska.

Tak ako u regionálneho školstva, aj v prípade vysokého školstva sa vláda sústreďí na realizáciu opatrení zabezpečujúcich napĺňanie všetkých zložiek stanoveného strategického cieľa a na poskytnutie dostatočných finančných zdrojov na ich realizáciu s podmienkou ich efektívneho využívania.

Pre upevnenie zakotvenia slovenského vysokého školstva v európskom priestore vysokoškolského vzdelávania a v európskom výskumnom priestore vláda:

- bude presadzovať uplatňovanie princípov, na ktorých sú tieto priestory vybudované, vo všetkých oblastiach slovenského vysokého školstva;
- bude trvalo rešpektovať a podporovať uplatňovanie autonómie vysokých škôl a zároveň od nich očakávať a vyžadovať pôsobenie v súlade s ich zodpovednosťou voči spoločnosti;
- bude osobitne podporovať implementáciu princípu vysokoškolského vzdelávania orientovaného na potreby študenta, ktoré mu umožní profilovať sa podľa svojich predstáv a získať zo štúdia maximum pre svoju budúcnosť;

- podporí zvyšovanie otvorenosti vysokoškolského systému odstraňovaním prekážok v zamestnávaní odborníkov zo zahraničia a odborníkov z praxe;
- podporí rozširovanie uskutočňovania študijných programov v cudzích jazykoch;
- podporí odstraňovanie bariér uskutočňovania medziodborových študijných programov a spoločných študijných programov medzi domácimi a so zahraničnými vysokými školami;
- podporí zvyšovania obojsmernej mobility študentov a pracovníkov vysokých škôl medzi Slovenskom a zahraničím;
- otvorí verejnú diskusiu o vhodnej štruktúre absolventov vysokých škôl a nástrojoch na jej dosiahnutie.

Na zabezpečenie zvýšenia kvality vysokoškolského vzdelávania vláda:

- vytvorí podmienky pre zvýšenie finančného ocenenia vysokoškolských učiteľov ako najdôležitejšieho faktora pre zabezpečenie kvality;
- vykoná legislatívne úpravy tak, aby sa platová tarifa vysokoškolských učiteľov od 1.9.2016 a následne počínajúc dňom 1.1.2018 každoročne zvýšila v priemere o 6 %, na čo zabezpečí primerané zvýšenie finančných prostriedkov;
- presadí podstatnú úpravu v oblasti akreditácie, založenú na dôslednej implementácii európskych štandardov a odporúčaní so základným dôrazom na vnútorné systémy zabezpečenia kvality, poskytujúce aj dostatočné a objektívne informácie o výsledkoch vzdelávania a o úspešnosti absolventov; prijaté zmeny budú eliminovať poskytovanie vysokoškolského vzdelávania s nedostatočnou úrovňou kvality;
- zasadí sa o zabezpečenie úplnej transparentnosti a verejnej kontroly akreditačného procesu, postupný prechod od akreditácie študijných programov k akreditácii v študijných odboroch, resp. k inštitucionálnej akreditácii, zníženie administratívnej náročnosti akreditačného procesu a stanovenie jeho podmienok vopred;
- pokladá za nevyhnutnú súčasť zmien v oblasti akreditácie inštitucionálnu reformu Akreditačnej komisie a vytvorenie podmienok, aby sa urýchlene mohla stať riadnym členom Európskej asociácie pre zabezpečovanie kvality vo vysokom školstve (ENQA) a byť tak zaradená do Európskeho registra pre zabezpečovanie kvality vo vysokom školstve (EQAR);
- podporí systematickú revíziu sústavy študijných odborov tak, aby opisy študijných odborov zohľadňovali najnovšie poznatky a vývojové trendy v príslušnej oblasti poznania a vychádzali z konceptu zameraného na výsledky vzdelávania, prepojenosti na požiadavky praxe a národný kvalifikačný rámec, do ktorého tvorby budú zapojené aj profesijné komory a potenciálni zamestnávateľia;
- odporučí vysokým školám vypracovať profily absolventov strednej školy, obsahujúcich odborné a osobnostné predpoklady pre štúdium v jednotlivých študijných odboroch.

V oblasti zlepšenia efektívnosti fungovania vysokých škôl vláda:

- vytvorí na základe dôslednej analýzy súčasného stavu legislatívny priestor pre zmenu systému vnútorného riadenia verejných vysokých škôl, zameranú na primeranejšie nastavenie rovnováhy medzi kompetenciami a zodpovednosťou rektorov, správnych

rád, akademických senátov, dekanov a akademických senátov fakúlt pri zachovaní princípu akademickej samosprávy;

- upraví a stabilizuje systém rozpisu dotácií zo štátneho rozpočtu vysokým školám so zameraním sa na odstránenie jeho súčasných nedostatkov;
- vykoná systémové opatrenia na zlepšenie podmienok a zvýšenia právnej istoty vysokých škôl pri využívaní finančných prostriedkov z fondov EÚ;
- vychádzajúc z medzinárodných skúseností zavedie systém kalkulácie úplných nákladov činností verejných vysokých škôl s cieľom zabezpečiť vyššiu transparentnosť využívania zdrojov;
- vytvorí legislatívny priestor na znižovanie administratívnej záťaže vrátane úprav procesu verejného obstarávania, zohľadňujúcich špecifiká vysokoškolského prostredia a obstarávania tvorivých činností;
- podporí rozvojové projekty zamerané na informatizáciu riadiacich procesov v oblasti vysokého školstva;
- vytvorí finančnú schému na financovanie akútnych potrieb rekonštrukcií objektov vysokých škôl a ubytovacích zariadení s transparentnými kritériami;
- zabezpečí vypracovanie analýzy súčasného nastavenia systému sociálnej podpory študentov s cieľom zvýšenia jeho adresnosti, zníženia administratívnej záťaže študentov a efektívnejšieho administratívneho zabezpečenia.

V oblasti zabezpečenia dostupnosti vysokoškolského vzdelávania vláda prijme opatrenia na podporu vysokoškolského štúdia študentov so špecifickými potrebami vrátane študentov z marginalizovaných skupín obyvateľstva; osobitne podporí vznik a rozvoj centier pomoci pre študentov so zdravotným postihnutím.

V oblasti vysokoškolskej vedy vláda:

- zabezpečí ďalší rozvoj systému pre komplexné hodnotenie výskumu na vysokých školách založeného na prevzatí postupov dobrej praxe v medzinárodnom meradle a odstránenie nedostatkov súčasného systému, ktorý poskytuje skreslený obraz o úrovni vysokoškolského výskumu v jeho jednotlivých oblastiach v medzinárodnom porovnaní;
- zabezpečí posilnenie motivačných finančných nástrojov na podporu výskumných aktivít vysokých škôl s výsledkami na medzinárodnej úrovni;
- vytvorí transparentné nástroje na podporu výskumných aktivít vysokých škôl v oblastiach dôležitých z hľadiska rozvoja SR a jej regiónov;
- cielene bude podporovať skvalitňovanie doktorandského štúdia ako najvyššieho nástroja na rozvoj ľudských zdrojov a vytvorí grantovú schému na získavanie post doktorandov, osobitne na excelentné pracoviská.

V oblasti pôsobenia vysokých škôl ako hybnej sily rozvoja spoločnosti a regiónov Slovenska vláda:

- podporí motivačnými nástrojmi uskutočňovanie študijných programov, ktoré sú dôležité z pohľadu pracovného trhu, a o ktoré je v súčasnosti nízky záujem uchádzačov o štúdium;
- bude iniciovať prípravu profesijne orientovaných študijných programov, do tvorby ktorých budú zapojené aj profesijné komory a potenciálni zamestnávateľia;

- podporí spoluprácu vysokých škôl a praxe, a to aj s využitím transferu technológií, za účelom budúcej inovácie produktov, procesov, služieb a produkcie s vyššou pridanou hodnotou;
- zabezpečí podporu činnosti vysokých škôl v oblastiach sociálnych a regionálnych inovácií, pri účasti na tvorbe stratégií regionálneho rozvoja pri ich aktivitách prispievajúcich k riešeniu nezamestnanosti, pri zabezpečovaní prístupu k vzdelaniu znevýhodnených komunít a pri podpore malých a stredných podnikov;
- podporí činnosť vysokých škôl pri podpore kultúry, vzdelanosti a chápania hodnôt v ich národnom, individuálnom i spoločenskom rozmere, ako aj pri podpore spoločenskej inklúzie a porozumenia;
- podporí činnosť vysokých škôl ako jedného z hlavných poskytovateľov ďalšieho vzdelávania;
- podporí spoluprácu vysokých škôl so súkromným sektorom.

Ďalšie vzdelávanie

Vláda v oblasti ďalšieho vzdelávania:

- pripraví nový zákon o ďalšom vzdelávaní a uznávaní výsledkov ďalšieho vzdelávania, ktorý bude obsahovať systémové zmeny v oblasti ďalšieho vzdelávania zamerané na zvýšenie jeho kvality, ako i zvýšenie účasti dospelých na ďalšom vzdelávaní a možnosti získania kvalifikácie v ďalšom vzdelávaní;
- vytvorí podmienky pre funkčný systém uznávania kvalifikácií;
- podporí prostredie pre uznávanie výstupov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa prostredníctvom Národnej sústavy kvalifikácií vrátane úprav príslušnej legislatívy;
- zabezpečí pravidelné sledovanie zmien a vývoja potrebných zručností pre 21. storočie za účelom lepšieho zacielenia vzdelávacích programov ďalšieho vzdelávania.

Šport a mládež

Vláda vytvorí prostredie, v ktorom bude šport vnímaný ako významná spoločenská činnosť, ktorá zvyšuje kvalitu života každého obyvateľa Slovenskej republiky. Vláda podporí šport na Slovensku tým, že:

- zabezpečí systémovú, dlhodobú a transparentnú podporu štátnej športovej reprezentácie, vrcholového športu, športu detí a mládeže, športu pre všetkých a športu zdravotne postihnutých športovcov;
- vytvorí spravodlivý a motivačný systém, v ktorom bude na slovenský šport okrem zdrojov zo štátneho rozpočtu prispievať vo zvýšenej miere súkromný sektor; vláda bude preto okrem zdrojov štátneho rozpočtu **hľadať (cez motivačné opatrenia) nové zdroje financovania športu prostredníctvom aktivovania súkromných zdrojov**; vláda vytvorí podmienky na to, aby finančné prostriedky z verejných zdrojov na šport boli poskytované a vykazované cez jeden informačný a finančný uzol;
- sa zameria na zvýšenie pohybovej aktivity detí a mládeže, najmä skvalitní obsah hodín telesnej výchovy a športu a v spolupráci so spolkovou sférou zabezpečí užšie prepojenie a koordináciu voľno-časových športových aktivít na všetkých typoch škôl s činnosťou športových klubov za efektívneho využitia systému školských súťaží a zdieľania športových odborníkov medzi školským a klubovým športom;

- podporí Národný program pre šport a ďalšie národné projekty, ktoré sa budú týkať telesnej kultúry a zdravého životného štýlu obyvateľov Slovenskej republiky;
- zriadi Radu vlády Slovenskej republiky pre šport. V kompetencii Rady budú prierezové oblasti športu;
- podporí výstavbu športovej infraštruktúry národného významu;
- účelne podporí výstavbu Národného futbalového štadióna, ktorého súčasťou bude Národné centrum športu;
- prijme jasné pravidlá systémového financovania športovej infraštruktúry národného významu. Po vykonaní pasportizácie športových zariadení vytvorí podmienky pre ich budovanie, prevádzkovanie a údržbu v súčinnosti s územnou samosprávou, športovými organizáciami a súkromným sektorom;
- podporí kandidatúru a organizovanie vrcholových medzinárodných športových podujatí na Slovensku, okrem iných MS v ľadovom hokeji v roku 2019, kandidatúru mesta Košice na usporiadanie Európskeho olympijského festivalu mládeže EYOF 2021 a pod. a prijme jasné pravidlá systémového spolufinancovania významných súťaží medzinárodného významu na území SR v kategóriách dospelých i mládeže;
- na základe výsledkov projektu optimalizácie činnosti rezortných stredísk vrcholovej športovej prípravy zefektívni ich činnosť a vykoná opatrenia na posilnenie úloh národného športového centra ako špecializovaného diagnostického a výživového centra pre vrcholový šport a pre prípravu juniorských aj seniorských športových reprezentácií Slovenskej republiky;
- zriadi verejnoprávny Fond na podporu športu (podľa vzoru Fondu na podporu umenia) ako nástroj na centralizáciu zdrojov a kontrolu financovania športu na centrálnej úrovni (rezortné strediská, národné športové projekty vlády/ministerstva školstva, dotácie ministerstiev/vlády určené na športovú činnosť, príspevky na športový poukaz, stredné športové školy, odvody z lotérií a podobne);
- v záujme podpory národného povedomia a národnej hrdosti prijme opatrenia na vytvorenie marketingovej značky reprezentácie SR, ktorú bude rozvíjať, v spolupráci s podnikmi s majetkovou účasťou štátu a RTVS.

Vláda bude presadzovať zlepšovanie podmienok pre kvalitný život mladých ľudí a rozvoj ich potenciálu, bude vychádzať z partnerského prístupu k mladým ľuďom a bude podporovať zlepšenie ponuky výchovno-vzdelávacích príležitostí v čase mimo školského vyučovania. Vláda uznáva význam práce s mládežou a neformálneho vzdelávania pre hodnotový rast mladých ľudí, zvyšovanie ich osobnostných, sociálnych a pracovných zručností a obmedzovanie extrémizmu či myšlienok totalitných režimov v spoločnosti. V tejto oblasti oceňuje prínos organizácií občianskej spoločnosti, pre činnosť ktorých bude vytvárať primerané podmienky.

Vychádzajúc z uvedeného, vláda:

- predloží nové znenie Zákona o podpore práce s mládežou, ktoré zosúladí ciele, legislatívne podmienky a pravidlá financovania výchovno-vzdelávacích aktivít v čase mimo vyučovania s potrebami mladých ľudí a spoločnosti;
- podporí dialóg s regionálnou a miestnou samosprávou o strategickej podpore práce s mládežou;
- v rámci možností zvýši objem finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu na rozšírenie ponuky a zvýšenie kvality výchovy a vzdelávania v čase mimo vyučovania.

Sociálna politika

Nástroje sociálnej pomoci a sociálnej podpory vníma vláda ako piliere boja proti spoločenskému vylúčeniu a odstraňovania nerovností, ktorých existencia ohrozuje súdržnosť spoločnosti a môže viesť k jej destabilizácii. Štát nimi zároveň uplatňuje princíp solidarity s tými, ktorí sú v konkrétnych životných situáciách na istú formu pomoci či podpory reálne odkázaní. Vláda však bude vykonávať **adresné sociálne opatrenia** zamerané najmä na ľudí, ktorí pomoc štátu skutočne potrebujú. Bude dôsledne sledovať efektívnosť a uplatňovať spravodlivosť pri všetkých formách sociálnej pomoci a podpory, aby neumožňovala ich zneužívanie na úkor ostatných. Vykoná **sprísnenie podmienok pri poskytovaní sociálnych dávok pre osoby odmietajúce pracovať**. Vláda bude vytvárať podmienky pre harmonický rozvoj rodín v celom komplexe od vzdelávania detí, podpory mladých rodín a vytvárania funkčných predškolských zariadení.

Vláda posilní finančnú podporu starostlivosti príbuzných a blízkych o deti, o ktoré sa nestarajú ich biologickí rodičia, aby čo najviac takýchto detí vyrastalo v rodinnom prostredí. Zároveň podporí dostupnosť rôznych foriem odbornej pomoci ohrozeným a rizikovým rodinám s deťmi, zameraných na podporu plnenia funkcií rodiny a bude pokračovať v procese deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti vrátane odbornej pomoci zameranej na zotrvanie detí v starostlivosti ich rodičov, resp. na návrat detí do rodičovskej starostlivosti. Vláda prehodnotí podmienky podpory rodín s deťmi, kde povinný rodič neplní vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu. Vláda vytvorí také podmienky, aby bola zabezpečená vyššia **flexibilita pri poberaní príspevkov pri rodičovskej starostlivosti**.

Vláda bude tiež podporovať a rozvíjať systém integrovaného a koordinovaného postupu pri riešení problematiky násilia na deťoch so zapojením všetkých relevantných partnerov na ústrednej i miestnej úrovni vrátane informovanosti verejnosti o tejto problematike, ako aj o právach dieťaťa s dôrazom na ochranu dieťaťa a jeho rodiny.

Pre zvyšovanie kvality ľudí so zdravotným postihnutím vláda zapojí ich reprezentatívne organizácie do monitorovania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Zefektívni tiež nástroje integrácie osôb s ťažkým zdravotným postihnutím pre dosiahnutie optimalizácie a adresnosti peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia vrátane prehodnotenia posudkových činností tak, aby boli viac zacielené na konkrétnu osobu pre jej maximálnu integráciu. Preto zvýši výšku príspevku na opatrovanie zdravotne postihnutých. Zároveň zintenzívni úsilie o ich začlenenie na pracovný trh, najmä podporou identifikácie pracovných príležitostí u bežných zamestnávateľov.

Vláda si uvedomuje dôležitosť kvalitných a efektívnych sociálnych služieb zameraných na adekvátne naplnenie potrieb odkázaných ľudí. Mimoriadnu pozornosť bude venovať starostlivosti o starších ľudí, a to najmä efektívnemu prepojeniu zdravotníckych a sociálnych služieb. Preto zefektívni systém viaczdrojového financovania sociálnych služieb, podporí zavedenie príspevku podľa stupňa odkázanosti pre všetkých zriaďovateľov rovnako a bude pokračovať v podpore procesu deinštitucionalizácie sociálnych služieb. V spolupráci so zriaďovateľmi bude riešiť aj problematiku odmeňovania pracovníkov v sociálnych službách, ktorí patria medzi najhoršie platených zamestnancov.

Vláda bude podporovať rodinu, ktorá je nielen základnou bunkou spoločnosti, ale aj hlavnou nositeľkou základných ľudských, kultúrnych, sociálnych, občianskych a duchovných hodnôt. Dôsledne uplatní riešenia, ktoré jej pri plnení pracovných povinností umožnia naplňať svoje poslanie. Pri predkladaní návrhov zákonov bude zvažovať ich vplyv na manželstvo a rodinu, najmä zo sociálneho, hospodárskeho a finančného hľadiska. Podporu rodiny vníma aj ako prioritný nástroj na riešenie negatívneho demografického vývoja.

Vláda tiež zvýši materské a vytvorí legislatívne podmienky pre rozvoj sociálnych služieb pre rodiny s nezaopatrenými deťmi s dôrazom na deti do troch rokov veku a na zvýšenie podpory zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života.

Vláda vytvorí **možnosť programového výberu v II. dôchodkovom pilieri**. Súčasnú nastavenie podmienok pre vyplácanie dôchodku z II. piliera programovým výberom umožňuje využiť túto možnosť len pre menší počet sporiteľov. Je vhodné, aby sporiteľom bolo umožnené slobodne sa rozhodovať, ako so svojimi úsporami naložia.

Vláda uskutoční **úpravu valorizácie dôchodkov pri zachovaní dlhodobej udržateľnosti verejných financií**. Súčasný vývoj makroekonomického prostredia, ktorý je značne poznačený stagnáciou či dokonca poklesom cien, vedie k príliš nízkej valorizácii dôchodkov. Vláda chce tento stav zlepšiť.

Vláda si uvedomuje, že je potrebné pozornosť naďalej zameriavať na poberateľov nízkych dôchodkov a zlepšovať ich životnú situáciu. Vláda zabezpečí **zvýšenie vianočného príspevku pre dôchodcov s dôrazom na starodôchodcov**.

Vláda bude znižovať administratívnu záťaž spojenú so sociálnym poistením. Bude pokračovať v prijímaní opatrení, ktoré povedú k ďalšiemu zníženiu administratívnej záťaže zamestnancov, zamestnávateľov, samostatne zárobkovo činných osôb a ďalších poistencov, a posilní proklientský prístup týchto inštitúcií. V tejto súvislosti prehodnotí existujúcu štruktúru fondov sociálneho poistenia.

Vláda prehodnotí možnosť zavedenia jednotnej lekárskej a sociálnej posudkovej činnosti s cieľom zjednodušiť posudzovanie zdravotného stavu a zefektívniť výkon posudkovej činnosti. Súčasný stav právnej a organizačnej úpravy posudkovej činnosti v praxi okrem iného spôsobuje nadmernú byrokráciu, s ňou spojenú administratívnu záťaž pre občanov, vyššiu nákladovosť a neefektívnosť procesov. Vláda chce tento stav zlepšiť.

Vláda zvýši informovanosť ľudí o ich súčasných a budúcich nárokoch na dôchodok, a to v celom dôchodkovom systéme. Zároveň zabezpečí primeranosť a kvalitu poskytovaných informácií s cieľom ľahšie sa rozhodnúť o svojom zabezpečení v starobe.

Vláda bude pokračovať v podpore dobrovoľného sporenia na dôchodok tak, aby občan mohol získať vyšší doplnkový dôchodok v budúcnosti. Vláda zároveň prehodnotí možnosť využiť doplnkové dôchodkové úspory na financovanie skoršieho odchodu do dôchodku aj z dôvodu neuplatnenia sa na trhu práce v pred dôchodkovom veku. Úspory z dobrovoľných dôchodkových schém sú a stále viac budú dôležitým zdrojom zvýšenia životnej úrovne na dôchodku.

Vláda bude venovať náležitú pozornosť aj znižovaniu nerovností medzi mužmi a ženami vo všetkých oblastiach verejného i súkromného života v zmysle prijatých strategických dokumentov a medzinárodných záväzkov SR. V tejto súvislosti sa osobitne zameria na potieranie násilia na ženách, napríklad rozvojom služieb a opatrení na predchádzanie a postihovanie násilia na ženách a domáceho násilia, ale aj celospoločenskou diskusiou o medzinárodných dokumentoch, ktoré sa dotýkajú manželstva, rodiny či násilia na ženách a deťoch.

Vláda bude naďalej posilňovať mechanizmy dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania a ochrany pred diskrimináciou a jej postihovania, s osobitným zreteľom na implementáciu opatrení na zlepšenie vymožitelnosti antidiskriminačnej legislatívy vrátane efektívneho využívania dočasných vyrovnávacích opatrení a dôsledného monitorovania uplatňovania zákazu diskriminácie vo všetkých oblastiach.

Zdravotná politika

Vláda má záujem na vytvorení takého systému zabezpečovania zdravotnej starostlivosti, ktorý bude postavený na nasledovných princípoch:

- Štát vytvára predpoklady pre zdravý vývoj a život jedinca, vytvára podmienky pre poskytovanie kvalitnej a dostupnej zdravotnej starostlivosti, ako aj pre podporu a osvetu zdravého spôsobu života a práv svojich občanov.
 - Štát zabezpečuje a poskytuje vo verejnom a hospodárskom záujme na základe verejného zdravotného poistenia bezplatnú zdravotnú starostlivosť, ktorej rozsah je nevyhnutný na poskytnutie takej zdravotnej starostlivosti, ktorá vedie k záchrane života, vyliečeniu choroby, zabráneniu vzniku závažných zdravotných komplikácií, zabráneniu zhoršeniu závažnosti choroby, alebo jej prechodu do chronického štádia, účinnej prevencii, zisteniu choroby, zmierneniu prejavu chorôb, ako aj iných nevyhnutných výkonov, ktoré súvisia s poskytovaním takejto zdravotnej starostlivosti. Štát takúto zdravotnú starostlivosť zabezpečuje v garantovanej dostupnosti a prihliada na účelnosť a efektívnosť verejných zdrojov s cieľom zabezpečenia čo najširšej dostupnosti kvalitnej zdravotnej starostlivosti.
 - Každý jednotlivec má mať záujem na udržaní a zlepšovaní svojho zdravia a aktívne v rámci svojich možností sa o to usilovať.
 - Každý má právo svojim pričinením a na základe vlastného rozhodnutia zabezpečiť si vyšší štandard služieb súvisiacich s poskytovanou zdravotnou starostlivosťou alebo zvoliť si takú zdravotnú starostlivosť, ktorej rozsah nie je nevyhnutný a presahuje rozsah hrađený na základe verejného zdravotného poistenia a jej neposkytnutím nie je ohrozené jeho zdravie.
 - Štát má záujem na poskytovaní takej zdravotnej starostlivosti, aby sa zlepšila a predĺžila kvalita života a maximalizovala ekonomická aktivita občanov.
- Základnými programovými cieľmi vlády v oblasti zdravotníctva budú:

- Pacient na prvom mieste
- Transparentnosť
- Efektívnosť a účelnosť
- Dôstojnosť povolania
- Rozvoj, obnova a modernizácia.

Pacient na prvom mieste

Pacienti očakávajú zabezpečenie dôstojných a spravodlivých podmienok v prístupe zdravotníckych zamestnancov a v dostupnosti poskytovanej zdravotnej starostlivosti. Rovnako je potrebné zabezpečiť, aby systém solidarity garantoval ochranu a dôstojnosť pre najslabšie sociálne skupiny, znevýhodnených, ako aj chronicky chorých občanov pri poskytovaní bezplatnej zdravotnej starostlivosti. Je však nutné oddeliť potreby pacienta, ktoré nie sú predmetom nevyhnutnej liečby podľa súčasných poznatkov na základe medicínskych dôkazov, od potrieb smerujúcich k službám zdravotníctva. V oblasti týchto cieľov sa vláda zaväzuje zabezpečiť *skrátene čakacích lehôt na zdravotné a ošetrovateľské výkony* aj

zavedením maximálnych čakacích lehôt na plánované výkony v nemocniciach a skvalitňovanie stavu budov a oddelení regionálnych nemocníc.

Vláda rovnako pripraví **zavedenie prehľadných pravidiel pri platbách pacientov** a vytvorenie systému viaczdrojového financovania. Definovanie pravidiel pre organizáciu a prevádzku minimálnej povinnej siete garantovaných ambulancií lekárskej služby prvej pomoci (ďalej len „LSPP“) pre dospelých aj deti, ako aj zubno-lekárskej a lekárenskej pohotovosti s 24-hodinovou službou. Ostatnú časť LSPP odporúča ponechať ako doplnkovú s možnosťou kratšej prevádzky. Vláda bude garantovať podporu pre dôstojný a bezplatný prístup sociálne najslabších a znevýhodnených občanov.

Transparentnosť

Transparentnosť predstavuje jeden z elementárnych predpokladov dôvery. Základným pilierom obnovenia dôvery občanov, ako aj zdravotníckych pracovníkov, v efektívne a spravodlivé zdravotníctvo je zvýšenie transparentnosti na všetkých úrovniach systému. Od nákupu tovarov a služieb cez obsadzovanie výkonných a dozorných orgánov jednotlivých inštitúcií a zdravotníckych zariadení až po spravodlivý prístup všetkých pacientov k adekvátnej zdravotnej starostlivosti. V tejto oblasti vláda zabezpečí **viditeľný posun v kvalite poskytovania zdravotníckej starostlivosti pri transparentnom nakladaní s verejnými zdrojmi**. Všetko je verejné, pričom zverejnením alebo nezverejnením informácie nesmie dôjsť k neprimeranej komerčnej výhode žiadneho subjektu.

Rezort zdravotníctva vytvorí podmienky pre transparentné výberové konania na obsadzovanie pozícií riaditeľov nemocníc a špecializovaných ústavov s cieľom jasných transparentných pravidiel, ako aj pravidiel pre obsadzovanie kontrolných funkcií v kľúčových orgánoch inštitúcií MZ SR (VšZP, ÚDZS, nemocnice a ústavy). Zabezpečí **zastúpenie opozície (stavovské organizácie, odborné zastúpenie v oblasti finančnej kontroly, tretí sektor) v kontrolných orgánoch Všeobecnej zdravotnej poisťovne a v Úrade pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou**.

Vláda okamžite začne s postupnou centralizáciou transparentného obstarávania štátnych nemocníc na úrovni MZ SR a so zverejňovaním porovnávacích cenníkov.

Efektívnosť a účelnosť

Verejné zdroje musia byť v systéme prerozdeľované tak, aby čo najspravodlivejšie odrážali reálne náklady na jednotlivé zdravotné výkony s dôrazným akcentom na efektívne a účelné nakladanie s takýmito finančnými prostriedkami. Musí platiť princíp nulovej tolerancie voči nehospodárnemu vynakladaniu finančných prostriedkov na ktorejkoľvek úrovni poskytovania zdravotnej starostlivosti. V rámci efektívneho a účelného vynakladania verejných zdrojov bude rezort zdravotníctva realizovať viacero systémových opatrení:

- dôslednú revíziu všetkých prevádzkových zmlúv štátnych nemocníc - stravovanie, parkovanie, prenájom obchodných priestorov, pranie, strážna služba a prijatie účinných opatrení na elimináciu vzniku nevýhodných zmlúv,
- posilnenie intenzity revízných činností VšZP, ÚDZS a MZ SR v oblasti kontroly nakladania s verejnými zdrojmi a dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov,
- dôsledné porovnávanie cien špeciálneho zdravotného materiálu a zdravotníckej techniky, zníženie spotreby liekov pri zachovaní dostupnosti a kvality poskytovanej zdravotnej starostlivosti, transparentnenie celého toku životného cyklu liekov, s cieľom prijatia opatrení na zvýšenie efektivity pri nakladaní s verejnými zdrojmi,

záväznú zmenu procesov v oblasti nákupu všetkých prístrojov a technológií cez elektronické trhovisko (EKS),

- prehodnotenie koncovej siete nemocníc s ohľadom na geografické, finančné a regionálne potreby, ako aj na bezpečnosť pacienta. Cieľom takéhoto prehodnotenia bude zabezpečenie optimalizácie lôžkového fondu nemocníc podľa potrieb regiónov so zvýraznením skvalitnenia chronických lôžok, optimalizácie siete ambulantnej zdravotnej starostlivosti, centralizácie medicínsky náročných a špecializovaných činností, primeranej potrebnej dostupnej zdravotnej starostlivosti.
- príprava a implementácia zoznamu zdravotných výkonov v ambulantnej zdravotnej starostlivosti **a zavedenie systému DRG v plnom rozsahu pre nemocnice.**
- **plnú aplikáciu systému e-Health** v roku 2017.

Vláda pripraví koncepciu a legislatívno-odborný rámec pre určenie rozsahu a pravidiel využívania verejných zdrojov, postaveného na princípoch účelnosti, efektivity a solidarity prerozdelenia verejných zdrojov. Dosiahnuť chce optimálnu dostupnosť poskytovanej zdravotnej starostlivosti, podľa schválených diagnostických a liečebných postupov prostredníctvom garantovaných kategorizovaných výkonov.

Vláda pripraví pravidlá pre účelnosť vynakladania verejných zdrojov, ktoré sa budú realizovať aj prostredníctvom **obmedzenia zisku zdravotných poisťovní**, a to v súlade s právom EÚ a SR.

Vláda sa prioritne zameria na využitie výskumných kapacít v lekárskejších vedách, pričom hlavný dôraz bude venovať klinickému výskumu s priamym dopadom na pacienta s cieľom riešiť akútne celospoločensky závažné ochorenia na Slovensku.

Dôstojnosť povolania

Charakter zdravotníctva, a predovšetkým jeho vnímanie zo strany občanov a pacientov, formujú predovšetkým lekári, zdravotné sestry a ostatní zdravotnícki pracovníci. Je preto dôležité, aby boli spravodlivo a transparentne odmeňovaní a mali adekvátne podmienky pre prípravu, ako aj samotný výkon svojho povolania. Rovnako je však dôležité, aby sa vytvoril a presadzoval systém vodcovstva morálnych a odborných autorít, ktorý bude pozitívnym vzorom aj pre nasledujúce generácie nových zdravotníckych pracovníkov a tiež ako silný pilier posilňovania spoločenského postavenia zdravotníckych pracovníkov.

Vláda bude prioritne klásť dôraz na morálku, odbornosť a pracovitosť. Každý vedúci zamestnanec zodpovedá aj svojim konaním za charakter zdravotníctva a musí vyvodzovať osobnú zodpovednosť predovšetkým za svoje etické a zásadné manažérske zlyhania.

Vláda bude pri zdravotníckych pracovníkoch podporovať a presadzovať odmeňovanie na základe zásluhového princípu.

Revíziou kreditového modelu vzdelávania a prehodnotením kompetencií v nelekárskych zdravotníckych povolaniach vytvorí podmienky pre zvyšovanie atraktivity zamestnania v zdravotníckom povolaní s cieľom získať nových zamestnancov.

Vláda zoptimalizuje komplexný model vzdelávania zdravotníckych pracovníkov s cieľom podpory vyváženého geografického rozloženia výučby na Slovensku, postaveného na zaužívaných európskych štandardoch.

Rozvoj, obnova a modernizácia

Okrem zabezpečenia efektívneho a účelného prevádzkovania zdravotníckych zariadení je potrebné investovať aj do budúcnosti. V priebehu nasledujúcich rokov je nutné vytvoriť účinné dlhodobé opatrenia na zabezpečovanie obnovy a modernizácie zdravotníckych

zariadení v pôsobnosti štátu. Vzhľadom na ekonomicko-spoločenské zmeny, ako aj rozvoj prístupov a znalostí v oblasti medicínskeho, farmaceutického a technologického pokroku, je kľúčové definovať celospoločensko-odborným konsenzom základné princípy a smerovania rozvoja a budúcnosti slovenského zdravotníctva:

- Vláda zabezpečí v spolupráci s odbornou verejnosťou vypracovanie koncepcie a stratégie rozvoja zdravotníctva SR na 20 rokov.
- Prijme záväzok vybudovania a odovzdania do prevádzky novej univerzitnej nemocnice v Bratislave s optimalizáciou súčasného lôžkového fondu UNB.
- Vláda si uvedomuje dôležitosť rezidentského programu pre všeobecné lekárstvo, ako aj pre skupiny špecialistov v chýbajúcich odboroch a získavania absolventskej praxe v zubnom lekárstve. Rovnako si uvedomuje podporu pre revitalizáciu ambulantnej starostlivosti aj v oblasti posilňovania integrovanej zdravotnej starostlivosti.
- Vláda vytvorí predpoklady pre pravidelnú ročnú investíciu do obnovy a rozvoja zdravotníckych zariadení v pôsobnosti štátu.

Kultúrna politika

Kultúra spolu so štátom a ekonomikou predstavujú tri, znalosťami a tvorivosťou národa zdrojované, vzájomne prepojené strategické zložky rozvoja slovenskej spoločnosti. Nedostatočný rozvoj ktorejkoľvek z týchto zložiek zásadne limituje rozvoj ostatných. Vláda považuje kultúru za vnútorný základ spoločnosti, ktorý ju určuje hodnotovo a spoluvytvára jej jedinečnú národnú, národnostnú či miestnu identitu. Kultúra má schopnosť humanizovať, kultivovať a estetizovať život, rozvíjať v ľuďoch tvorivosť a originalitu. Je tiež dôležitou súčasťou výchovného a vzdelávacieho procesu a voľnočasových aktivít obyvateľstva a posilňuje spoločenskú súdržnosť.

Zásadným predpokladom zmeny k zlepšeniu stavu kultúry je celospoločenská ochota a schopnosť opustiť zastaraný pohľad na národnú kultúru ako na „nadstavbu“, ktorá spotrebúva spoločenské zdroje. Prínosy z rozvoja kultúry spočívajú najmä v náraste „neuchopiteľného spoločenského kapitálu“, ktorý rastom úrovne vzdelanosti a kultúrnosti občanov prináša vyššiu kvalitu spoločenských vzťahov a môže zásadne zvýšiť aj kvalitu života obyvateľstva. Kultúra má však aj nezanedbateľný potenciál prispievať k ekonomickému a sociálnemu rozvoju spoločnosti.

Vláda v záujme prípravy a uskutočnenia systémových a prospešných opatrení v oblasti kultúry bude naďalej pokračovať v efektívnom dialógu s odbornou kultúrnou verejnosťou, zástupcami samosprávy a ďalších relevantných subjektov.

Široký spoločenský a odborný dialóg už niekoľko rokov reálne prebieha a priniesol svoje výsledky v podobe strategických materiálov, ako aj návrhov zákonov a opatrení. Vláda preto môže svoju činnosť v oblasti kultúry naďalej rozvíjať na princípe kontinuity politik, pričom jedným zo základov kultúrnej politiky štátu zostane realizácia schválených a celospoločensky akceptovaných stratégií, ako sú: Stratégia rozvoja kultúry pre roky 2013 – 2020 a Stratégia rozvoja kreatívneho priemyslu, Stratégia pamäťových a fondových inštitúcií na roky 2013 – 2020, Stratégia rozvoja múzeí a galérií v Slovenskej republike do roku 2018 a Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva na roky 2015 – 2020. Zároveň vláda bude pre rozhodujúce oblasti kultúry pripravovať nové strategické východiská, projekty a akčné plány aj na nasledujúce roky.

Vláda bude nadväzovať a pokračovať so zmenami aj v oblasti financovania kultúry a to postupne z priamej gescie štátu k formám verejnoprávnosti a samosprávy. Po založení Audiovizuálneho fondu a Fondu na podporu umenia si kladie za cieľ, aby obdobná verejnoprávna inštitúcia vznikla aj na financovanie kultúry národnostných menšín. Vychádza

prítom zo zámeru podporiť aktivity národnostných menšín žijúcich na území Slovenska, ktoré významnou mierou prispievajú k formovaniu a rozvoju kultúrnej rozmanitosti ako tradičnej a neoddeliteľnej súčasťou rozvoja slovenskej spoločnosti. Vláda **prijme zákon o vytvorení Fondu pre financovanie menšinových kultúr (verejnoprávny fond)** s cieľom zabezpečiť systematickú podporu kultúrnych a umeleckých aktivít všetkých národnostných menšín v Slovenskej republike.

Vláda sústreďí pozornosť aj na kultúrne potreby marginalizovaných a znevýhodnených skupín obyvateľstva v záujme predchádzania ich kultúrnej a sociálnej izolácii, a to aj formou zvýšenej podpory z grantového systému ministerstva kultúry.

Vláda bude súčasne **hľadať nové zdroje financovania kultúry prostredníctvom aktivovania súkromných zdrojov**, napr. využívaním možností sponzorských príspevkov na základe sponzorskej zmluvy. Cieľom je aktivizovať doplňujúce finančné zdroje na obnovu kultúrneho dedičstva, ako aj podporu umeleckej tvorby a realizáciu kultúrnych podujatí.

Vláda si uvedomuje význam národných kultúrnych inštitúcií. Preto bude naďalej podporovať ich činnosť v záujme rozvoja ich nezastupiteľnej úlohy v systéme kultúrneho i spoločenského života.

Vláda vypracuje analýzu stavu sídelných budov štátnych umeleckých a pamäťových inštitúcií a následne návrh investičného programu ich postupnej obnovy a modernizácie vrátane technického vybavenia.

Vláda finančne zabezpečí dokončenie rekonštrukcie Slovenskej národnej galérie, ako aj obnovu hradu Krásna Hôrka. V závislosti od vývoja finančných možností pripraví zámer rekonštrukcie historickej budovy Slovenského národného divadla.

Vláda dokončí výstavbu Múzea holokaustu v Seredi ako inštitúcie s potenciálom vzdelávania a výchovy proti všetkým formám neznášanlivosti, násilia a extrémizmu.

Vláda považuje za potrebné zlepšiť sociálne postavenie kultúrnych pracovníkov v spoločnosti. Prostredníctvom zvýšenia rozpočtov jednotlivých kultúrnych inštitúcií v rezorte ministerstva kultúry zlepší ich mzdové ohodnotenie.

S cieľom vytvárať vhodné podmienky pre umeleckú tvorbu bude vláda riešiť sociálny status umelcov v slobodnom povolání, a to aj znížením daňového zaťaženia umelcov, či zvýšením paušálnych výdavkov.

Vláda si uvedomuje význam a hodnotu nášho kultúrneho dedičstva. Preto vypracuje Stratégiu ochrany národného kultúrneho dedičstva na nasledujúce obdobie. V záujme ochrany kultúrneho dedičstva vláda **zvýši podporu pre obnovu národných kultúrnych pamiatok**. Dotačný program ministerstva kultúry „Obnovme si svoj dom“ bude transformovať tak, aby cielene smeroval na ukončenie obnovy a využitie kultúrnych pamiatok na podporu rozvoja cestovného ruchu a kreatívneho priemyslu. Vláda zvýši ochranu archeologického kultúrneho dedičstva, ktoré považuje za jedinečný zdroj poznania histórie. Zavedie elektronickú evidenciu archeologických nálezísk ako súčasť geografického informačného systému ochrany kultúrno-historických hodnôt krajiny.

Vláda bude venovať náležitú pozornosť ochrane, podpore a rozvoju nehmotného kultúrneho dedičstva a tradičnej ľudovej kultúry. Vytvorí podmienky pre ich uplatnenie v procese rozvoja miestnej a regionálnej kultúry, v kreatívnom priemysle a cestovnom ruchu aj v spolupráci s územnou samosprávou a občianskou spoločnosťou. Na tento účel pripraví koncepciu rozvoja regionálnej kultúry na Slovensku.

Vláda, považujúc kultúrny a kreatívny priemysel za prierezové kultúrno-hospodárske odvetvie s výrazným ekonomickým a rastovým potenciálom, prijme opatrenia na jeho stimuláciu a predovšetkým vytvorí podmienky na čo najefektívnejšie čerpanie zdrojov z európskych fondov, určené pre túto oblasť. Vláda počíta s finančnou podporou malých a stredných podnikov a s vybudovaním kreatívnych centier na regionálnej úrovni, ktoré by sa

mali stať platformami a sprostredkovateľmi podpory, rozvoja kultúry, kreativity, podnikania, inovácií a tvorby pracovných miest.

V záujme regionálnej podpory v sídlach, ktoré sú v zozname najmenej rozvinutých okresov, vláda vytvorí mechanizmus koordinácie dotačných schém v oblasti kultúry a kultúrneho a kreatívneho priemyslu s ohľadom na účinné a efektívne manažovanie zdrojov a dostatočné pokrytie všetkých oblastí kultúry.

Vláda považuje Rozhlas a televíziu Slovenska za jediný systémový nástroj na poskytovanie služby verejnosti v oblasti rozhlasového a televízneho vysielania, spočívajúcej v širokom prístupe verejnosti k informáciám, kultúre a vzdelávaniu. Vláda prijme také legislatívne opatrenie, ktoré poskytne Rozhlasu a televízii Slovenska stabilné a primerané finančné zabezpečenie plnenia jej zákonných úloh prostredníctvom optimalizácie výšky úhrady za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska. Cieľom je zabezpečiť dlhodobé financovanie základných úloh a povinností vysielateľa verejnej služby v oblasti rozhlasového a televízneho vysielania vrátane rozšírenia ponuky programových služieb o nový vysielací okruh.

Vláda pripraví revíziu právnej regulácie poskytovania nelineárnych a lineárnych audiovizuálnych mediálnych služieb vrátane vysielania, osobitne aj s ohľadom na aktuálny vývoj danej oblasti na úrovni práva Európskej únie a iniciatív v rámci Stratégie jednotného digitálneho trhu. Pri novelizácii právneho rámca regulácie poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb zohľadní poznatky z aplikačnej praxe pri výkone ustanovení zákona o vysielaní a retransmisii.

Vláda bude pokračovať v procesoch digitalizácie a zverejňovania kultúrneho dedičstva Slovenskej republiky širokej verejnosti. Na tento účel zabezpečí udržateľnosť a rozvoj materiálno-technického vybavenia a procesov zameraných na záchranu, obnovu a digitalizáciu kultúrneho dedičstva Slovenskej republiky, na jeho zachovanie a systematické sprístupňovanie prostredníctvom inštitúcií, ktoré realizovali národné projekty v tejto oblasti.

Vláda podporí tvorbu satelitného účtu kultúry ako nástroja jej komplexného poznania a hodnotenia s cieľom vyčíslieť ekonomické a sociálne prínosy jednotlivých odvetví kultúry a kultúrneho priemyslu.

Vláda si uvedomuje význam spoločenského postavenia cirkví a náboženských spoločností a podporí ich angažovanosť vo veciach verejného záujmu. Vláda má záujem pokračovať v odbornom partnerskom dialógu s cirkvami a v príprave novej legislatívnej úpravy financovania cirkví a náboženských spoločností.

Vláda bude podporovať prezentáciu slovenskej kultúry a umenia v zahraničí, ktorú považuje za významný nástroj zahraničnej politiky Slovenskej republiky. V záujme dôstojného a úspešného priebehu predsedníctva Slovenskej republiky v Rade Európskej únie uskutoční početné kultúrne podujatia na Slovensku i v zahraničí. Vláda bude podporovať kultúrnu prezentáciu Slovenskej republiky v zahraničí aj pri príležitosti oficiálnych návštev najvyšších predstaviteľov Slovenskej republiky a na významných medzinárodných fórach.

V rokoch 2016 až 2020 si budeme pripomínať viacero významných výročí slovenskej národnej histórie. Vláda preberie nad najvýznamnejšími výročiami záštitu a podporí ich dôstojný priebeh s cieľom nadviazať na úspešný a obsahovo bohatý rok Ľudovíta Štúra.

Environmentálna politika

Priaznivé životné prostredie nie je len základným právom každého občana štátu, daným Ústavou SR, ale je zároveň vzácnou hodnotou, ktorá má pozitívny celoslovenský dopad na zdravie obyvateľov a na celkový udržateľný ekonomický rast. Vláda sa preto hlási k podpore rastu kvality životného prostredia ako ku dôležitému záväzku a imperatívu.

Vláda sa tiež hlási k proaktívnemu napĺňaniu záväzkov a cieľov v oblasti udržateľného rozvoja a životného prostredia prijatých na medzinárodnej úrovni, najmä v rámci OSN, OECD a ďalších medzinárodných organizácií. Zároveň sa zaväzuje k implementácii európskej environmentálnej legislatívy a k napĺňaniu cieľov definovaných v 7. všeobecnom environmentálnom akčnom programe Únie do roku 2020, ktorý je súčasťou dlhodobej vízie a stratégie smerovania EÚ v oblasti ochrany životného prostredia a klímy do roku 2050.

Vláda bude pokračovať v aktívnej účasti na regionálnej a bilaterálnej spolupráci v rámci V4, Dunajskej stratégie a pod. a bude aktívne presadzovať využívanie expertízy slovenských odborníkov na domácej, ale aj medzinárodnej úrovni.

Vláda zabezpečí profesionálny a efektívny výkon slovenského predsedníctva v Rade EÚ v oblasti životného prostredia a podporí využitie získaných skúseností a vedomostí na efektívnejšie presadzovanie slovenských záujmov v diskusiách a negociáciách na európskej a medzinárodnej úrovni.

Bude tiež aktívne propagovať dôležitosť životného prostredia, a to predovšetkým podporou environmentálnej osvetu, výchovy a vzdelávania, najmä na materských, základných a stredných školách, v spolupráci s ostatnými orgánmi štátnej správy, expertnými organizáciami a mimovládny a občianskym sektorom.

Vláda bude viesť dialóg v rámci tzv. „zelenej tripartity“ so samosprávami, podnikateľským sektorom a mimovládnymi organizáciami.

V oblasti implementácie environmentálnej politiky sa vláda zaväzuje vypracovať novú environmentálnu stratégiu založenú na princípoch udržateľného rozvoja.

V oblasti životného prostredia je základným cieľom vytvoriť vhodné predpoklady k postupnému prechodu na konkurencieschopné zdrojovo efektívne a nízkouhlíkové hospodárstvo.

Pre naplnenie tohto cieľa je potrebné zamerať sa na podporu efektívneho využívania zdrojov, znižovanie emisií skleníkových plynov a prispôsobovanie sa zmene klímy, ochranu, zachovávanie a zlepšenie ekosystémov, biodiverzity a prírodného kapitálu. Rovnako tiež na ochranu pred negatívnymi environmentálnymi vplyvmi na zdravie obyvateľstva a posilnenie implementácie environmentálnej legislatívy.

V oblasti podpory efektívneho využívania zdrojov sa vláda zameria predovšetkým na vytváranie predpokladov k prechodu na konkurencieschopné obehové hospodárstvo prostredníctvom cielenej podpory implementácie existujúcich a rozvojom inovatívnych ekonomických nástrojov. Bude aktívne podporovať zameranie na celý životný cyklus produktov a služieb s dôrazom na racionálne a efektívne využívanie zdrojov, produktový dizajn, udržateľnú výrobu a spotrebu a ich ďalšie využitie.

Bude pokračovať v implementácii prijatej odpadovej legislatívy a zapracuje poznatky z jej praktickej aplikácie do legislatívneho procesu. Súčasne sa zohľadnia ciele definované na úrovni EÚ, zamerané na predchádzanie vzniku odpadov a ich presmerovanie zo skládok k ich opätovnému využitiu. Ambíciou bude tiež vytvorenie priaznivých podmienok pre tvorbu „zelených“ pracovných miest a investícií, podpora ekoinovácií, ako aj aplikovanie zeleného verejného obstarávania.

Pri podpore znižovania emisií skleníkových plynov (mitigácia) bude vláda dbať na splnenie cieľa zníženia emisií skleníkových plynov, a to o minimálne 20 % do roku 2020 oproti roku 2005 v kontexte záväzkov klimaticko-energetického rámca 2020. V oblasti znižovania emisií skleníkových plynov bude **pokračovať v opatreniach na zabezpečenie splnenia záväzkov v oblasti klimatických zmien v súlade s Parížskou dohodou** a pristúpi k jej skorej ratifikácii a príprave na jej implementáciu. Pripraví „Nízkouhlíkovú stratégiu do roku 2050“, ktorá nákladovo-efektívnym spôsobom identifikuje potenciál znižovania emisií

v jednotlivých sektoroch hospodárstva a podporí dlhodobé investície do nízkouhlíkových a čistých technológií šetrných k životnému prostrediu.

Na úrovni EÚ bude vláda presadzovať také návrhy v EÚ systéme obchodovania s emisnými kvótami (EU ETS), ktoré budú dlhodobo udržateľné pre životné prostredie, ako aj motivujúce a spravodlivé pre podniky zahrnuté v schéme EÚ ETS. Zároveň bude čo najefektívnejšie využívať disponibilné zdroje na programy zamerané na zlepšenie energetickej efektívnosti, zníženie energetickej náročnosti priemyslu a verejného sektora, podporu udržateľných pracovných miest, znižovanie emisií v doprave či podporu ekoinovácií a obnoviteľných zdrojov energie.

V oblasti prispôsobovania sa na nepriaznivé dôsledky klimatických zmien (adaptácia) bude dbať na zníženie rizík vyplývajúcich zo zmeny klímy na zdravie obyvateľstva a životného prostredia, podporu systémových riešení pre adaptačné opatrenia vrátane ***d'alšej podpory protipovodňových opatrení*** a adaptácie na možný nedostatok vody v súlade so schválenou „Stratégiou adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“ s dôrazom na adaptačné opatrenia v mestách, poľnohospodárstve a lesníctve.

V oblasti ochrany, zachovávanía a zlepšenia ekosystémov, biodiverzity a prírodného kapitálu vláda zameria svoje úsilie na implementáciu národnej stratégie biodiverzity s cieľom zachovať a zlepšiť kvalitu ekosystémov, ekosystémových služieb a celkovú hodnotu a rozmanitosť prírodných oblastí Slovenska.

Vláda sa zameria na dopracovanie národnej a medzinárodnej siete chránených území vrátane siete NATURA 2000, implementáciu programov starostlivosti o chránené územia a bude pokračovať v zonácii chránených území.

Pre zachovanie celkového priaznivého stavu krajiny, ekosystémov, biodiverzity, prírodných zdrojov a produkčnej schopnosti krajiny, bude vláda presadzovať integrovaný prístup k manažmentu krajiny, ochrany prírody a racionálnemu a efektívnemu využívaniu prírodných zdrojov.

Vláda sa zameria na budovanie zelenej infraštruktúry zabezpečujúcej ekologickú stabilitu krajiny a elimináciu invázií druhov poškodzujúcich prírodné prostredie. Ďalej sa bude zaoberať o podporu implementácie udržateľných a na lokálnej úrovni osvedčených poľnohospodárskych a lesohospodárskych postupov, ktoré prispievajú k ochrane ekosystémov a ich služieb. Vláda bude podporovať prijatie EÚ rámca na ochranu pôdy a podporí opatrenia smerujúce k zachovaniu kvality pôdy a lesov aj prostredníctvom zníženia nepriaznivých dopadov znečistenia vôd a ovzdušia na pôdu.

Dôležitou oblasťou bude aj ochrana pred negatívnymi environmentálnymi vplyvmi na zdravie obyvateľstva. Vláda sa zameria na zlepšenie ochrany zdravia obyvateľstva zabezpečením zvyšovania kvality ovzdušia, najmä v mestskom prostredí a priemyselných aglomeráciách, prostredníctvom dôslednej aplikácie platnej legislatívy a využívaním inovatívnych prístupov k znižovaniu emisií. V oblasti predchádzania negatívnych environmentálnych vplyvov na zdravie vláda podporí integrovaný prístup k riešeniu životného prostredia a zdravia v spolupráci so všetkými relevantnými rezortmi.

Vláda podporí tiež opatrenia na adekvátnu ochranu vôd, najmä kvality podzemných vôd, ktoré sú hlavným zdrojom pitnej vody a dobudovanie kanalizačnej a vodovodnej siete v súlade so schválenými strategickými dokumentmi.

Vláda bude podporovať sanáciu havarijných zosuvov a iných svahových deformácií ohrozujúcich životy, zdravie a majetok obyvateľov a prijme opatrenia zamerané na prevenciu geologických hazardov.

Osobitnú pozornosť bude vláda venovať sanácii environmentálnych záťaží s cieľom znížiť environmentálne a zdravotné riziká vyplývajúce z kontaminácie zložiek životného prostredia. S dôrazom na zníženie záberov poľnohospodárskej pôdy podporí tiež cieľavedomé využívanie rekultivovaných území.

Vláda sa tiež zameria na *sprehľadnenie pravidiel pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie* v súlade s legislatívou EÚ a bude pokračovať v zlepšovaní dostupnosti informácií o životnom prostredí.

Nevyhnutnou podmienkou implementácie uvedených programových priorít v oblasti životného prostredia a zmeny klímy bude efektívne využitie prostriedkov z Operačného programu Kvalita životného prostredia, Environmentálneho fondu a ostatných zdrojov určených pre rezort životného prostredia.

Vláda sa zaväzuje pokračovať vo zvyšovaní pripravenosti Slovenskej republiky na zvládanie bezpečnostných rizík, špecifických rizík s vplyvom na vznik mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy. Súčasne prijme opatrenia na zvýšenie vymožitelnosti práva v oblasti ochrany životného prostredia a podporí činnosť orgánov presadzujúcich právo v tejto oblasti s cieľom znížiť výdavky štátu na sanáciu nepriaznivých následkov na životnom prostredí, vzniknutých protiprávnym konaním konkrétnych právnických alebo fyzických osôb.

4. PREHLÍBIŤ HOSPODÁRSKU, SOCIÁLNU A ÚZEMNÚ SÚDRŽNOSŤ SLOVENSKA

Vláda si je vedomá, že nielen Slovensko, ale aj celá Európa sa stále borí s pretrvávajúcou rozdielnou úrovňou hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónov. Riešenie dlhodobo nakopených problémov už neznesie odklad. Jedná sa o celospoločenský problém, ktorý musí byť prioritou pre vládu, ale aj pre všetky relevantné politické reprezentácie.

Vláda vynaloží sústredné úsilie na podporu celkového harmonického rozvoja jednotlivých regiónov ako integrálnej súčasť Slovenska a Európskej únie, bude podporovať a uskutočňovať činnosti vedúce k posilneniu reálnej hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti. Zameria sa predovšetkým na znižovanie rozdielov medzi úrovňami rozvoja v jednotlivých regiónoch Slovenska a odstraňovanie zaostalosti v najviac znevýhodnených regiónoch.

Komplexný sociálny a ekonomický rozvoj regiónov si vyžaduje plánovaný a integrovaný prístup s výsledkovo orientovaným zameraním. Pri presadzovaní tohto prístupu na miestnej alebo regionálnej úrovni je nutné účinnejšie zosúladiť vybrané rezortné politiky.

Vláda chápe význam a postavenie Bratislavy ako hlavného mesta SR a tento status bude premietat' do jednotlivých politik vyplývajúcich z programového vyhlásenia.

Politika odstraňovania rozdielov medzi regiónm

Regionálna politika je priesečníkom rôznych sektorových politik v území a je hnacou silou rastu. Strategickou prioritou vlády v oblasti regionálnej politiky bude na základe existujúceho vnútorného potenciálu jednotlivých regiónov zvýšenie ich konkurenčnej schopnosti a ekonomickej výkonnosti pri súčasnom raste kvality života obyvateľov a rešpektovaní princípov trvalo udržateľného rozvoja Slovenska. Zvyšovanie hospodárskeho rastu a zamestnanosti v regiónoch Slovenska bude založené na intenzívnejšej spolupráci všetkých subjektov na úrovni štátu, regionálnej a miestnej samosprávy a sociálnych partnerov.

Pre podporu udržateľného hospodárskeho rastu a zamestnanosti vláda zabezpečí zvýšenie podielu verejných výdavkov do zaostávajúcich regiónov.

Vláda bude venovať mimoriadnu pozornosť najmä regiónom zasiahnutým zmenami v hospodárstve, regiónom spĺňajúcim charakteristiku závažne a trvalo znevýhodnených prírodných a demografických podmienok a vidieckym regiónom.

Bezpodmienečnou podmienkou koncentrovaného prístupu budú organizačno-politické opatrenia orientované na výsledky zabezpečujúce štrukturálne zmeny nápomocné hospodárskemu rastu a zamestnanosti.

Vláda bude programovo vytvárať a uplatňovať také sociálno-ekonomické nástroje, ktoré budú znižovať regionálne disparity, zvyšovať konkurencieschopnosť regiónov, a tým aj kvalitu života občanov regiónu. Princíp zvyšovania regionálnej konkurencieschopnosti znamená posilnenie schopnosti regiónov pružne reagovať na meniace sa podmienky, prispôbovať im svoju sociálno-ekonomickú štruktúru, predvídať zmeny a usmerňovať ich. Vláda si je zároveň vedomá, že na Slovensku dlhodobo prevažuje stratégia odstraňovania slabých stránok regiónov; jadrom sa stane programová podpora rastových možností, zohľadňujúca danosti jednotlivých regiónov.

Dôležitým cieľom inkluzívneho rastu bude zníženie počtu ľudí, ktorým hrozí chudoba alebo sociálne vylúčenie. Za účelom zvýšenia miery zamestnanosti sa vláda zameria najmä na zlepšenie miestneho podnikateľského prostredia stimuláciou podpory samozamestnávania a mobility pracovnej sily. Podporí zlepšenie podmienok vytváraných a existujúcich pracovných miest najmä pre ženy, mladých ľudí a starších pracovníkov prostredníctvom investovania do kvalifikácie a vzdelávania vo vzťahu k štrukturálnym zmenám trhu práce, modernizácie trhu práce a systémov sociálneho zabezpečenia, ale aj zabezpečenia benefitov z hospodárskeho rastu krajiny pre všetky regióny.

Vláda bude naďalej venovať osobitnú pozornosť začleňovaniu Rómov v súlade so Stratégiou Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020 a záväzkami Slovenskej republiky ako členského štátu EÚ, vyplývajúcich zo záverov Rady - Rámca EÚ pre vnútroštátne stratégie integrácie Rómov do roku 2020.

V rámci integrácie marginalizovaných rómskych komunít sa bude Európsky sociálny fond v tejto oblasti využívať najmä na zvýšenie vzdelanostnej úrovne príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít na všetkých stupňoch vzdelávania s dôrazom na predprimárne vzdelávania. Zároveň plánovanými opatreniami vláda zvýši finančnú gramotnosť, zamestnateľnosť a zamestnanosť marginalizovaných komunít a podporí sa prístup k zdravotnej starostlivosti a verejnému zdraviu vrátane preventívnej zdravotnej starostlivosti, zdravotníckej osvetly a k zlepšeniu štandardov hygieny bývania.

Vláda si je vedomá nevyhnutnosti zabezpečiť podmienky pre lepší výkon a koordináciu územného rozvoja so špeciálnym zreteľom na najmenej rozvinuté okresy.

Zákon č. 336/2015 Z. z. o podpore najmenej rozvinutých okresov a o zmene a doplnení niektorých zákonov umožňuje koncentráciu nástrojov, opatrení a finančných zdrojov na rozvíjanie hospodárskeho a sociálneho rozvoja a zamestnanosti. Predpokladá podporu lokálnej iniciatívy, motivácie pre spoločný postup miest a obcí v okrese, kombinované s opatreniami na úrovni samosprávneho kraja a na centrálnej úrovni.

Podľa tohto zákona bude vláda podporovať špeciálny zvýhodnený režim, ktorý sa vzťahuje na definované okresy. Ide predovšetkým o uprednostnený prístup k podpore z európskych fondov, zásadne výhodnejšie podmienky pre získanie investičných stimulov a zvýhodnené podmienky pre tvorbu pracovných miest. Jedná sa o maximálnu koncentráciu a tiež automatické zvýhodňovanie najmenej rozvinutých okresov.

V lehote určenej zákonom, vláda v roku 2016 schválí akčné plány pre všetky najmenej rozvinuté okresy. Na základe uvedeného uceleného programu umožní obdobnú pomoc pre všetky ostatné najmenej rozvinuté okresy - Lučenec, Poltár, Revúca, Rimavská Sobota, Veľký Krtíš, Sabinov, Svidník, Vranov nad Topľou, Rožňava, Sobrance a Trebišov.

Vláda zároveň **rozšíri pôsobnosť zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov na ďalšie okresy.**

Vláda navrhne **nárokovateľnosť daňových úľav pre malé a stredné podniky s cieľom vytvoriť nové pracovné miesta s dôrazom na najmenej rozvinuté okresy.**

S politikou odstraňovania rozdielov medzi regiónmi súvisí politika rozvoja vidieka.

Medzi priority vlády v oblasti politiky rozvoja vidieka bude patriť postupné narastanie ekonomického potenciálu vidieckych regiónov. Na to bude zameraná cielená podpora rozvoja malých, rodinných a stredne veľkých podnikov najmä z poľnohospodárstva, potravinárstva, lesníctva a cestovného ruchu.

Politika podpory národnostných menšín

Vláda považuje ochranu a podporu rozvoja národnostných menšín za svoje prirodzené poslanie pri formovaní modernej spoločnosti. Bude poskytovať účinnú ochranu národnostným menšinám a právam a slobodám patriacim týmto menšinám v rámci právneho štátu s rešpektovaním štátnej zvrchovanosti a územnej celistvosti štátov. Vláda garantuje dôstojné podmienky pre rozvoj každej národnostnej menšiny v súlade s Ústavou Slovenskej republiky a medzinárodnými zmluvami a dohovormi pri zachovaní vyvážených vzťahov väčšinového národa s národnostnými menšinami prostredníctvom tolerantného dialógu v slovenskej spoločnosti. Národnostné menšiny predstavujú dôležitú súčasť našej spoločnosti s veľkým kultúrnym bohatstvom a dôležitým historickým dedičstvom. Vláda sa zaväzuje chrániť národnostné menšiny, čo je dôležité pre stabilitu, demokratickú bezpečnosť a mier na celom kontinente. Bude vytvárať podmienky pre rozvoj národnostných menšín v oblasti uchovávanía a rozvíjania ich identity, jazyka, kultúry a tradícií.

V oblasti politiky podpory národnostných menšín vláda:

- **podporí vyňatie všetkých málotriednych škôl z povinných kvót na jazykovo zmiešanom území;**
- zvýši podporu a zabezpečí rozvoj vzdelávania detí a žiakov patriacich k národnostným menšinám v ich materinskom jazyku;
- **podporí zmenu metodiky výučby slovenského jazyka na menšinových školách v záujme jeho lepšieho ovládania;**
- podporí odborné vzdelávanie a prípravu v školách s vyučovacím jazykom národnostných menšín vrátane odborného vzdelávania a prípravy v systéme duálneho vzdelávania;
- posilní materiálne technické zabezpečenie škôl, tvorbu učebníc a ďalších vzdelávacích zdrojov a kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov na školách s vyučovacím jazykom národnostných menšín;
- vypracuje koncepciu rozvoja výučby rusínskeho jazyka a kultúry v materských školách, základných školách a stredných školách;
- podporí vyučovanie na základných školách a stredných školách o živote národnostných menšín žijúcich v SR a ich histórii v kontexte prevencie a boja proti extrémizmu, nacionalizmu a extrémnym prejavom správania;
- podporí špecifické úlohy v poslaní vysokých škôl v oblasti rozvoja národnostných menšín, ich kultúry, jazyka, výskumu histórie, etnológie a pod. a zohľadňovanie týchto špecifických úloh v rámci hodnotenia činnosti vysokých škôl.

Vláda si kladie za cieľ po tom, čo v predchádzajúcich rokoch vznikol Audiovizuálny fond a Fond na podporu umenia, aby obdobná verejnoprávna inštitúcia vznikla aj na financovanie kultúry národnostných menšín. Vychádza pritom zo zámeru podporiť aktivity

národnostných menšín žijúcich na území Slovenska, ktoré významnou mierou prispievajú k formovaniu a rozvoju kultúrnej rozmanitosti ako tradičnej a neoddeliteľnej súčasť rozvoja slovenskej spoločnosti. ***Vláda pripraví zákon o vytvorení fondu pre financovanie menšinových kultúr (verejnoprávny fond)*** s cieľom zabezpečiť systematickú podporu kultúrnych a umeleckých aktivít všetkých národnostných menšín v Slovenskej republike.

Vláda na základe analýzy na národnostne zmiešanom území vytvorí podmienky pre ***zosúladenie praxe s platným zákonom o používaní jazykov národnostných menšín.***

V oblasti integrácie marginalizovaných komunít vláda:

- podporí zmeny podmienok poskytovania sociálnych dávok, a to najmä so zreteľom na zvýšenie počtu pracovne aktívnych ľudí;
- podporí vytvorenie ďalších pracovných možností pre dlhodobo nezamestnaných prostredníctvom aktivačných prác, zamestnávaním vo verejných zákazkách a rozšírením druhošancového vzdelávania;
- rozšíri sieť terénnych sociálnych pracovníkov a rómskych občianskych hliadok;
- podporí dobudovanie siete predškolských zariadení a komunitných centier v oblastiach s koncentrovaným počtom marginalizovaných komunít;
- podporí rozšírenie dostupnosti predškolského vzdelávania;
- pripraví zmenu diagnostiky žiakov základných škôl s cieľom minimalizovať presmerovanie žiakov z marginalizovaných komunít do špeciálnych škôl a tried;
- zabezpečí viac odborných pracovníkov, najmä asistentov učiteľa v základných a stredných školách;
- zabezpečí ďalšie vzdelávanie pedagogických pracovníkov pracujúcich s deťmi pochádzajúcich z marginalizovaných komunít;
- iniciuje rozšírenie mimoškolských aktivít v rámci celodenného vzdelávania;
- zvýši finančnú gramotnosť ľudí žijúcich v marginalizovaných komunitách;
- pripraví návrh zákonnej úpravy, ktorou sa zavedie účinný inštitút osobného bankrotu;
- sa zaväzuje so zapojením postihnutých komunít účinne bojovať proti úžere;
- podporí lepší prístup marginalizovaných komunít k zdravotnej starostlivosti;
- rozšíri programy na riešenie usporiadania vlastníckych vzťahov pozemkov pod ilegálnymi stavbami v marginalizovaných komunitách;
- podporí pri výstavbe sociálnych bytov svojpomocnú výstavbu so zreteľom na udržateľnosť bytov.

5. POSILNIŤ ÚLOHU ŠTÁTU A OCHRANU VEREJNÉHO ZÁUJMU

Posilňovanie demokratického a právneho štátu je dôležitým záujmom spoločnosti, ako aj jednotlivých občanov. Len silný štát pôsobiaci v rámci Európskej únie zabezpečí pre spoločnosť pokoj a istotu potrebnú pre všestranný rozvoj a ochráni občanov a ich základné práva a slobody.

Právny štát chápeme ako záväzok orgánov verejnej moci konať len na základe a v rámci zákona a zároveň dôsledne presadzovať právo voči každému. Vláda sa bude usilovať o plnú funkčnosť orgánov, ktoré presadzujú právo, zvlášť súdov, a požadovať od všetkých štátnych orgánov, aby si plnili svoje ústavné a zákonné úlohy.

Vláda sa hlási k medzinárodnej iniciatíve Partnerstva pre otvorené vládnutie a bude podporovať uplatňovanie princípov otvoreného vládnutia. Naplnením týchto cieľov bude zvyšovať štandard transparentnosti verejnej správy a verejnej využiteľnosti informácií, ktoré má verejná správa k dispozícii.

Za hodnotový základ svojho pôsobenia považuje vláda ľudské práva. Vláda sa hlási ku kontinuite procesov naplňania základných princípov demokracie, právneho štátu a ľudských práv. Vo všetkých politikách, predovšetkým vo vzdelávacej, bude vláda venovať pozornosť rozvoju občianskych, sociálnych a kultúrnych práv, demokratického povedomia, kritického myslenia a kultivácii európskeho povedomia a hodnôt.

Sila štátu znamená jeho schopnosť plniť svoje funkcie, k čomu potrebuje primerané administratívne, finančné i bezpečnostné a vojenské kapacity. Vláda ich bude systematicky budovať a podľa potreby i používať. Základom štátneho mechanizmu sú ľudia pracujúci pre štát, ich korektnosť, kvalifikácia a nasadenie. Preto si vláda kladie za cieľ, aby pre štát pracovali tí najlepší, aby boli náležite ohodnotení, a aby v spoločnosti požívali vážnosť.

Vývoj posledných rokov aktualizoval bezpečnostnú funkciu štátu, a tým pripomenul, že štát bol, je a bude predovšetkým mocenskou organizáciou chrániacou spoločnosť i jednotlivca pred vonkajším i vnútroštátnym nebezpečenstvom. Bezpečnostné zložky doposiaľ dokázali pokojne zvládnuť rastúce hrozby. Bez relatívne vysokej úrovne bezpečnosti niet ekonomickej prosperity ani sociálneho štátu. Bude potrebné riešiť problém trvalého zvládnutia vysokých bezpečnostných rizík pri plnom zachovaní demokracie, právneho štátu a ľudských práv. Nové bezpečnostné výzvy nesmú oslabiť pozornosť štátu v boji s organizovaným zločinom, ktorý trvale ohrozuje normálny život občanov.

Súčasťou vnútorných bezpečnostných rizík je politický extrémizmus, voči ktorému sa musí právny štát efektívne brániť. Vláda odmieta prejavy fašizmu a využije všetky zákonné prostriedky na ich potlačenie.

Vláda chce posilniť aktívnu úlohu štátu v strategických odvetviach a zabezpečiť dôsledné presadzovanie ekonomických záujmov štátu, a to v prospech občanov.

Vláda bude v nadväznosti na iniciatívu „Rule of Law Initiative“ pokračovať v dôslednom plnení Akčného plánu na posilnenie Slovenskej republiky ako právneho štátu, a to vo všetkých jeho troch častiach, ktorými sú:

- Transparentnosť, predvídateľnosť a participatívnosť legislatívneho procesu.
- Korupcia ako negatívny a škodlivý faktor pre „značku Slovensko“.
- Transparentnosť a efektívna justícia ako pevný základ pre domácich a zahraničných investorov.

Právny štát a legislatívny proces

Dôležitou súčasťou budovania právneho štátu je aj oblasť normotvorby. Práve normotvorba, za prevažnú časť ktorej zodpovedá vláda, vytvára základný právny rámec pre fungovanie celej spoločnosti.

Od svojho vzniku prechádza Slovenská republika rozsiahlymi, hlbokými a zásadnými sociálnymi a ekonomickými zmenami. Tento transformačný proces, počínajúc vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie, Európskej menovej únie a Schengenského priestoru, vyrovnávaním sa s dôsledkami svetovej hospodárskej a finančnej krízy, má za následok aj rozsiahle, hlboké a intenzívne zmeny právneho poriadku.

Pred našou spoločnosťou stoja ďalšie rozsiahle úlohy v oblasti ekonomickej, spoločenskej, ako aj v oblasti fungovania a budovania verejného sektoru tak, aby Slovenská republika dosiahla úroveň ostatných vyspelých krajín Európskej únie.

Vláda si uvedomuje, že napriek tomuto transformačnému procesu je predvídateľný a stabilný právny poriadok ako výsledok kvalitnej a efektívnej normotvorby jedným

z významných faktorov rozvoja spoločnosti a fungovania štátu ako právneho štátu založeného na princípe právnej istoty, a v oblasti normotvorby spočívajúceho na požiadavke ochrany legitímnych očakávaní. Stabilný a predvídateľný právny poriadok nie je len jedným z predpokladov právneho štátu, ale aj významným faktorom tak z hľadiska medzinárodnej konkurencieschopnosti a atraktívnosti Slovenskej republiky z pohľadu zahraničných investorov, ako aj z hľadiska konkurencieschopnosti domácich zamestnávateľov na domácich a zahraničných trhoch.

Dosiahnutie tohto cieľa je možné aj prostredníctvom úzkej súčinnosti s tými, ktorých sa regulácia priamo týka, ako aj participáciou širokej odbornej verejnosti. Vláda bude naďalej skvalitňovať podmienky pre možnosť všetkých subjektov participovať na normotvorbe včasným, predbežným informovaním o pripravovaných právnych úpravách. V tejto súvislosti bude vláda presadzovať, aby aj poslanecké návrhy zákonov boli v druhom čítaní prerokúvané v rámci širokého medzirezortného pripomienkového konania za účasti verejnosti.

Na základe poznatkov získaných z aplikačnej praxe bude vláda rozvíjať systém Slov-Lex, umožňujúci permanentný, bezplatný a všeobecný prístup k platnému právu Slovenskej republiky a umožňujúci participovanie širokej verejnosti na príprave návrhov právnych predpisov.

Pri návrhoch právnych predpisov a pri príprave stanovísk k návrhom právnych aktov Európskej únie sa bude dôsledne posudzovať ich vplyv tak na verejný rozpočet, ako aj na podnikateľské prostredie – osobitne z hľadiska opodstatnenosti tzv. goldplatingu. Taktiež sa bude posudzovať ich vplyv na životné prostredie, služby verejnej správy pre občanov, na informatizáciu spoločnosti, ich sociálne vplyvy a pri návrhoch zákonov sa zavedie aj protikorupčná doložka.

Vláda sa zaväzuje skrátiť obdobie transpozície smerníc Európskej únie a zároveň predĺžiť legisvakanciu transponujúcich právnych predpisov s cieľom poskytnúť ich adresátom viac času na adaptovanie sa na novú právnu úpravu.

Politika boja proti korupcii

Vláda si uvedomuje, že korupcia predstavuje závažný spoločenský a ekonomický problém, ktorý ovplyvňuje tak kvalitu života občanov, ako aj kvalitu podnikateľského prostredia.

Vláda bude eliminovať priestor pre korupčné konanie vo všetkých oblastiach verejnej správy, kde sa nakladá s majetkom štátu, verejných inštitúcií a samospráv, pri realizovaní verejných obstarávaní, poskytovaní štátnych dotácií a poskytovaní finančných príspevkov z fondov Európskej únie. Uvedenú snahu podporí informatizáciou procesu týchto činností.

Vláda bude dbať na dôsledné uplatňovanie elektronických nástrojov verejného obstarávania za účelom zvýšenia transparentnosti, zjednodušenia procesov, znižovania korupcie a podpory malého a stredného podnikania. Cieľom vlády je naďalej podporiť využívanie Elektronického kontraktáčného systému využívaného pri zadávaní verejných zákaziek, podporiť v praxi aplikovanú centralizáciu verejného obstarávania s cieľom zníženia administratívnej záťaže subjektov procesu verejného obstarávania, zefektívnenia kontroly procesov a zabezpečenia hospodárskej súťaže počas trvania zmlúv s dôrazom na efektivitu a hospodárnosť.

V nadväznosti na schválený Strategický plán boja proti korupcii v Slovenskej republike si vláda kladie za cieľ pokračovať v koordinovanom, koncepčnom riešení a plnení preventívnych opatrení za účelom zníženia úrovne korupcie a zvýšenia transparentnosti v celej spoločnosti. Posilní sa vnútroštátna protikorupčná politika s akcentom aj na prevenciu korupcie zahraničných verejných činiteľov v medzinárodných obchodných transakciách.

Za týmto účelom:

- Vláda prijme **účinný protischránkový zákon vzťahujúci sa na všetky verejné zdroje**, ktorým nad rámec svojich medzinárodnoprávných záväzkov v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí upraví požiadavky na subjekty, s ktorými vstupuje štát, resp. subjekty verejného práva do obchodného vzťahu, resp. v rámci ktorého tretia osoba prijíma akékoľvek plnenie vrátane predaja majetku štátu. Právna úprava bude nadväzovať na existujúcu právnu úpravu pokiaľ ide o verejnú kontrolu registra konečných užívateľov výhod a po prehodnotení účinnosti na definíciu konečného užívateľa výhod, rozšíri okruh osôb na všetky subjekty, ktoré prijímajú plnenie od štátu a zvýši reálnu vymáhateľnosť zákona primeranými sankciami, ktoré budú citeľne odstrašujúce pre osoby, ktoré nepravdivé údaje uviedli, a odoberú hospodársky prospech tým, ktorí ho protizákonným konaním získali.
- Vláda bude **dôsledne uplatňovať princípy otvoreného vládnutia** v záujme vytvárania priestoru pre participáciu občanov na tvorbe verejnej politiky a zvyšovania transparentnosti procesov rozhodovania verejnej správy, čím sa zvyšuje priestor pre verejnú kontrolu a zužuje priestor pre korupciu. Vláda bude najmä podporovať prepájanie štátnych databáz, ktoré zverejňuje, dôsledne dohliadať na plnenie zákonných povinností zverejňovania alebo sprístupňovania informácií vrátane súdnych rozhodnutí a rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní a zavedie povinné zverejňovanie profesných životopisov a plátov štátnych nominantov. Vláda zavedie povinné zverejňovanie úradných dokumentov obcí a krajov, ako sú zápisnice z rokovaní zastupiteľstva a komisií, vrátane hlasovania poslancov. Vláda zváži možnosť rozšírenia pôsobnosti Úradu pre ochranu osobných údajov o kontrolu zverejňovania informácií verejnou správou z pohľadu osobných údajov, ako aj práv občanov na informácie.
- Vláda v záujme **zdokonalenia a rozšírenia systému povinného zverejňovania zmlúv** najmä spresní zákonnú povinnosť obchodných spoločností so stopercentným verejným vlastníctvom zverejňovať zmluvy, predĺži povinné zverejňovanie zmlúv na internete z piatich na desať rokov od ich účinnosti a vytvorí mechanizmus kontroly dodržiavania povinnosti zverejňovania zmlúv. Vláda vytvorí priestor na zverejňovanie zmlúv samospráv na jednom centrálnom registri.
- Vláda, berúc na zreteľ rozhodnutie Ústavného súdu SR vo veci zákona o preukazovaní pôvodu majetku, vynaloží maximálne **úsilie na presadenie ústavného zákona o preukazovaní pôvodu majetku s cieľom jeho reálnej účinnosti**.
- **Vláda vytvorí podmienky pre zavedenie osobnej hmotnej zodpovednosti osôb nakladajúcich s verejnými zdrojmi**. Vláda pripraví návrh zákona s cieľom dosiahnuť, aby vopred určené kategórie osôb s priamymi rozhodovacími právomocami vo vzťahu k správe majetku štátu boli viazané jednotným štandardom hmotnej zodpovednosti za zverené zdroje. Na tieto účely vláda určí štandard osobnej hmotnej zodpovednosti, nie na nižší, ako je štandard odbornej starostlivosti podľa Obchodného zákonníka, určí kategórie osôb, ktoré budú takýmto štandardom viazané, zákonnou úpravou zabezpečí, aby tento štandard bol povinnou súčasťou aktov upravujúcich výkon činností týchto osôb pri správe majetku štátu a vytvorí procesné pravidlá umožňujúce efektívnu súdnu ochranu nárokov štátu voči osobám, ktoré takýto štandard nedodržia.
- Vláda s cieľom obmedziť prax poskytovania nenáležitých výhod nositeľom verejnej moci, ktoré nevedú priamo k ovplyvneniu konkrétneho rozhodnutia či konania, ale k vytváraniu väzieb závislosti či neprimeranej ústretovosti pri výkone verejnej moci, ktorá je dnes len v rozpore so štandardami morálky a etiky, navrhne **zákonnú úpravu zákazu poskytovania a prijímania neetických výhod**.

- Najúčinnjším nástrojom boja proti korupcii je zužovanie priestoru pre korupciu. V záujme zužovania priestoru pre korupciu vláda **zavedie protikorupčnú doložku pri návrhoch zákonov**, v rámci ktorej bude posudzovať návrhy zákonov z hľadiska toho, či návrh zákona rozširuje alebo zužuje priestor pre korupciu.. Pre potreby vypracovania protikorupčnej doložky vláda vypracuje osobitnú metodiku posudzovania návrhov zákonov.
- Vláda pripraví návrh opatrení vrátane legislatívnych na **posilnenie ochrany verejného záujmu záväzkovo-právnych vzťahoch**, vláda v tejto súvislosti najmä vytvorí centrálnu evidenciu pohľadávok voči štátu.
- Vláda zváži rozšírenie obmedzenia platieb v hotovosti pre právnické osoby, čo povedie aj k obmedzeniu podvodných konaní v daňovej oblasti, k boju proti praniu špinavých peňazí, ako aj k prevencii financovania terorizmu.

Vláda sa v nadväznosti na plnenie opatrení z Akčného plánu na posilnenie Slovenskej republiky ako právneho štátu, ako aj na základe poznatkov z uplatňovania zákona o niektorých opatreniach súvisiacich s oznamovaním protispoločenskej činnosti v praxi, sústreďí na:

- rozvoj preventívnej protikorupčnej politiky,
- posilňovanie kontroly dodržiavania princípov neustrannosti a zachovávanie dôvernosti informácií a vylúčenia zaujatosti vo všetkých fázach posudzovania žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku alebo dotácie,
- zamedzenie vzniku konfliktu verejného záujmu s osobnými záujmami v oblasti používania dotácií,
- zvyšovanie právneho vedomia v oblasti prevencie korupcie a boja proti korupcii najmä pri verejnom obstarávaní, prideľovaní dotácií z prostriedkov Európskej únie a zo štátneho rozpočtu, pri nakladaní so štátnym majetkom a majetkom iných orgánov verejnej správy, ako aj v rámci rozhodovacích činností,
- zadenovanie jasných kritérií prideľovania licencií, koncesii, povolení, štátnych dotácií, príspevkov zo štátneho rozpočtu a fondov spravovaných štátnymi organizáciami, aby rozhodnutia o pridelení boli maximálne objektívne,
- posilňovanie kontrolných mechanizmov v zmluvných vzťahoch,
- dôsledné vyhodnocovanie podozrení a nahlásených podnetov o možných korupčných konaniach na zriadených protikorupčných telefónnych linkách a protikorupčných e-mailových schránkach.

Spravodlivosť, súdnictvo

Vláda sa bude usilovať o zvýšenie dôvery verejnosti k súdnej moci a jej orgánom v rozsahu, ktorý by bol zárukou všeobecnej akceptovateľnosti súdnej moci ako garanta nielen zákonnosti, ale aj spravodlivosti a sudcov ako odborných a morálnych autorít. Súdna moc musí byť vykonávaná efektívne. Za tým účelom sa vláda legislatívnymi, organizačnými a inými opatreniami bude usilovať o nastavenie efektívneho riadenia výkonu súdnictva, správu súdov a fungovanie procesov vykonávaných súdmi, a to pri rozumnom vynakladaní zdrojov tak, aby súdnictvo v primeranej lehote poskytovalo ochranu práv a právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Vláda považuje za účinný nástroj zefektívnenia činnosti súdov aj podporu administratívneho aparátu súdov, ktorý tvorí nevyhnutné zázemie pre každodennú činnosť sudcov.

V súčinnosti s ostatnými zložkami štátnej moci prijme vláda opatrenia na zlepšenie vymáhateľnosti práva ako jednej z hlavných predpokladov fungujúceho hospodárstva, podnikateľského sektoru nevynímajúc a spoločnosti ako takej. Vláda vychádza z toho, že vymáhateľnosť práva je nielen otázkou rozhodovacej činnosti súdov, ale všetkých zložiek

štátnej moci, ktoré participujú pri napĺňaní práva na súdnu a inú právnu ochranu a rovnako je vo všeobecnosti odrazom aj celkovej úcty k právu. Pôjde najmä o odstránenie prietáhov v konaní, ktoré majú bezprostredný vplyv na vymáhateľnosť práva.

Uvedené ciele vláda naplní nasledujúcimi opatreniami:

Zvýšenie verejnej kontroly justície od výberu cez hodnotenie až po disciplinárne konanie sudcov, posilnenie občianskeho prvku v Súdnej rade.

Vláda sa hlási k princípom otvorenej justície, ktoré vytvárajú priestor pre verejnú kontrolu výkonu súdnictva, t. j. kontrolu tam, kde nemá priestor zákonodarná alebo výkonná moc, a súčasne pre verejnú kontrolu vzťahov medzi zákonodarnou a najmä výkonnou mocou v rámci výkonu kompetencií vo vzťahu k justícii. Vláda zvýši verejnú kontrolu justície zavedením takých opatrení, aby výber predsedov súdov, sudcov a justičných zamestnancov bol transparentný od jeho začiatku až po konečné rozhodnutie o personálnom výbere, pričom posilní objektívne prvky v procese výberu a zavedie opatrenia, aby sa pri výbere predsedov súdov a sudcov zúčastňovali osoby mimo justičného prostredia.

Otvorené výberové konania na funkciu sudcu predstavujú model, ktorý umožňuje uchádzať sa o funkciu sudcu aj právnikom, ktorí spĺňajú zákonné predpoklady na funkciu sudcu a nepôsobia priamo v justícii. Prípravné vzdelávanie sudcu, ktoré je predpokladom toho, aby sa právnik, ktorý nepracuje v justícii, uchádzal o funkciu sudcu, predstavuje bariéru záujmu uchádzať sa o túto funkciu pre právnikov nepôsobiacich v justícii. Vláda zmení právnu úpravu tak, aby sa prípravné vzdelávania týkalo len tých uchádzačov, ktorí boli úspešní vo výberovom konaní na funkciu sudcu.

Výber sudcu by zároveň mal prebiehať pod verejnou kontrolou. Pre objektívnosť výberových konaní vláda zväží váhu subjektívneho hodnotenia (ústny pohovor ako súčasť výberového konania), vytvorí jednotný hodnotiaci hárok, pre hodnotenie ústneho pohovoru, zavedie zastúpenie osoby z mimojustičného prostredia vo výberovej komisii (z radov osôb, ktoré pôsobia v sektore vysokých škôl, právnických profesií či mimovládneho sektora), vláda navrhne zvýšiť počet kandidátov v databáze členov výberovej komisie za Národnú radu SR, perspektívne navrhne zmeniť zloženie výberovej komisie tak, aby polovicu členov tvorili osoby z mimojustičného prostredia a polovicu sudcovia, a zväžiť možnosť videozáznamu z ústneho pohovoru výberového konania. Len reálna možnosť verejnej kontroly môže vytvoriť priestor pre objektívny výber kandidátov na sudcu. Vláda zavedie rovnakú úroveň verejnej kontroly vo výberových konaniach tak na predsedov súdov, ako aj na sudcov.

Pravidelné hodnotenie práce sudcov, zavedené od roku 2012, je potrebné vyhodnotiť a dopracovať, aby plnilo svoju funkciu. Práca sudcu sa má hodnotiť komplexne, preto **každý sudca má byť raz za päť rokov podrobený komplexnému hodnoteniu**. Dnes hodnotenie sudcov vykonávajú kolegovia, výsledky nie sú verejne známe. Je potrebné dopracovať hodnotenie – najmä pokiaľ ide o hodnotiteľov. Vláda zväží vytvorenie tzv. hodnotiacich senátov, ktoré budú tvoriť sudcovia, ktorí sa budú venovať len tejto činnosti. Pre zvýšenie verejnej kontroly vláda zmení právnu úpravu tak, aby sa výsledky hodnotenia sudcov zverejňovali.

V rámci verejnej kontroly justície vláda prehodnotí realizáciu zverejňovania súdnych rozhodnutí a zverejňovania hodnotení sudcov z hľadiska ich prehľadnosti a zľahčenia možnosti ďalšej analýzy, pričom do vyhodnotenia súčasného stavu zapojí verejnosť. Rovnaký prístup vláda zaujme pri prehodnotení zverejňovania výsledkov disciplinárnych konaní proti sudcom.

V oblasti otvoreného vládnutia v justícii vláda prijme opatrenia na zabezpečenie prístupu k súdnym rozhodnutiam, prístupným výsledkom hodnotenia sudcov, disciplinárnym rozhodnutiam všetkých právnických povolání, prístup k databázam takým spôsobom, aby tieto boli ľahko dohľadateľné a podľa možnosti boli prístupné aj vo forme metadát.

S cieľom zabezpečenia plynulého priebehu konaní pred disciplinárnymi senátmi vo veciach disciplinárnych konaní proti sudcom vláda po konzultácii so Súdnu radou a Najvyšším súdom SR prijme legislatívne opatrenie, ktoré určí jednoznačný orgán dohľadu nad plynulosťou týchto konaní pri zachovaní zloženia disciplinárnych senátov.

Súdna rada je primárne orgánom sudcovskej legitimacy. Po oddelení pozícií predsedu Súdnej rady a predsedu Najvyššieho súdu vláda navrhne spresniť **nezlučiteľnosti pozície predsedu súdu a člena Súdnej rady v súlade s rozhodnutím Ústavného súdu**, pretože predseda Súdnej rady je súčasťou správy a riadenia sudcov a z tohto titulu podlieha riadiacej právomoci ministra. Vláda bude presadzovať, aby nominanti politických mocí (prezidenta, parlamentu a vlády) neboli sudcovia, a tým sa eliminovalo apriórne podozrievanie sudcov nominovaných do tejto pozície politickou mocou zo spriaznenosti s tou-ktorou politickou stranou. Maximálna úroveň transparentnosti činnosti Súdnej rady je podmienkou verejnej kontroly.

S cieľom vytvoriť podmienky pre reálne vnímanie nezávislosti súdnej moci od výkonnej moci vláda vytvorí podmienky pre zrušenie zdieľania priestorov MS SR s Najvyšším súdom SR

Vláda bude vo vzťahu k prokuratúre vychádzať z európskych štandardov týkajúcich sa nezávislosti súdneho systému v časti prokuratúra schválených Európskou komisiou na presadzovanie demokracie pomocou práva (Benátska komisia). V súlade s týmito štandardami bude vláda podporovať zvyšovanie verejnej kontroly prokuratúry a pri výbere prokurátorov kontrolu verejnosti tohto procesu prostredníctvom odborného prvku mimo rámca prokuratúry.

Zvýšenie osobnej zodpovednosti za rozhodovanie sudcov.

Vláda navrhne prijatie opatrení na zvýšenie osobnej zodpovednosti sudcov za ich preukázané subjektívne zlyhania. Za tým účelom vláda najmä prijme opatrenia na dôsledné, rýchle a efektívne uplatňovanie disciplinárnej zodpovednosti sudcov.

Zavedenie zásadných opatrení na zvýšenie efektívnosti súdov s cieľom zrýchlenia súdneho konania.

Vláda prijme zásadné opatrenia legislatívnej, technickej, materiálnej, organizačnej a personálnej povahy na zvýšenie efektívnosti súdov s cieľom zrýchlenia súdneho konania a zvýšenia efektívnosti fungovania súdneho systému vrátane vytvorenia podmienok pre efektívnejšiu správu súdov. Za týmto účelom vláda posilní analytickú a strategicko-plánovacia kapacitu ministerstva spravodlivosti s cieľom posilniť schopnosť štátu vytvárať podmienky pre výkon spravodlivosti.

Vláda s cieľom vytvoriť podmienky pre rozhodovanie sporov prehodnotí rozsah činností, ktoré dnes vykonávajú súdy, nemajú povahu rozhodovania sporov a nepatria podľa Ústavy do obligatórnej pôsobnosti súdov. Ide najmä o presun pôsobnosti v oblasti vedenia Obchodného registra na iný subjekt poverený výkonom verejnej moci, zásadnú zmenu procesných pravidiel exekučného konania tak, aby súdy v týchto konaniach rozhodovali len spory a v prípade právoplatného a vykonateľného rozhodnutia sa na exekúciu nevyžadovalo poverenie súdu. Vláda zväží zlepšenie podmienok pre vykonávanie mediácie pre niektoré druhy sporov. Vláda rovnako prehodnotí agendu rozhodovania v ďalších veciach. Vláda s cieľom zásadne zvýšiť vymáhateľnosť pohľadávok, najmä z faktúr, vytvorí podmienky na to, aby sa zásadne urýchlili konania na súdoch, a to s využitím špecializácie a elektronizácie procesov, vrátane prehodnotenia podaných opravných prostriedkov proti nim a vymáhania nezaplatených súdnych poplatkov a elektronického doručovania (súd pre platobné rozkazy, exekučný súd).

Vláda pripraví novú komplexnú právnu úpravu exekučných konaní s cieľom zefektívniť vymáhanie pohľadávok pre veriteľov a zároveň poskytnúť základným právam dlžníka primeranú ochranu. Na tieto účely vláda v novej právnej úprave ustanoví jednoznačný

spôsob a rozsah určovania výšky trov exekúcie a zavedie procesné pravidlá umožňujúce rýchlejšiu a funkčnejšiu vymožiteľnosť právom chránených nárokov.

Vláda na základe analýzy prehodnotí doterajšiu úpravu rozhodovacej činnosti medzi sudcov a vyšších súdnych úradníkov tak, aby sudcovia neboli zaťaženi rozhodovaním vo veciach, v ktorých môže rozhodovať vyšší súdny úradník.

Vláda prehodnotí aktuálnu elektronizáciu doručovania súdnych písomností a urobí opatrenia na zavedenie povinných dátových schránok pre vybrané povolania a právnické osoby ako súčasť využitia elektronizácie justície s cieľom zefektívnenia systému a zrýchlenia súdnych konaní. **Urýchlenie prác na elektronizácii justície** môže nielen zefektívniť prácu súdu, ale aj zefektívniť komunikáciu medzi súdom a účastníkmi konania (elektronický súdny spis). Navrhuje sa tiež **zavedenie elektronických registrov** – najmä registra exekučných konaní a konkurzných konaní. Vláda rozšíri štandardizované formuláre pre začatie konaní pred súdmi.

Vláda bude podporovať alternatívne riešenie sporov vytvorením podmienok pre špecializáciu obchodnej arbitráže v jednotlivých odvetviach hospodárstva.

Za účelom zrýchlenia súdneho konania, ako aj zvýšenia kvality rozhodovacej činnosti súdov, vláda na základe analýzy pripraví návrh opatrení vrátane opatrení na úrovni malých súdov na vytvorenie podmienok na zvýšenie špecializácie sudcov so zameraním na úroveň prvostupňových všeobecných súdov pri zachovaní náhodného prideľovania súdnych prípadov.

Vláda prijme opatrenia na transparentnosť rozhodovania o personálnom obsadení súdov, stabilizáciu personálneho obsadenia súdov, najmä preťažených súdov, a vytvorenie podmienok na obligatórny mechanizmus doplnenia stavu vrátane zefektívnenia obsadzovania voľných miest sudcov a stabilizácie podporného aparátu sudcu a to tak, aby boli dodržané princípy rozhodovania zákonným sudcom. S cieľom stabilizácie personálneho obsadenia súdov vláda pripraví zákon o justičnej štátnej službe s jasným vymedzením kompetencií zložiek tohto aparátu.

Vláda bude vyhodnocovať účinky nových procesných pravidiel a na základe ich vyhodnotenia prijme nevyhnutné opatrenia. Vláda si uvedomuje potrebu prijatia nového Občianskeho zákonníka ako základu moderného súkromného práva, a bude preto pokračovať na rekodifikačných prácach pri širokom zapojení odbornej verejnosti a v koordinácii s aplikáciou nových procesných pravidiel.

Exekútori, notári, advokáti, správcovia, mediátori, znalci, tlmočníci a prekladatelia predstavujú významný prvok realizácie práva na súdnu ochranu. Vláda vytvorí predpoklady na riadny, efektívny a zodpovedný výkon ich činnosti za súčasného zabezpečenia ich primeraného odmeňovania. Vláda zavedie prvky verejnej kontroly v konaniach pri vyvodzovaní zodpovednosti voči profesiám, ktoré sú poverené výkonom verejnej moci.

Vláda bude riešiť možnosti skvalitnenia konkurzov, reštrukturalizácií a likvidácií s cieľom poskytnúť primeranú ochranu poctivých veriteľov, ako aj zvýšením osobnej zodpovednosti štatutárov a spoločníkov. Vláda vytvorí funkčnejšie pravidlá pre konkurzy fyzických osôb, nepodnikateľov (tzv. osobné bankroty).

Vláda v záujme ochrany najmä malých a stredných podnikateľov, ako aj s cieľom bojovať proti daňovým podvodom vytvorí podmienky na potieranie nečestných praktík pri likvidáciách a fúziách obchodných spoločností.

Vláda bude podporovať alternatívne riešenie sporov vytvorením podmienok pre špecializáciu obchodnej arbitráže v jednotlivých oblastiach hospodárstva.

Vláda bude podporovať zavádzanie a funkčné prepojenie verejných registrov týkajúcich sa podnikateľského sektora (napríklad register partnerov verejného sektora, register úpadcov, register exekúcií) s cieľom zvýšiť transparentnosť podnikateľského prostredia a poskytnúť nielen podnikateľom relevantné informácie o subjektoch vstupujúcich

do zmluvných a iných právnych vzťahov a v obchodnoprávných vzťahoch bude presadzovať zavádzanie moderných trendov.

Vláda prehodnotí aktuálne nastavenie kritérií pre prístup k právnej pomoci z hľadiska možnosti jeho ďalšieho rozšírenia, pričom osobitne sa bude zaoberať aj otázkou prístupu obetí trestných činov k právnej pomoci. Centrum právnej pomoci na základe prehodnotenia príslušnej právnej úpravy bude naplňať aj úlohu prevencie pred eskalovanými právnymi problémami prostredníctvom programov zameraných na osvetu práva v oblastiach, v ktorých poskytuje právnu pomoc, najmä prostredníctvom call centra, kvalitného informačného webového priestoru a prostredníctvom kontaktných miest centra. Vláda prijme opatrenia zamerané na personálnu stabilizáciu a následné zlepšenie personálnych kapacít a celkových podmienok výkonu práce vrátane materiálno-technických v Centre právnej pomoci, a to s ohľadom na enormný nárast agendy Centra právnej pomoci a predpoklad jej ďalšieho rozširovania.

Trestná politika a väznenstvo

Vláda prijme opatrenia za účelom vytvorenia fungujúceho modelu pre podporu a ochranu obetí trestných činov vrátane ich odškodnenia. Za týmto účelom vláda zabezpečí, aby výnosy zo sankcií postihujúcich majetok páchatel'ov trestných činov boli cielene použité na podporu obetí trestných činov a ich odškodňovanie.

Vláda v oblasti trestného konania navrhne také zmeny, ktoré povedú k účinnejšiemu odhaľovaniu výnosov z trestnej činnosti a prijme nevyhnutné opatrenia pre zefektívnenie zaisťovania a následnej konfiškácie výnosov z trestnej činnosti.

Za účelom zabezpečenia efektívnej medzinárodnej justičnej spolupráce vláda prehodnotí právnu úpravu a navrhne zákon, ktorým sa komplexne upraví celá príslušná oblasť.

Vláda navrhne riešenie aplikačných problémov v súvislosti s postihovaním drogovej trestnej činnosti, konkrétne s určovaním množstva omamných a psychotropných látok, a prehodnotí možnosti nastavenia účinnejšieho modelu drogovej politiky so zameraním na postihovanie nelegálneho obchodovania s drogami.

Vláda sa v oblasti trestného práva zameria aj na možnosti vytvorenia účinných nástrojov vyhodnocovania uplatňovania trestnoprávných predpisov v rámci aplikačnej praxe.

Vláda bude reflektovať potreby väznenstva. V súlade s Koncepciou väznenstva Slovenskej republiky na roky 2011 až 2020 vláda vytvorí podmienky na naplnenie stanovených cieľov v oblasti zvýšenia kapacít, spoľahlivosti prevádzky a bezpečnosti ústavov. Bude pokračovať v rekonštrukciách ústavov a zabezpečí prípravu a v rámci zdrojových možností aj realizáciu výstavby nových objektov s cieľom udržania, modernizácie a zvýšenia súčasných ubytovacích kapacít zboru v súlade s odporúčaniami Výboru CPT. Medzi prioritami vlády bude aj zriadenie detenčného ústavu ako špeciálneho zariadenia pre zabezpečenie starostlivosti o duševne chorých, ktorí si vyžadujú osobitné podmienky pre ochranu ich samých, ako aj verejnosti.

Úsilie presadiť ústavný zákon o tvorbe Ústavného súdu SR

Vláda navrhne prijatie ústavného zákona, ktorý sa bude týkať kreácie ústavného súdu pri prehodnotení funkčného obdobia sudcov, kvalifikačných kritérií na osobu sudcu s dôrazom na odbornú a morálnu zdatnosť, vyjasnenie právomoci prezidenta v procese výberu.

Verejná správa

Cieľom vlády v oblasti štátnej správy bude nadviazať na úspešne uskutočnené opatrenia reformy ESO, a to optimalizáciou jej výkonu prostredníctvom merania zefektívnených procesov a znižovania ich nákladovosti, skracovaním doby čakania a vybavovania občanov. Stredobodom pozornosti výkonu štátnej správy bude občan a podnikateľ s osobitným zameraním na kontinuálne skvalitňovanie poskytovaných služieb na báze životných situácií, optimalizovaných procesných modelov a ich následnej elektronizácii v súlade s celospoločenskými požiadavkami.

Vláda sa zameria na dobudovanie kompletnej siete Klientskych pracovísk v okresných mestách a mestách, ktoré sú vzdialené od okresných miest viac ako 50 km, respektíve viac ako 1hod cestovania verejnou dopravou. V tejto súvislosti dobuduje a obnoví existujúcu štátnu infraštruktúru v regiónoch.

Optimalizované procesy verejnej správy budú podporované prostriedkami informačno-komunikačných technológií, čím budú napĺňané ciele informatizácie spoločnosti. Vláda sa zaväzuje zabezpečiť trvalú udržateľnosť informačných systémov podporujúcich procesy v štátnej správe pri styku občana so štátom prostredníctvom rôznych prístupových kanálov s garanciou informačnej bezpečnosti.

Vláda bude podporovať koncepčnú, systémovú a efektívnu prácu a postupné zavedenie systému strategického plánovania a riadenia vo verejnej správe.

Vláda vytvorí nástroje a platformy, ktoré zvýšia zapojenie verejnosti a občianskej spoločnosti do tvorby verejných politík.

Vláda má za cieľ pokračovať vo zvyšovaní kvality údajovej základne a transparentnosti informácií o verejných financiách aj prostredníctvom štatutárneho auditu konsolidovaných účtovných závierok na úrovni ústrednej správy pod centrálnou gesciou Ministerstva financií SR.

Vláda uskutoční opatrenia na zefektívnenie výkonu ekonomických a podporných činností štátu prostredníctvom unifikácie a optimalizácie procesov, modifikácie metodík, implementácie Centrálneho ekonomického systému a vybudovania centrálnej metodicko-procesnej autority.

Vláda navrhne systém pre pravidelné sledovanie a komplexné priebežné analyzovanie finančných ukazovateľov podnikov s majetkovou účasťou štátu s cieľom navrhovať opatrenia pre zvýšenie efektívnosti ich hospodárenia.

Vláda bude pokračovať v úspešnom hájení záujmov Slovenskej republiky a efektívne riadiť jej zastupovanie v medzinárodných investičných arbitrážach vedených proti Slovenskej republike s cieľom eliminovať v čo najvyššej možnej miere špekulatívne nároky zahraničných investorov, a tým nepriamo odradiť aj ďalších potenciálnych špekulatívnych investorov, aby takéto nároky vznášali. V tejto súvislosti bude vláda aktívne zapojená do procesu negociácie bilaterálnych investičných dohôd SR, ako aj dohôd o voľnom obchode na úrovni EÚ s tretími štátmi, na základe ktorých môžu byť medzinárodné investičné arbitráže vedené. Cieľom vlády je, aby tieto dohody efektívne chránili zahraničné investície, ale súčasne aby negatívne neovplyvnili právomoc Slovenskej republiky regulovať svoje vnútorné záležitosti.

S cieľom zvýšiť prehľadnosť a predvídateľnosť vývoja sporov vláda vytvorí centrálnu evidenciu súdnych sporov vedených proti Slovenskej republike.

Vláda vytvorí legislatívno-technické predpoklady zapojenia miest a obcí do systému Štátnej pokladnice. Zapojenie miest a obcí do systému Štátnej pokladnice umožní lepšie využívať synergiu existujúcich systémov na skvalitnenie prípravy a realizácie verejných rozpočtov.

Vláda navrhne opatrenia na skvalitnenie správy majetku štátu využitím centrálnej správy majetku štátu, aby sa štátna a verejná správa mohla koncentrovať na svoju hlavnú činnosť.

Vláda navrhne novelizáciu zákona o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov.

Vláda zabezpečí inštitucionálny rámec pre centrálnu koordináciu riadenia ľudského kapitálu v štátnej službe.

V súlade o odporúčaním OECD posilní existujúce a vybuduje ďalšie analytické jednotky na kľúčových orgánoch ústrednej štátnej správy vrátane Úradu vlády SR. Vytvorí legislatívne podmienky pre zriadenie nezávislého monitorovacieho orgánu, ktorý bude dohliadať na dodržiavanie princípov štátnej služby. Posilní strategické plánovanie ľudského kapitálu v štátnej službe a vytvorí legislatívne podmienky pre zvýšenie profesionality a transparentnosti procesov v štátnej službe.

Zvýši nezávislosť štátnej služby, a to určením hranice medzi politickými a nepolitickými funkciami. Vláda vníma odpolitizovanie štátnej služby ako dôležitý prvok, ktorý má významný vplyv aj na motiváciu štátnych zamestnancov zotrvať v štátnej službe, pre potrebu kontinuálneho odborného a profesionálneho rastu, podporu kariérneho rastu a kariérneho postupu, s čím súvisí aj potreba zmeny súčasného nastavenia odmeňovania v štátnej službe a jeho previazanie na služobné hodnotenie štátnych zamestnancov. Vláda prijme opatrenia v oblasti odmeňovania v štátnej a verejnej službe tak, aby sa odstránili diskrepancie medzi minimálnou mzdou a nastavením minimálnej výšky tarifného platu.

Oblasť štátnej služby

Vláda vytvorí inštitucionálny a legislatívny rámec na zabezpečenie skvalitnenia riadenia ľudského kapitálu v štátnej službe za účelom *profesionalizácie štátnej správy a vymedzenia politických nominácií*.

Vláda zrealizuje v oblasti riadenia ľudského kapitálu v štátnej správe také zmeny, ktoré vytvoria podmienky pre profesionálnu, politicky neutrálnu a stabilnú štátnu službu. Vláda má na zreteli, že správanie, konanie a rozhodovanie štátnych zamestnancov musí byť v súlade s presadzovaním verejného záujmu, a podporí integritu v štátnej službe. Vláda vytvorí podmienky na definovanie profesionálneho správania štátnych zamestnancov prostredníctvom vypracovania „Kódexu správania sa“, ktorý upraví povinnosti a práva štátneho zamestnanca za účelom chránenia záujmov štátu, ako aj samotných štátnych zamestnancov.

Oblasť verejnej služby

Vláda navrhne zmeniť systém odmeňovania zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme za účelom zefektívnenia systému, zohľadnenia a podpory kariérneho rastu a kariérneho postupu a prijme opatrenia v oblasti odmeňovania v štátnej a verejnej službe tak, aby sa odstránili rozdiely medzi minimálnou mzdou a minimálnymi tarifnými platmi.

Informatizácia spoločnosti a jednotný digitálny trh

Informačné technológie sú v súčasnosti integrované prakticky do všetkých oblastí ekonomiky a spoločnosti a sú nositeľom vysokej pridanej hodnoty a inovácií. Racionálnym využívaním informačno - komunikačných technológií (ďalej len „IKT“) sa zvyšuje produktivita práce a konkurencieschopnosť krajiny.

Agenda informatizácie spoločnosti a jednotného digitálneho trhu je veľmi široká a spadá na národnej úrovni do kompetencie viacerých rezortov.

Strategickým cieľom vlády je preto pristupovať k agende informatizácie spoločnosti a témam jednotného digitálneho trhu koncepčne a uplatňovať nadrezortný princíp s cieľom

lepšej koordinácie realizovaných aktivít v danej oblasti a vyššej miery kontroly dodržiavania záväzných pravidiel a stanovených priorít.

Vláda preto podporí centrálné riadenie informatizácie spoločnosti a agendy jednotného digitálneho trhu s cieľom zvýšenia transparentnosti a efektívnosti investícií z verejných zdrojov do informatizácie spoločnosti tak, aby sa maximalizovali benefity pre slovenských občanov a podnikateľov.

Vláda upraví potrebnú legislatívu o výkone správy v oblasti informačných technológií verejnej správy tak, aby prierezovo zjednotila procesy plánovania, implementácie, prevádzky a podpory, ako aj monitoringu a hodnotenia výkonu riadenia v správe informačných technológií verejnej správy. Významné investície do projektov informačných systémov bez ohľadu na zdroj financovania budú podriadené centrálnemu ratifikačnému mechanizmu.

Pri realizácii projektov informatizácie spoločnosti bude vláda presadzovať služby orientované na verejnosť v zmysle novej Národnej koncepcie informatizácie verejnej správy tak, aby sa zjednodušila a zrýchlila komunikácia občana so štátnou správou a samosprávou, minimalizovalo množstvo návštev na úradoch s koncentráciou úkonov na jednom mieste s dôrazom na bezpečnosť údajov a transakcií a zvyšovania dôvery vo využívanie elektronických / digitálnych služieb.

Vláda sa zameria na realizáciu a prijímanie takých opatrení, ktoré posunú Slovensko v oblasti elektronickej verejnej správy na úroveň priemeru EÚ. Tieto opatrenia budú vychádzať z dôslednej reformy procesov vo verejnej správe, pričom IKT prostriedky budú slúžiť ako významný podporný nástroj na implementáciu týchto reforiem.

Vláda bude znižovať prevádzkové náklady na základnú IKT infraštruktúru horizontálnym aj vertikálnym rozširovaním „vládneho cloudu“, spustením služieb „Infraštruktúra ako služba“, „Platforma ako služba“ a „Software ako služba“ a dôsledným uplatňovaním princípu „cloud only“ a „jedenkrát a dost“. Vláda prijme také opatrenia, vďaka ktorým bude štát kombináciou primeraných nástrojov postupne zvyšovať vlastnú schopnosť architektonického a programového riadenia informatizácie verejnej správy.

Implementáciou opatrení a princípov stratégie jednotného digitálneho trhu s ohľadom na priority Slovenskej republiky bude vláda kladť dôraz na rozvoj a odstraňovanie bariér jednotného digitálneho trhu a digitálnej ekonomiky v spolupráci s odbornou a podnikateľskou verejnosťou.

Sprístupňovaním informácií, ktoré štát vytvára, v podobe otvorených dát, pomôže vláda vytvoriť na dátach založené hospodárstvo, ktoré podporí podnikateľské prostredie na Slovensku.

Vláda dokončí projekt pokrytia „bielych miest“ Slovenska širokopásmovým internetom s rýchlosťou 30mbit/s pre všetkých občanov a vytvorí podmienky pre budovanie sietí novej generácie s vysokorýchlostným pripojením pre husto osídlené oblasti.

Vnútorň poriadok a bezpečnosť

Slovenská republika v uplynulých rokoch prijala efektívne a razantné opatrenia na zvýšenie bezpečnosti a zníženie kriminality: dosiahnuté výsledky ju radia na úroveň najbezpečnejších krajín v Európe. Vzhľadom na aktuálnu medzinárodnú situáciu prichádzajú neustále výzvy a riziká asymetrického ohrozenia v podobe terorizmu, nekontrolovanej nelegálnej migrácie, nových podôb a foriem organizovaného zločinu.

Vláda s ohľadom na nedávne teroristické útoky prijme zvýšené bezpečnostné opatrenia v súvislosti s nastávajúcim predsedníctvom SR v Rade Európskej únie, aby bol zabezpečený plynulý priebeh podujatí v rámci predsedníctva v súvislosti s ochranou

verejného poriadku. Vláda prijme všetky opatrenia smerujúce k posilneniu bezpečnosti a ochrany obyvateľov a ich rodín, pokojný život v obciach a mestách.

Vláda posilní aktivity a inštitucionálne štruktúry zamerané na predchádzanie a elimináciu radikalizácie spoločnosti vo forme extrémizmu, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a agresívneho nacionalizmu. Osobitnú pozornosť bude venovať posilneniu koordinačných a výkonných mechanizmov v tejto oblasti a predchádzaniu radikalizácie zvlášť zraniteľných skupín obyvateľstva zavedením bezpečnostnej výchovy na školách, ako aj podporou vhodných alternatívnych programov pre mládež v spolupráci s tretím sektorom.

Vláda bude naďalej posilňovať činnosť v rámci boja proti obchodovaniu s ľuďmi, zabezpečenia pomoci obetiam vrátane ochrany detských obetí, ako aj ochranu ich ľudských práv, slobôd a dôstojnosti.

Vláda zabezpečí dobudovanie systému fyzického a technického zabezpečenia vonkajšej hranice Slovenskej republiky s Ukrajinou s využitím finančných zdrojov Európskej únie a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Vláda garantuje pripravenosť flexibilne posilniť fyzické a technické zabezpečenie vnútorných hraníc schengenského priestoru na území SR, ak si to bude vyžadovať medzinárodná bezpečnostná situácia. Vláda už realizuje opatrenia a bude pokračovať v posilňovaní spolupráce Slovenskej republiky s inštitúciami, orgánmi a agentúrami Európskej únie pri zabezpečovaní vonkajších hraníc schengenského priestoru. Jednou z priorít predsedníctva Slovenskej republiky v Rade Európskej únie bude podporovanie urýchleného vybudovania personálnych a technických kapacít novej Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž.

Vláda považuje i naďalej za svoju kľúčovú úlohu nekompromisný, koncepčný a systematický boj proti závažnej ekonomickej trestnej činnosti, najmä proti daňovým podvodom a daňovým únikom.

Vláda bude presadzovať efektívne postupy na zmrazovanie finančných zdrojov a aktív teroristov a iných osôb uvedených na sankčných zoznamoch Bezpečnostnej rady OSN a Európskej únie, vyplývajúcich z rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1373/2001 a zo 4. hodnotiacej správy výboru expertov MONEYVAL.

Zmeny v oblasti environmentálnej kriminality, ktoré vláda aj s podporou Európskej únie v posledných rokoch implementovala, sa osvedčili a naďalej bude pokračovať v zefektívňovaní nastaveného systému opatrení na predchádzanie a účinné postihovanie environmentálnej trestnej činnosti. Ďalej vláda podporí vytvorenie regionálnych štruktúr expertov v oblasti environmentálnej kriminality, uvedomujúc si rastúce množstvo CBRN útokov a neustále sa zvyšujúcu náročnosť ich odhalenia.

Na dosiahnutie všetkých uvedených cieľov vláda podporí posilnenie spoločenského statusu policajného povolania zvýšením jeho atraktivity, garanciou stability existujúceho sociálneho systému policajtov a príslušníkov ostatných zložiek, zavedením motivačných nástrojov do systému kariérneho postupu, ktoré budú odrážať výkonnosť a kvalitu vykonávanej pracovnej činnosti. Za účelom zvýšenia kvality personálneho obsadenia policajných funkcií na všetkých stupňoch vláda zintenzívni a zefektívni prijímacie konanie uchádzačov o službu v Policajnom zbore a vzdelávanie policajtov vo všetkých rezortných vzdelávacích zariadeniach.

Vláda bude presadzovať *inštitucionálne posilnenie nezávislosti kontroly činnosti ozbrojených zborov. Vytvorí podmienky pre vznik odboru na prokuratúre, ktorý bude osobitne dohliadať na postihovanie trestnej činnosti príslušníkov ozbrojených zborov.*

Kompetencie výboru NR SR pre obranu a bezpečnosť sa posilnia v oblasti dohľadu nad dodržiavaním zákonnosti postupov príslušníkov ozbrojených zborov.

Vláda vytvorí podmienky pre posilnenie parlamentnej kontroly menovania prezidenta Policajného zboru formou verejného vypočutia pred menovaním a obmedzenie možnosti jeho odvolania na zákonom ustanovené dôvody.

Vláda rozšíri akcieschopnosť Hasičského a záchranného zboru a efektívnejšie reagovať na nežiaduce udalosti súvisiace so zmenou klímy. Dobuduje sieť operačných stredísk Hasičského a záchranného zboru s cieľom skvalitniť poskytovanie pomoci v tiesni. Nastaví systém ochrany obyvateľstva s cieľom efektívne zabezpečiť základné potreby obyvateľstva postihnutého mimoriadnou udalosťou s efektívnejším využitím ostatných záchranných zložiek integrovaného záchranného systému. Vláda zabezpečí prehĺbenie spolupráce s Dobrovoľnou požiarnou ochranou SR a ich jednotlivými organizáciami v oblasti ich aktívnejšieho zaradenia do komplexného systému riešenia krízových situácií v rámci celého územia Slovenskej republiky, pričom je potrebné pokračovať v zlepšení infraštruktúry a v obmene ich technického vybavenia.

Vláda v oblasti záchranej a preventívnej činnosti na horách bude pokračovať v modernizácii Horskej záchranej služby. Zároveň podporí systémové opatrenia pre činnosť a postavenie dobrovoľných horských záchranárov podieľajúcich sa na záchrane ľudských životov v spolupráci s Horskou záchrannou službou. Vláda sa zameria aj na vytvorenie podmienok výkonu kontrolnej a preventívnej činnosti v horských oblastiach a na lyžiarskych tratiach. Vláda bude podporovať aj spoluprácu s dobrovoľnými organizáciami združujúcimi horských záchranárov a dobrovoľných kynologických združení pri záchrane osôb v horskom prostredí.

Informačná a kybernetická bezpečnosť

Modernizácia, pokrok a prienik informačných technológií do každodenného života občana prinášajú zároveň riziká vyplývajúce zo zneužívania technológií. Z toho dôvodu problematika kybernetickej bezpečnosti patrí medzi bezpečnostné priority Slovenskej republiky. Súčasťou celkovej bezpečnosti štátu je aj ochrana voči narušeniu kybernetického priestoru, ktoré by mohlo ohroziť služby eGovernmentu, riadenie kľúčovej infraštruktúry, konkurencieschopnosť priemyselných podnikov, ako aj práva občanov. Strategickým cieľom v tejto oblasti je „Otvorený, bezpečný a chránený národný kybernetický priestor“, ktorý umožní občanom, podnikateľom, aj verejnej správe efektívne a bez obáv využívať prínosy digitálnej ekonomiky a spoločnosti. Je preto potrebné vybudovať účinný systém ochrany kybernetického priestoru a prevencie zlyhání informačných technológií a možného narušenia bezpečnosti pre občanov a štátu prostredníctvom konkrétnych opatrení na zvyšovanie odolnosti informačných systémov voči kybernetickým útokom a posilňovania medzinárodnej spolupráce v oblasti kybernetickej bezpečnosti.

Vychádzajúc zo schválenej Konceptie a Akčného plánu pre kybernetickú bezpečnosť, ako aj novej smernice EÚ pre bezpečnosť sieťových a informačných systémov, sa vláda zameria na dôsledné napĺňanie cieľov a implementáciu úloh vyplývajúcich z týchto dokumentov a pripraví príslušnú legislatívu, organizačné zabezpečenie, finančné zabezpečenie a implementačný program, prostredníctvom ktorého budú realizované kľúčové opatrenia pre zvýšenie bezpečnosti národného kybernetického priestoru.

Rozvojom obrany kybernetického priestoru a dobudovaním systému preventívnych nástrojov chce vláda prispieť ku kybernetickej bezpečnosti štátu vrátane:

- zapojenia sa do kybernetickej obrany v súlade so strategickým smerovaním s euroatlantickými európskymi štruktúrami v spolupráci s ostatnými členskými krajinami EÚ, NATO a V4,
- podpory a dobudovania komunikačných mechanizmov na zaistenie medzinárodnej koordinácie pri kybernetickej obrane v rámci členských krajín EÚ, NATO a V4,
- podpory a dobudovania komunikačných mechanizmov na zaistenie koordinácie pri vnútroštátnej výmene skúseností medzi štátnymi orgánmi, súkromným sektorom,

- vzdelávacími a vedeckými inštitúciami a zaisťovaní prenosu poznatkov a postupov najlepšej praxe pri ochrane pred kybernetickými hrozbami a počítačovou kriminalitou,
- vytvorenia štandardov, ich legislatívnej aplikácie a presadzovania mechanizmov ochrany pred kybernetickými hrozbami a zaistenia ochrany súkromia v rámci celého životného cyklu aplikácie moderných informačných technológií a digitalizácie v živote občana a pri fungovaní štátu,
 - presadzovania princípov a legislatívneho prostredia v rámci sektorových politík pre budovanie mechanizmov na ochranu pred kybernetickými hrozbami a overovania účinnosti opatrení v rámci kybernetickej obrany,
 - vybudovania systému vzdelávania v oblasti kybernetickej bezpečnosti,
 - budovania povedomia v oblasti kybernetickej bezpečnosti vo všetkých relevantných oblastiach,
 - podpory výmeny vedomostí, spolupráce verejného a súkromného sektora s akademickou sférou,
 - budovania centier výnimočnosti s cieľom zvyšovať kompetencie a vzdelávanie odborníkov v oblasti kybernetickej obrany.

Kľúčové úlohy v oblasti kybernetickej bezpečnosti (2016 – 2020):

- Dobudovať systém kybernetickej obrany štátu v súlade so strategickým smerovaním s euroatlantickými a európskymi štruktúrami v oblasti kybernetického priestoru.
- V rámci predsedníctva EÚ pozitívne vplývať a presadzovať rozvoj a ochranu kybernetického priestoru, presadzovať adaptáciu schválenej direktívy NIS do národných legislatív členských štátov.
- Vytvoriť národný legislatívny rámec, ktorý bude v súlade so schválenou direktívou, a v nadväznosti na prijatú koncepciu kybernetickej bezpečnosti SR a Akčný plán pre kybernetickú bezpečnosť zabezpečovať rozvoj a udržateľnosť znalostnej spoločnosti a hospodárstva z pohľadu kybernetickej bezpečnosti.

Ozbrojené sily

Vláda považuje obranu štátu za svoju prioritu, na realizáciu ktorej bude v rámci zachovávaní bezpečnosti občanov a štátu vytvárať podmienky zodpovedajúce zásadnej zmene bezpečnostného prostredia.

Vláda v súlade s ústavnou zodpovednosťou za obranu štátu prijme opatrenia na zvýšenie obranyschopnosti Slovenskej republiky rozvojom individuálnej a kolektívnej schopnosti odolávať ozbrojenému útoku, čím posilní aj obranný potenciál NATO a vojenské spôsobilosti EÚ.

Vláda pripraví **aktualizáciu bezpečnostnej stratégie a obrannej stratégie SR**. V tomto procese bude usilovať o čo najširšiu spoločenskú a politickú podporu dlhodobých priorít zaručovania obrany štátu. Nadväzujúce koncepčné riešenie obrany štátu v rámci bezpečnostného systému SR a novelizácia vecne súvisiacich všeobecne záväzných právnych predpisov sa zamerajú najmä na skvalitnenie a zefektívnenie fungovania systému obrany štátu.

Vláda potvrdzuje proeurópsku a proatlantickú orientáciu SR kontinuitou plnenia spojeneckých záväzkov a ďalších medzinárodných záväzkov s prednostným zabezpečením príspevkov ozbrojených síl do síl reakcie NATO a do bojových skupín EÚ. V súlade s cieľmi bezpečnostnej a zahraničnej politiky SR a medzinárodným právom prispeje do operácií a misií pod vedením medzinárodných organizácií s cieľom zabezpečiť mier, bezpečnosť

a stabilitu v regiónoch, odkiaľ by mohli byť ohrozené bezpečnostné záujmy SR. Podporí účasť SR na medzinárodnej obrannej spolupráci, najmä v rámci Vyšehradskej skupiny.

Vláda systémovo usmerní dlhodobý rozvoj rezortu obrany s dôrazom na ozbrojené sily s cieľom zvyšovania ich kvalitatívnych parametrov v kľúčových oblastiach. Bude presadzovať zvyšovanie morálnej a vzdelanostnej úrovne, odbornej pripravenosti a kvality života vojenského personálu pri zachovaní rozsahu nárokov sociálneho a dôchodkového zabezpečenia vrátane starostlivosti o rodinných príslušníkov a vojnových veteránov. Pozornosť bude venovať aj zlepšeniu pracovných podmienok civilného personálu v rezorte obrany.

Vláda bude realizovať ciele a dlhodobu udržateľnú modernizáciu a výmenu hlavných druhov výzbroje a techniky spolu s tvorbou zásob materiálu na rozvoj spôsobilostí ozbrojených síl v súlade s prijatými záväzkami SR. Dôraz položí na rozvoj spôsobilostí mechanizovanej brigády a síl použiteľných aj na boj proti terorizmu. Vláda podporí zvýšenie intenzity výcviku ozbrojených síl, ako aj ich účasť na cvičeniach so zameraním na obranu štátu. Bude pokračovať v skvalitňovaní spoločnej prípravy ozbrojených síl, bezpečnostných zložiek a záchranných zložiek.

Vláda bude naďalej podporovať opatrenia vedúce k skvalitneniu pripravenosti záloh ozbrojených síl, a to najmä prostredníctvom prípravy aktívnych záloh. Na základe vyhodnotenia prínosu dobrovoľnej vojenskej prípravy k tvorbe záloh zväzi jej rozvoj.

Vláda podporí rozvoj obrannej infraštruktúry, zdokonalí systém dodávok tovarov, poskytovanie služieb a činností na podporu ozbrojených síl pri obrane SR a spojeneckých síl pri plnení úloh kolektívnej obrany na území SR ako hostiteľskej krajiny.

Vláda podporí zapájanie sa obranného priemyslu SR do zabezpečovania výzbroje, techniky a materiálu pre ozbrojené sily a uplatnenie sa jeho produktov v zahraničí.

Vláda si je vedomá dlhodobých deficitov a rastúcich zdrojových nárokov pri zaručovaní obrany štátu. Vzhľadom na dlhodobý charakter úloh obrany štátu vláda zvýši predvídateľnosť vývoja obranných výdavkov vo viacročnom horizonte. V súlade so spojeneckými záväzkami SR zabezpečí postupný nárast obranných výdavkov SR. Vláda bude pokračovať v podpore veľkých strategických projektov modernizácie ozbrojených síl ich individuálnym schvaľovaním a financovaním.

Vláda skvalitní fungovanie systému obranného plánovania SR, ktorý previaže strategické ciele, strednodobé programové priority a rozpočet s procesom obstarávania. Transparentnosť a efektívnosť nakladania so zdrojmi na účely obrany podporí aj medzirezortnou a medzinárodnou spolupracou pri obstarávaní výzbroje, techniky a materiálu pre ozbrojené sily.

Vláda vytvorí podmienky na skvalitnenie prípravy obyvateľstva na obranu štátu vo výchovno-vzdelávacom procese a podporí zvyšovanie vlastenectva a branného povedomia občanov SR v duchu národných a vojenských tradícií.

Vláda zintenzívni komunikáciu s verejnosťou aj prostredníctvom spolupráce s mimovládnyimi organizáciami a odbornou komunitou na princípe konštruktívnosti a spoločného záujmu na prehlbovaní verejnej podpory zvyšovaniu obranyschopnosti SR.

Štátna štatistika

Spôľahlivá a dôveryhodná štátna štatistika má nezastupiteľné miesto pri tvorbe, realizácii a aktualizácii programov zabezpečujúcich rozvoj štátneho i súkromného sektora. Je kľúčovým zdrojom informácií na národnej i medzinárodnej úrovni. Vláda má záujem na ďalšom posilňovaní objektívnosti, nestrannosti a odbornej nezávislosti štátnej štatistiky.

Vláda podporí sčítanie obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 ako jedinečnú príležitosť získať spoľahlivé, porovnateľné a vzájomne prepojené štatistické údaje

a informácie o stave spoločnosti, jej štruktúrach a bývaní. Bude pri tom dbať na zníženie administratívnej záťaže obyvateľov.

ZÁVER

Cieľom premysleného, cieľavedomého a komplexného pôsobenie výkonnej moci, ktorú predstavuje vláda, je kvalitný a bezpečný život občanov Slovenskej republiky. To sa dosahuje harmonizáciou pôsobenia jednotlivých politík, za ktoré predovšetkým nesú zákonnú zodpovednosť jednotlivé ministerstvá a ústredné orgány štátnej správy. Sú však politiky, ktoré sú aj súčasťou Programového vyhlásenia vlády SR, kde kvalitný výstup pre občana je súhrnou vecného, časového a zdrojového zabezpečenia čiastkových politík jednotlivých rezortov so zapojením, angažovanosťou a motiváciou samospráv, podnikateľského sektora a občianskych združení. Vytvorenie zladenosti čiastkových politík je kľúčovou úlohou vlády ako celku. Vyžaduje si to synergické pôsobenie, ktoré vytvára ucelenú politiku znamenajúcu pokrok pre občanov Slovenskej republiky. Charakteristikou týchto politík je prierez radom podporných politík v čase a priestore. Len ich zladenosť, zosúladenie s cieľmi jednotlivých postupových etáp a krokov môže znamenať zásadný zvrät v neuralgických bodoch rozvoja spoločnosti v Slovenskej republiky. Za politiky, ktoré sú súčasťou Programového vyhlásenia vlády SR a majú prierezový charakter, vláda považuje:

- Politiku podpory tvorby pracovných miest
- Politiku odstraňovania rozdielov medzi regiónmi
- Politiku boja proti korupcii
- Politiku efektívnej verejnej správy

Dlhodobým problémom Slovenskej republiky je vysoká miera nezamestnanosti, najmä dlhodobej nezamestnanosti. Prax ukázala, že vyriešenie tohto vážneho celospoločenského problému nie je len úlohou rezortu práce a sociálnych vecí. Je to prierezový problém, ktorý si vyžaduje koncentrované úsilie, zjednotenie postupu, individualizáciu prístupu k jednotlivým druhom príčin dlhodobej nezamestnanosti. Nemôže ísť iba o dosiahnutie krátkodobých výsledkov, ale súbor vzájomne previazaných systémových krokov, počnúc od rodinného života, výchovy a vzdelávania, sociálnej politiky, dlhodobo pôsobiacich motivačných programov majúci udržateľný charakter zlepšovania. Preto *politika podpory pracovných miest* bude prierezovou politikou vlády SR ako celku.

Takmer dvadsaťpäť rokov dochádza v Slovenskej republike ku narastaniu hospodárskych a sociálnych rozdielov medzi regiónmi. Prierezovou *politikou odstraňovania rozdielov medzi regiónmi* je potrebné zvrátiť tento vývoj lepším využitím súčasného vnútorného potenciálu jednotlivých regiónov, zvýšením ich konkurenčnej schopnosti a ekonomickej výkonnosti, pri súčasnom raste kvality života obyvateľov zaostávajúcich regiónov. Zvyšovanie hospodárskeho rastu a zamestnanosti, a tým rastu kvality ich života v regiónoch Slovenska, bude založené na intenzívnejšej spolupráci všetkých subjektov na úrovni štátu, regionálnej a miestnej samosprávy a sociálnych partnerov. Vláda ako celok bude

dôsledne realizovať zákon č. 336/2015 Z. z. o podpore najmenej rozvinutých okresov, ktorý predpokladá podporu lokálnej iniciatívy, motivácie pre spoločný postup miest a obcí v okrese, kombinované s opatreniami na úrovni samosprávneho kraja a na centrálnej úrovni.

Korupcia predstavuje závažný spoločenský a ekonomický problém, ktorý ovplyvňuje tak kvalitu života občanov, ako aj kvalitu hospodárskeho rozvoja Slovenskej republiky. Zužovanie priestoru pre korupčné konanie vo všetkých oblastiach verejnej správy si bude vyžadovať nielen prijatie ďalších legislatívnych opatrení, ale aj ich dôsledné uplatňovanie v praxi. V *prierezovej politike boja proti korupcii* bude kľúčovou súhra zákonodarnej, výkonnej aj súdnej moci pri presadzovaní nulovej tolerancie ku korupčnému správaniu a schopnosť verejných funkcionárov ísť v tomto úsilí príkladom všetkým občanom Slovenskej republiky. Z protikorupčného programu vlády bude dôležité najmä začlenenie iniciatívy „Rule of Law“ do vládneho programu, prijatie účinného protischránkového zákona vzťahujúceho sa na všetky verejné zdroje a zavedenie protikorupčnej doložky pri návrhoch zákonov. Plán bude v praxi uplatňovaný na všetkých úrovniach spoločnosti, nielen vo verejnom živote. Súvisí to s vyžadovaním dodržiavania zákonných noriem v spoločnosti, vymáhateľnosti práva. Zvýšenie úrovne koordinačných funkcií vlády musí viesť k tomu, aby sa boj proti korupcii viedol dostatočne razantne a najmä dôsledne.

Prierezový charakter má *politika efektívnej verejnej správy*. Je základom dobre fungujúceho štátu, ktorý vytvára podmienky pre kvalitný a bezpečný život občanov Slovenskej republiky. Uvedomujeme si, že nemôže ísť o jednorazovú a kampaňovitú činnosť. Efektívna verejná správa musí byť súčasťou kultúry verejného života, ako trvalá charakteristika spoločnosti umožňujúca jej harmonický rozvoj. Stredobodom pozornosti výkonu štátnej a verejnej správy musí byť občan, ale aj občan - podnikateľ, ale aj občania – kvalitní, vysoko výkonní zamestnanci vo verejnej službe. Len tak je možné dosiahnuť plynulé skvalitňovanie poskytovaných služieb na báze životných situácií. K tomu musí napomôcť užívateľsky vhodná elektronizácia administratívy, ako aj efektívne nasadzovania moderných technológií pre poskytovanie kvalitných služieb pre občana. Ide o mnohohrstevnú úlohu s trvalo obnovujúcim sa procesom, ktorá vytvorí podmienky pre trvalú charakteristiku verejného života v Slovenskej republike. Presadenie a uplatnenie takéhoto prístupu k verejnej správe si vláda kladie za cieľ.

Predložené štyri prierezové politiky vlády dokumentujú, že vláda chce ciele programového vyhlásenia naplniť nie len ako aritmetický súčet plnenia úloh jednotlivých ministerstiev a ústredných orgánov štátnej správy. Vláda má dostatok umu, schopnosti a odhodlania pre dosiahnutie ďalšieho posun v kvalite života našich občanov. Nechce byť sumou individualít, ale vládou silného jednoliateho kolektívu vytvárajúceho podmienky pre tvorivú stabilitu a efektívne vládnutie pre občanov Slovenskej republiky.